

Gymnázium Soběslav

Všeobecné vzdělávání

**Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání
zpracován podle RVP ZV a RVP GV**

Obsah

1. Identifikační údaje.....	1
1.1. Vzdělávací program	1
1.2. Studijní forma vzdělávání	1
1.3. Předkladatel.....	1
1.4. Koordinátoři tvorby ŠVP	1
1.5. Zřizovatel školy.....	2
1.6. Platnost dokumentu od 1. 9. 2017	2
2. Charakteristika školy.....	3
2.1. Historie školy a její umístění.....	3
2.2. Velikost školy.....	3
2.3. Vybavení školy.....	3
2.4. Charakteristika pedagogického sboru	4
2.5. Dlouhodobé projekty.....	4
2.5.1. Anatomická pitva člověka.....	4
2.5.2. Je Jaderná elektrárna Temelín dobrým sousedem?	4
2.5.3. Hudba a mládež.....	5
2.5.4. Rolnička	5
2.5.5. Sportovní kurzy	5
2.6. Mezinárodní spolupráce	6
2.7. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1. Zaměření školy.....	7
3.2. Profil absolventa.....	7
3.3. Organizace přijímacího řízení	7
3.4. Organizace maturitní zkoušky.....	8
3.5. Výchovné a vzdělávací strategie pro nižší stupeň gymnázia	8
3.6. Výchovné a vzdělávací strategie pro vyšší stupeň gymnázia	9
3.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.8. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	11
3.9. Začlenění průřezových témat pro nižší stupeň gymnázia	13
3.10. Začlenění průřezových témat pro vyšší stupeň gymnázia.....	15
4. Učební plány	17
4.1. Učební plán pro nižší gymnázium.....	17
4.2. Učební plán pro vyšší gymnázium.....	19
5. Učební osnovy pro nižší gymnázium	22
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	22
5.1.1. Český jazyk a literatura	22
5.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	22
5.1.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie	22
5.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	24
5.1.2. Anglický jazyk	29
5.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	29
5.1.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie	29
5.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	31
5.1.3. Německý jazyk (další cizí jazyk)	35
5.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	35
5.1.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	35
5.1.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	37

5.2. Matematika a její aplikace.....	41
5.2.1. Matematika.....	41
5.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	41
5.2.1.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	41
5.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	43
5.3. Informatika a informační a komunikační technologie	47
5.3.1. Informatika.....	47
5.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	47
5.3.1.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	47
5.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	49
5.4. Člověk a společnost.....	51
5.4.1. Dějepis.....	51
5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	51
5.4.1.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	51
5.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	53
5.4.2. Občanská výchova.....	56
5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	56
5.4.2.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	56
5.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	58
5.5. Člověk a příroda	63
5.5.1. Fyzika.....	63
5.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	63
5.5.1.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	63
5.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	65
5.5.2. Chemie	69
5.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	69
5.5.2.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	69
5.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	71
5.5.3. Přírodopis	76
5.5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	76
5.5.3.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	76
5.5.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	78
5.5.4. Zeměpis	84
5.5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	84
5.5.4.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	84
5.5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	86
5.6. Umění a kultura.....	93
5.6.1. Hudební výchova.....	93
5.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	93
5.6.1.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	93
5.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	95
5.6.2. Výtvarná výchova	98
5.6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	98
5.6.2.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	98
5.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	100
5.8. Tělesná výchova.....	102
5.8.1. Tělesná výchova.....	102
5.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu.....	102
5.8.1.2. Výchové a vzdělávací strategie.....	102
5.8.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	104

6. Učební osnovy pro vyšší gymnázium	109
6.1. Jazyk a jazyková komunikace	109
6.1.1. Český jazyk a literatura	109
6.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	109
6.1.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	109
6.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	111
6.1.2. Anglický jazyk	118
6.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	118
6.1.2.2. Výchové a vzdělávací strategie	118
6.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	120
6.1.3. Německý jazyk	127
6.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	127
6.1.3.2. Výchové a vzdělávací strategie	127
6.1.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	129
6.1.4. Německý jazyk (další cizí jazyk)	137
6.1.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	137
6.1.4.2. Výchové a vzdělávací strategie	137
6.1.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	139
6.2. Matematika a její aplikace	146
6.2.1. Matematika	146
6.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	146
6.2.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	146
6.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	148
6.3. Člověk a příroda	155
6.3.1. Fyzika	155
6.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	155
6.3.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	155
6.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	157
6.3.2. Chemie	164
6.3.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	164
6.3.2.2. Výchové a vzdělávací strategie	164
6.3.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	167
6.3.3. Biologie	175
6.3.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	175
6.3.3.2. Výchové a vzdělávací strategie	175
6.3.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	177
6.3.4. Geografie	183
6.3.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	183
6.3.4.2. Výchové a vzdělávací strategie	183
6.3.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	185
6.3.5. Cvičení z fyziky, chemie a biologie	200
6.3.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	200
6.3.5.2. Výchové a vzdělávací strategie	200
6.3.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	202
6.4. Člověk a společnost	204
6.4.1. Základy společenských věd	204
6.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	204
6.4.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	204
6.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	206
6.4.2. Dějepis	218

6.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	218
6.4.2.2. Výchové a vzdělávací strategie	218
6.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	220
6.5. Umění a kultura	226
6.5.1. Hudební výchova	226
6.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	226
6.5.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	226
6.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	228
6.5.2. Výtvarná výchova	233
6.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	233
6.5.2.2. Výchové a vzdělávací strategie	233
6.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	235
6.6. Tělesná výchova	239
6.6.1. Tělesná výchova	239
6.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	239
6.6.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	239
6.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	241
6.7. Informatika a informační a komunikační technologie	250
6.7.1. Informatika	250
6.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	250
6.7.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	250
6.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	252
6.9. Povinně volitelné předměty od 3. ročníku	254
6.9.1. Ruský jazyk	254
6.9.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	254
6.9.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	254
6.9.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	256
6.9.2. Latina	259
6.9.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	259
6.9.2.2. Výchové a vzdělávací strategie	259
6.9.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	261
6.9.3. Seminář z fyziky	267
6.9.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	267
6.9.3.2. Výchové a vzdělávací strategie	267
6.9.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	269
6.9.4. Přírodovědný seminář	271
6.9.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	271
6.9.4.2. Výchové a vzdělávací strategie	271
6.9.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	273
6.9.5. Seminář ze základů společenských věd	277
6.9.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	277
6.9.5.2. Výchové a vzdělávací strategie	277
6.9.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	279
6.10. Povinně volitelné předměty od 4. ročníku	283
6.10.1. Konverzace v anglickém jazyce	283
6.10.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	283
6.10.1.2. Výchové a vzdělávací strategie	283
6.10.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	285
6.10.2. Konverzace v německém jazyce	287
6.10.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	287

6.10.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie	287
6.10.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	289
6.10.3. Seminář z matematiky	291
6.10.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	291
6.10.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	291
6.10.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	293
6.10.4. Seminář z dějepisu	294
6.10.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	294
6.10.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie	294
6.10.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	296
6.11. Nepovinné předměty	297
6.11.1. Sportovní hry	297
6.11.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	297
6.11.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie	297
6.11.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	299
6.11.2. Deskriptivní geometrie	300
6.11.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	300
6.11.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie	300
6.11.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	302
6.11.3. Programování	303
6.11.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	303
6.11.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	303
6.11.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	305
6.11.4. Seminář z německého jazyka	308
6.11.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	308
6.11.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie	308
6.11.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	310
6.11.5. Sborový zpěv	312
6.11.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	312
6.11.5.2. Výchovné a vzdělávací strategie	312
6.11.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	314
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	319
7.1. Pravidla pro hodnocení žáků	319
7.1.1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření	319
7.1.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech výchov	320
7.1.3. Zásady hodnocení výsledků žáků	321
7.1.4. Konání komisionální zkoušky	322
7.1.5. Hodnocení podle individuálního vzdělávacího plánu	322
7.1.6. Hodnocení chování žáka	323
7.1.7. Výchovná opatření	323
7.1.8. Celkové hodnocení	324

1. Identifikační údaje

1.1. Vzdělávací program

Šestiletý vzdělávací program – Gymnázium

Čtyřletý vzdělávací program – Gymnázium

1.2. Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.3. Předkladatel

Gymnázium, Soběslav, Dr. Edvarda Beneše 449/II

392 11 Soběslav

IČ: 60064765

IZO: 60008819

Ředitel školy: Mgr. Petr Lintner, tel. 381 503 912, mobil 739 071 104

1.4. Koordinátoři tvorby ŠVP

hlavní koordinátor:	Mgr. Radim Jindra	
předsedové PK	Mgr. Marek Adam	český jazyk a literatura
	Mgr. Petra Váchová	anglický jazyk
	Mgr. Dita Hanzalová	německý jazyk
	Mgr. Lenka Holečková	základy společenských věd, latina
	Mgr. Jitka Balounová	matematika, informatika
	PaedDr. Vladimír Bělský	dějepis
	Mgr. Ivana Stefanová	fyzika
	RNDr. Jiří Řehounek	geografie
	Mgr. Lucie Kropáčková	chemie
	Mgr. Jana Lagnerová	biologie
	Mgr. Radka Dušková	estetická výchova
	Mgr. Vyhlídková hana	ruský jazyk
	Baloun František	tělesná výchova

Telefon: 381 503 911, fax: 381 521 040

e-mail: info@gym-so.cz

webová stránka: www.gym-so.cz

1.5. Zřizovatel školy

Jihočeský kraj
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

1.6. Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

podpis ředitele

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Historie školy a její umístění

Gymnaziální vzdělávání v Soběslavi má dlouhodobou tradici, první gymnázium fungovalo v Soběslavi již za tamější vlády Petra Voka z Rožmberku v 16. století. Historie současného gymnázia se píše od roku 1969, kdy byla postavena stará budova školy jako součást ZDŠ a SVVŠ v Soběslavi, v roce 1970 se poté SVVŠ změnila na gymnázium. V roce 1971 vzniklo samostatné gymnázium a tomu byl přidělen nový pavilon. Protože samostatné gymnázium nemělo k dispozici odborné učebny, po dlouhou řadu let byly učebny, kabinety a sbírky fyziky, chemie a biologie užívány na základní škole společně oběma školami. Žáci gymnázia přecházeli na výuku přírodovědných předmětů do odborných učeben na sousední základní školu. Tato nedobrá situace byla vyřešena přístavbou gymnázia, ve které byly situovány odborné učebny, šatny, kabinety a další prostory a která byla pro výuku otevřena od začátku školního roku 1987/88.

Areál školy se nachází v klidné oblasti v blízkosti centra města, 3 minuty chůze od autobusového a vlakového nádraží, některé autobusové linky mají zastávku přímo před školou. Škola je tak snadno dostupná jak místním žákům, tak žákům denně dojíždějícím ze Soběslavska, Veselska a z tábořské aglomerace. Rozvrh hodin všech tříd je postaven tak, aby, pokud je to jen trochu možné, navazovaly žákům okamžitě spoje domů. Dopolední výuka končí ve 13:10 hodin, odpolední výuka končí nejdéle v 15:40 hodin.

2.2. Velikost školy

Gymnázium patří počtem žáků mezi menší školy. Ve školském rejstříku je zapsán obor 79-41-K/41 Gymnázium s délkou vzdělávání 4 roky a s nejvyšším povoleným počtem žáků 130 a obor 79-41-K/61 Gymnázium s délkou vzdělávání 6 roků a nejvyšším povoleným počtem žáků 195. V příslušných ročnících na škole studují žáci v dobíhající oboru 79-41-K/801.

Do prvních ročníků obou typů studia je přijímáno 30 uchazečů, počet žáků školy se pohybuje mírně pod 290. Ve čtyřletém studiu připadá na dvě dívky jeden hoch, v šestiletém studiu je počet dívek i chlapců prakticky stejný.

2.3. Vybavení školy

Budova školy prošla v roce 2009 zásadní rekonstrukcí, byla vyměněna všechna okna, plášť školy byl zateplen a byla vybudována nová valbová střecha. Záchody školy byly rekonstruovány v roce 2007, v roce 2004 byla škola v souvislosti se studiem handicapované žákyně vybavena jako bezbariérová.

Škola má 10 kmenových učeben, dvě jazykové učebny pro dělenou výuku anglického a německého jazyka, odbornou učebnu pro výuku fyziky, společnou odbornou učebnu pro výuku chemie a biologie, učebny pro dělenou výuku hudební a výtvarné výchovy. K dispozici je 32 míst a 16 počítačů ve velké učebně pro výuku matematiky a výpočetní techniky včetně programového vybavení na matematiku (GeoGebra, Mathematica 7), menší učebna výpočetní techniky je vybavena 13 počítači. Prostor studovny slouží v době před vyučováním a po něm pro pobyt a studium přespolních žáků, v době výuky je využíván jako učebna pro český jazyk a pro společenskovední semináře. Odborné učebny matematiky, fyziky a biologie jsou vybaveny dataprojektory.

Škola nemá vlastní sportovní zařízení, pro hodiny tělesné výchovy a sportovních her využívá přilehlý sportovní areál TJ Spartak, v němž se nachází sokolovna s velkým a malým sálem,

sportovní hala, dobře vybavený atletický stadion, hřiště na házenou a další hřiště s umělým povrchem. Pro zpestření výuky občas využíváme i ledovou plochu na zimním stadionu.

Ve školní budově je 11 kabinetů, všechny s výjimkou kabinetu tělesné výchovy jsou vybaveny počítačovým pracovištěm s připojením na internet.

Pro stravování žáků i pracovníků školy slouží školní jídelna při sousední základní škole, která je umístěna přes ulici.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 25 členů, polovina učitelů je s dlouholetou praxí ve věku nad 50 let, 24 vyučujících je plně kvalifikovaných, jedna učitelka ukončuje studium na vysoké škole. Ve škole pracuje výchovný poradce, který zároveň působí jako metodik prevence sociálně patologických jevů, dva ICT koordinátoři pro třídy čtyřletého i šestiletého gymnázia a koordinátor školního vzdělávacího programu. Předmětové komise byly ustaveny pro český jazyk, cizí jazyky, matematiku, společenské vědy, přírodní vědy a výchovy.

Ve škole je minimální fluktuace pracovníků, prakticky všechny změny ve složení sboru jsou dány odchody na mateřskou dovolenou či příchody z ní.

Vzhledem k velikosti školy i už zavedené tradici je řízení školy demokratické s důrazem na odpovědnost a samostatnou práci i rozhodování každého člena sboru.

2.5. Dlouhodobé projekty

2.5.1. Anatomická pitva člověka

Pro žáky semináře z biologie 3. ročníku čtyřletého a kvinty šestiletého studia pravidelně zajišťujeme v prvním červnovém týdnu účast na demonstrační anatomické pitvě člověka na Patologickém oddělení Nemocnice Tábor.

Pitva je určena především zájemcům a o studium lékařství, veterinárního lékařství a příbuzných oborů. Během ní mají možnost prohloubit své znalosti a vědomosti o stavbě, uložení a vzájemném propojení jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla získané v hodinách biologie a semináře z biologie.

Pitva trvá přibližně čtyři hodiny a celý průběh patolog doprovází odborným komentářem, pokládá přihlížejícím žákům otázky a odpovídá na jejich případné dotazy.

Shlednutí demonstrační pitvy člověka považují já i studenti za velmi přínosné, a proto chceme v tomto projektu pokračovat i v příštích letech.

2.5.2. Je Jaderná elektrárna Temelín dobrým sousedem?

Škola již několik let spolupracuje s JE Temelín. V rámci projektu se žáci pravidelně zúčastňují těchto akcí:

- Exkurze v Informačním středisku JE Temelín spojená s návštěvou strojovny hlavního výrobního bloku elektrárny. Tyto exkurze pořádáme nejméně dvakrát ročně a jsou určeny žákům třetího ročníku šestiletého gymnázia (návaznost na látku vyučovacího předmětu fyzika ve 2. ročníku nižšího gymnázia) a žákům maturitních ročníků.
- Besedy na téma energetická budoucnost lidstva. Besedy probíhají na škole za účasti provozních pracovníků JE Temelín, zpravidla operátorů primárního okruhu, a jsou určeny žákům 2. ročníku šestiletého gymnázia a žákům maturitních ročníků.

- Jaderná maturita – třídní seminář v prostorách JE Temelín. Jejími účastníky je několik vybraných studentů 5. ročníku šestiletého a 3. ročníku čtyřletého gymnázia. Studenti vyslechnou řadu odborných přednášek a navštíví také nejdůležitější objekty elektrárny.

2.5.3. Hudba a mládež

V rámci tohoto projektu se účastní jednotlivé třídy gymnázia generálních zkoušek České filharmonie a SOČRu v pražském Rudolfinu. Při nich mají možnost seznámit se s významnými díly světové i domácí hudební literatury v podání proslulých dirigentů a sólistů. Generální zkoušky poskytují studentům jedinečnou příležitost spojit zážitek z hudby se zajímavým pohledem do „interpretační kuchyně“ hudebních těles, sólistů a především dirigentů.

Po delší době byla obnovena spolupráce s vedením Státní opery v Praze. Studenti mohou shlédnout mimořádná a originální baletní a operní představení.

Nedílnou součástí výprav za hudbou jsou návštěvy pražských výstavních síní a muzeí v prostorách Národní galerie, Muzea Kampa, Galerie Rudolfinum či Obecního domu, kde mají studenti možnost seznámit se s výjimečnými díly našich i světových umělců. Branou k lepšímu pochopení moderního umění jsou studentům prohlídky výstav se zasvěceným komentářem z úst fundovaných lektorů výstavních síní.

2.5.4. Rolnička

Studenti třídy 1. A a 3. B Gymnázia v Soběslavi se pravidelně účastní celodenní „prožitkové“ exkurze v Rolničce (Diakonie ČCE). Studenti jsou rozděleni do tří až pěti skupin, v nichž celý den komunikují s lidmi mentálně i fyzicky poškozenými (ve školce a jednotlivých třídách). Studenti gymnázia si také prohlédnou prostory Rolničky a seznámí se zdejším každodenním životem. Exkurze je ukončena společným basketbalovým zápasem.

Studenti jsou též seznámeni s projektem „Evropské dobrovolné služby“

Před samotnou exkurzí jsou studenti seznámeni v hodinách základů společenských věd se samotnou problematikou mentálního a fyzického poškození tak, aby jim tato problematika připadala naprosto „normální“. Tato výuka probíhá v kombinaci vyučujícího ZSV a jednoho z pracovníků Rolničky. Studenti také navštíví dům pro dospělé klienty s chráněnými dílnami (keramickými, dřevozpracujícími aj.).

Studenti, kteří prošli exkurzí v Rolničce, rok poté (v 2. A a 4. B) spolupracují na tzv. rolničkových dnech, při nichž pomáhají prodávat „rolničky“ a tím finančně činnost Rolničky podpořit.

Poměrně velká část studentů (běžně kolem 50 z celého gymnázia) poté naváže sama s Rolničkou další spolupráci v rámci „dobrovolnictví“.

Spolupráce s Rolničkou probíhá tímto způsobem od roku 2004.

2.5.5. Sportovní kurzy

Sportovní lyžařské kurzy jsou uskutečňovány ve dvou formách. Prvnímu ročníku čtyřletého a třetímu ročníku šestiletého gymnázia je určen základní lyžařský kurz, který je zaměřen na seznámení se a zdokonalení běžeckého lyžování, sjezdového lyžování a snowboardingu.

Základní kurz je doplňován výběrovým kurzem vyšších ročníků. Kurzy probíhají 5 – 7 denní formou.

Třetímu ročníku čtyřletého a pátému ročníku šestiletého gymnázia je určen sportovní kurz se zaměřením na pěší turistiku a cykloturistiku. I tento kurz probíhá 5 – 7 denní formou. Náplní je zvyšování tělesné zdatnosti v kombinaci s poznáváním zajímavých míst ČR.

2.6. Mezinárodní spolupráce

Od poloviny 90. let spolupracujeme s dánskou Základní školou ve Strueru v Dánsku a každý rok realizujeme dva týdenní výměnné pobyty – v září pobyt dánských studentů v českých rodinách a v květnu pobyt českých studentů v Dánsku. Program je zaměřen na poznávání současného života obou zemí a jejich kulturního a historického dědictví. V rámci obou týdnů probíhají přednášky a diskuse, při nichž si studenti vyměňují své názory na demokracii, budoucnost Evropské unie, školský a správní systém obou zemí atd. Komunikativním jazykem je angličtina.

2.7. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci je na velmi dobré úrovni, kromě zastoupení ve školské radě působí ve škole sdružení rodičů a přátel dětí a školy (SRPDŠ). Ve výboru tohoto sdružení jsou zástupci rodičů ze všech tříd, kteří předávají názory a požadavky vedení školy. Sdružení také aktivně podporuje sportovní a kulturní zájmy žáků, zejména se podílí na podpoře sportovních kurzů, zahraničních aktivit studentů, odměňování nadaných žáků aj.

Aktivní spolupráci se zákonnými zástupci a pedagogicko psychologickou poradnou hledá výchovná poradkyně včasné řešení vznikajících problémů.

Velmi těsná je spolupráce s vedením města, s odborem životního prostředí města, se sociálním odborem města a s městskou policií. Naši žáci vystupují před Vánoci v mateřských školkách i v domovech důchodců.

Spolupracujeme také s Úřadem práce v Táboře, který pro nás chystá pravidelné besedy pro studenty maturitních ročníků, ve kterých jsou studenti seznámeni s úskalími pracovního trhu.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Gymnázium Soběslav je všeobecně vzdělávací škola poskytující úplné střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Škola připravuje žáky především k dalšímu studiu na vysokých školách. Úspěšnost přijetí našich studentů na vysoké školy se dlouhodobě pohybuje kolem 90 %.

Od druhého ročníku mají žáci možnost profilovat se díky volitelným předmětům tak, aby to plně vyhovovalo jejich budoucím plánům a zejména jejich budoucímu studiu. Možnosti této profilace vyházejí ze zájmů studentů, v podstatě se rozpadají do humanitních (společenské vědy, dějepis, literatura), technických (fyzika, matematika), přírodovědných (biologie, chemie) a jazykových (konverzace z AJ, NJ, nepovinná ruština, latina) oborů.

3.2. Profil absolventa

Absolvent našeho gymnázia je svým vzděláním připraven plně zvládat studium na vysoké škole, má všeobecný přehled o poznatcích ze základních oborů lidského vědění, komunikuje velmi kvalitně minimálně jedním světovým jazykem, druhým světovým jazykem pak nemá problém v běžné komunikaci.

Absolvent našeho gymnázia samostatně řeší problémy, ale dokáže velmi efektivně pracovat i v kolektivu (skupině), a je tedy plně připraven vstoupit do prakticky jakéhokoliv pracovního poměru vyžadujícího středoškolské vzdělání.

Absolvent našeho gymnázia se orientuje v běžném životě, podílí se na společenském, kulturním i politickém životě společnosti, je si vědom svých práv a povinností, ctí demokratické principy fungování společnosti.

Absolvent našeho gymnázia si uvědomuje význam celoživotního vzdělávání, dál se aktivně vzdělává a rozvíjí, ale i sebekriticky hodnotí svou práci. Je tolerantní a zodpovědný.

3.3. Organizace přijímacího řízení

Podmínky přijetí ke vzdělávání na gymnáziu upravuje § 59 až § 61, § 63 školského zákona a vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání na středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Podrobná kritéria organizace přijímacího řízení jsou zveřejněna na webových stránkách školy (www.gym-so.cz).

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání v gymnáziu stanovuje §72 a §77 až §82 školského zákona č. 561/2009 Sb. v platném znění a vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou v platném znění.

Podrobná kritéria organizace maturitní zkoušky jsou zveřejněna na webových stránkách školy (www.gym-so.cz).

3.5. Výchové a vzdělávací strategie pro nižší stupeň gymnázia

Kompetence k učení

- smysl a cíl učení vysvětlujeme na příkladech žákovi blízkých, čímž posilujeme pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- oceňujeme individuální pokrok každého žáka
- vedeme žáky ke kritickému přijímání informací
- vedeme žáky k pochopení souvislostí
- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí
- rozvíjíme schopnost sebehodnocení výsledků žákovy práce

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v textech Kalibro, Scio a v zadáních olympiád
- respektujeme odlišné způsoby myšlení žáků, oceňujeme více cest a způsobů řešení
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení problémů
- vedeme žáky k diskuzi při řešení problémů
- motivujeme žáky k využívání odborné literatury a internetu
- směřujeme žáky k analýze problému a hledání souvislostí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme schopnost žáků naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně
- utváříme pravidla komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky vzájemně, mezi žáky a dalšími osobami
- učíme žáky formulovat myšlenky jasně a srozumitelně
- učíme žáky porozumět textu, schématu, grafu atd.
- vyžadujeme prezentaci výsledků samostatné práce (referáty aj.), motivujeme žáky k prezentaci na veřejnosti (místní tisk, výstavy aj.)

Kompetence sociální a personální

- vytváříme společně se žáky pravidla vzájemného soužití, vyžadujeme jejich naplňování
- zařazujeme kooperativní činnosti do výuky, zejména práci ve dvojicích a skupinách
- vytváříme projekty pro skupiny žáků
- učíme žáky diskutovat v malé skupině i v rámci celé třídy
- vyžadujeme kulturu projevu
- podporujeme zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke třídění odpadů
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů národnostních a kulturních
- stanovujeme pravidla slušného chování a sami jdeme příkladem
- formulujeme kulturní návyky a žáky vedeme k úctě k tradicím
- vybízíme žáky k dodržování demokratických zásad, rozebíráme zásady demokratických vztahů ve společnosti
- vedeme žáky k úctě ke starším lidem, handicapovaným lidem, rodině atd.
- motivujeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- doplňujeme výuku o praktické exkurze
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých při práci
- motivujeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí
- podněcujeme žáky k zodpovědné a pečlivé práci
- motivujeme žáky ke studiu na VŠ

3.6. Výchovné a vzdělávací strategie pro vyšší stupeň gymnázia

Kompetence k učení

- smysl a cíl učení vysvětlujeme na příkladech žákovi blízkých, čímž posilujeme pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- oceňujeme individuální pokrok každého žáka
- vedeme žáky ke kritickému přijímání informací
- vedeme žáky k pochopení souvislostí
- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí

- rozvíjíme schopnost sebehodnocení výsledků žákovy práce a přijímání kritiky
- motivujeme žáky k plánování a organizaci vlastní pracovní činnosti

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v textech Kalibro, Scio a v zadáních olympiád
- respektujeme odlišné způsoby myšlení žáků, oceňujeme více cest a způsobů řešení
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení problémů
- vedeme žáky k diskuzi při řešení problémů
- motivujeme žáky k využívání odborné literatury a internetu
- vedeme žáky k využití poznatků z matematiky a logiky v ostatních předmětech

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme schopnost žáků naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně
- utváříme pravidla komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky vzájemně, mezi žáky a dalšími osobami
- učíme žáky formulovat myšlenky jasně a srozumitelně
- učíme žáky porozumět textu, schématu, grafu atd.
- vyžadujeme prezentaci výsledků samostatné práce (referáty aj.), motivujeme žáky k prezentaci na veřejnosti (místní tisk, výstavy aj.)
- rozvíjíme efektivně využívání dostupných prostředků komunikace, upozorňujeme na rizika internetu

Kompetence sociální a personální

- vytváříme společně se žáky pravidla vzájemného soužití, vyžadujeme jejich naplňování
- zařazujeme kooperativní činnosti do výuky, zejména práci ve dvojicích a skupinách
- učíme žáky pravidlům diskuze, podporujeme diskuzi při týmové práci
- vyžadujeme kulturu projevu
- podporujeme zdravé sebevědomí žáků
- rozvíjíme u žáků sebereflexi a zodpovědnost za své jednání a rozhodování
- rozvíjíme toleranci, vzájemnou úctu a empatii

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů národnostních a kulturních
- stanovujeme pravidla slušného chování a sami jdeme příkladem
- vybízíme žáky k dodržování demokratických zásad, rozebíráme zásady demokratických vztahů ve společnosti
- vedeme žáky k úctě ke starším lidem, handicapovaným lidem, rodině atd.

- motivujeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozvíjíme žákův vztah k životnímu prostředí
- podporujeme odpovědné postoje žáků k sociálním a ekonomickým otázkám, umožňujeme žákům aktivně se zapojit do dění v obci (volby, Rolnička, G-centrum, Senior-dům aj.)

Kompetence k podnikavosti

- zařazujeme do výuky takové aktivity, které nutí žáka k samostatnému rozhodnutí
- vedeme žáky ke schopnosti vyhodnocovat rizika podnikání a ke schopnosti tato rizika minimalizovat
- zařazujeme do výuky žáků základní informace o podstatě a principech podnikání, finančních institucích, základních ekonomických problémech atd.
- vyžadujeme po žácích odpovědný přístup k výuce, tedy potencionálně k profesnímu životu
- rozvíjíme žákův profesní potencionál, v rámci možností informujeme žáky o možnostech jejich pracovního zařazení
- vedeme žáky k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání
- připravujeme žáky cílevědomě na aktivity týkající se profesního života - pracovní pohovor, životopis, základní znalosti pracovního práva aj.

3.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Budova našeho gymnázia je plně bezbariérová, má dopravní plošinu i WC pro vozičkáře, jsme tedy připraveni zajistit výuku tělesně postiženým žákům. Naš pedagogický sbor má již bohaté zkušenosti s tělesně postiženými žáky. U těžkých případů tělesného postižení pracuje asistent pedagoga.

V maximální míře se snažíme o integraci tělesně postižených žáků do kolektivu, zajišťujeme jim dopravu na exkurze, je – li to možné, bereme je na všechny sportovní kurzy apod.

Samozřejmostí, je-li to potřeba, je sestavení individuálních vzdělávacích plánů pro tělesně postižené žáky. Vycházíme též vstříc individuálním potřebám tělesně postižených žáků. V případě dlouhodobého onemocnění žáka jsme, po konzultaci se zákonnými zástupci, připraveni poskytnout takovému žákovi maximální pomoc (sestavení individuálního učebního plánu, konzultace s vyučujícími, zajištění pomoci pedagogicko-psychologické poradny aj.).

Sociálně znevýhodněným žákům poskytujeme zdarma učebnice a jiné potřebné učební materiály, dále jim poskytujeme příspěvky z prostředků SRPDŠ na sportovní kurzy a další školní akce. K dispozici jim je samozřejmě výchovný poradce.

3.8. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žákům mimořádně nadaným věnujeme na naší škole mimořádnou pozornost. Naší snahou je objevený talent všemi dostupnými prostředky rozvíjet (např. zapojujeme tyto žáky do

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

odborných soutěží, půjčujeme jim odbornou literaturu nad obsah stanovený osnovami, zadáváme jim a řešíme s nimi problémové úkoly, věnujeme se individuálně jejich potřebám).

Žákům, kteří vrcholově sportují, vycházíme maximálně vstříc pomocí individuálního vzdělávání tak, aby bez větších problémů spojili studium i časově náročné tréninky. Individuální plán se může týkat, dle potřeby, jednoho nebo i více (všech) předmětů.

Podporujeme individuální zahraniční výměny žáků. Žáky, kteří za sebou mají zahraniční stáž, aktivně zapojujeme do výuky hodin cizích jazyků.

3.9. Začlenění průřezových témat pro nižší stupeň gymnázia

Začlenění průřezových témat do ŠVP		
Tematické okruhy průřezových témat	Integrováno do předmětu	
	1. ročník šestiletého gymnázia	2. ročník šestiletého gymnázia
Osobnostní a sociální výchova		
Rozvoj schopností poznávání	CJ, AJ, MA, PŘ	AJ, MA, PŘ
Sebepoznání a sebepojetí	PŘ, VV, TV	VV, TV
Seberegulace a sebeorganizace	CJ, PŘ, VV	PŘ
Psychohygiena		
Kreativita	CJ, IIKT, PŘ, VO	MA, PŘ, HV, VV
Poznávání lidí		
Mezilidské vztahy	VV	AJ, CJ, NJ
Komunikace	PŘ, VV	MA, PŘ, VV
Kooperace a kompetice	IIKT	NJ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	NJ, MA, PŘ	PŘ
Hodnoty, postoje, praktická etika	IIKT, TV	TV
Výchova demokratického občana		
Občanská společnost a škola		
Občan, občanská společnost a stát	DE	ZE
Formy participace občanů v politickém životě		ZE
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		DE
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Evropa a svět nás zajímá	NJ, DE, ZE	AJ, NJ
Objevujeme Evropu a svět	PŘ, ZE	PŘ
Jsme Evropané	FY, ZE	CJ, DE, ZE

Multikulturní výchova		
Kulturní difference	AJ, DE, ZE, VV	AJ, ZE
Lidské vztahy	PŘ, ZE	ZE, VV
Etnický původ	PŘ, ZE, VV	DE, ZE
Multikulturalita	AJ, NJ, PŘ, ZE	AJ, NJ, DE, ZE, HV
Princip sociálního smíru a solidarity	ZE	ZE
Environmentální výchova		
Ekosystémy	ZE	PŘ, ZE
Základní podmínky života	PŘ, ZE	FY, PŘ, ZE
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	FY, CH, ZE	FY, CH, PŘ, ZE
Vztah člověka a prostředí	NJ	AJ, PŘ, ZE
Mediální výchova		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	IIKT, PŘ	PŘ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		CJ
Stavba mediálních sdělení		CJ
Vnímání autora mediálních sdělení		
Fungování a vliv médií ve společnosti		CJ
Tvorba mediálního sdělení	IIKT	CJ
Práce v realizačním týmu		HV

Základní formou realizace průřezových témat, pokud není uvedeno jinak, je integrace obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu.

Jinými formami, konkretizovanými v předcházející tabulce, jsou: projekt, kurz, exkurze

Průřezové téma „Výchova demokratického občana“ je kromě výše vypsání v tabulce plně integrováno do vyučovacího předmětu Občanská výchova.

3.10. Začlenění průřezových témat pro vyšší stupeň gymnázia

Začlenění průřezových témat do ŠVP				
Tematické okruhy průřezových témat	Integrováno do předmětu			
	1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia	2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia	3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia	4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia
Osobnostní a sociální výchova				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	CJ, AJ, NJ, MA, HO, VO	AJ, NJ, MA, HO, VO	ZSV, CJ, NJ, MA, BI	CJ, AJ, NJ, MA, ZSV, TV
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	CJ, NJ, MA, BI, DE, HO, VO, TV	CJ, NJ, MA, BI, VO, TV	ZSV, NJ, MA, BI, TV	CJ, NJ, MA, BI
Sociální komunikace	CJ, AJ, NJ, MA, VO, TV	AJ, NJ, MA, HO, VO	ZSV, CJ, AJ, NJ, MA, TV	CJ, AJ, NJ, MA, BI, TV
Morálka všedního dne	ZSV – projekt, CJ, VO, TV	HO, VV, TV	NJ, TV	NJ, ZSV, TV
Spolupráce a soutěž	AJ, NJ, MA, HO, VV, TV	AJ, NJ, MA, HO, VO, TV	AJ, MA, TV	CJ, AJ, NJ, MA
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Globalizační a rozvojové procesy	ZE, DE, VO	DE, VO	ZSV	ZSV
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZE		ZSV, DE	BI, ZE
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	NJ	NJ	NJ, DE	NJ, ZE
Žijeme v Evropě	CJ, AJ, NJ, FY, VO, IIKT	ZSV, CJ, NJ, FY, ZE, VO	CJ, AJ, NJ, FY	CJ, AJ, NJ, FY, BI, ZE, DE
Vzdělávání v Evropě a ve světě	VO, IIKT	VO	NJ	AJ

Multikulturní výchova				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZE, DE, HO, VO	ZE, DE, VO	AJ	AJ
Psychosociální aspekty interkulturality	VO	CJ, VO	ZSV, DE	DE
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	CJ, NJ, DE, VO	NJ, VO	NJ	CJ, NJ
Environmentální výchova				
Problematika vztahů organismů a prostředí	BI		BI	BI
Člověk a životní prostředí	CH, ZE	AJ, FY, CH, ZE, VO	AJ, NJ, FY	AJ, FY, BI, ZE
Životní prostředí regionu a České republiky		ZE	CH	AJ, NJ, BI
Mediální výchova				
Média a mediální produkce	NJ, IIKT	VO	CJ	
Mediální produkty a jejich významy	CJ, NJ, HO, TV	ZSV, CJ, NJ, HO, VO, TV	CJ, AJ, NJ, TV	CJ, NJ, TV
Uživatelé		NJ, VO		TV
Účinky mediální produkce a vliv médií	NJ	NJ, VO	NJ	CJ, NJ
Role médií v moderních dějinách		VO		NJ

Základní formou realizace průřezových témat, pokud není uvedeno jinak, je integrace obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu.

Jinými formami, konkretizovanými v předcházející tabulce, jsou: projekt, kurz, exkurze, ...

4. Učební plány

4.1. Učební plán pro nižší gymnázium

Vzdělávací obory	prima	sekunda
Český jazyk a literatura	4	4
Cizí jazyk 1	3	3
Cizí jazyk 2	3	3
Matematika	5	4
Informatika	2	
Dějepis	2	2
Občanská výchova	1	2
Fyzika	2, 5	2, 5
Chemie	2	2
Přírodopis	2, 5	3, 5
Zeměpis	1	2
Hudební výchova	1	1
Výtvarná výchova	1	1
Tělesná výchova	2	2
Celkem předepsaných hodin	32	32

Český jazyk a literatura – v každém ročníku může být třída dělena na skupiny v jedné vyučovací hodině.

Cizí jazyk 1, 2 – třída je dělena na skupiny podle pokročilosti ve všech vyučovacích hodinách.

Matematika – v každém ročníku může být třída dělena na skupiny v jedné vyučovací hodině.

Informatika – předmět obsahuje učivo vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie, třída je dělena na skupiny.

Fyzika – v každém ročníku je půl hodiny týdně vyčleněno na cvičení, při cvičení je třída dělena na skupiny.

Biologie – v každém ročníku je půl hodiny týdně vyčleněno na cvičení, při cvičení je třída dělena na skupiny.

Hudební výchova – v každém ročníku může být třída dělena na skupiny.

Výtvarná výchova – v každém ročníku může být třída dělena na skupiny.

Nepovinné předměty – nad rámec povinné týdenní časové dotace ročníku mohou být zařazeny nepovinné předměty, zejména pro vyrovnání jazykové úrovně nově přijímaných žáků v cizích jazycích.

Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou realizována v rámci předmětů Biologie a Fyzika, Svět práce realizován v předmětu Občanská výchova.

Výchova ke zdraví - realizována v rámci předmětů Přírodopis, Chemie a Tělesná výchova.

4.2. Učební plán pro vyšší gymnázium

Vzdělávací obory	Ročník čtyřletého studia			
	1.	2.	3.	4.
	Ročník šestiletého studia			
	3.	4.	5.	6.
Český jazyk a literatura	4	4	4	4
Cizí jazyk 1	3	3	3	3
Cizí jazyk 2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	4
Fyzika	2	3	2	2
Chemie	1	2	2	1
Biologie	2	2	2	2
Geografie	2	2	1	1
Základy společenských věd	2	2	2	2
Dějepis	2	2	2	2
Tělesná výchova	2	2	2	2
Estetická výchova	2	2		
Informatika	2			
Cvičení z fyziky, chemie a biologie			2	
Volitelný předmět 1			2	2
Volitelný předmět 2			2	2
Volitelný předmět 3				2
Volitelný předmět 4				2
Celkem předepsaných hodin	32	32	34	34

Český jazyk a literatura – v každém ročníku může být třída dělena na skupiny. Předmět integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Cizí jazyk 1, 2 – třída je dělena na skupiny ve všech vyučovacích hodinách.

Matematika – v každém ročníku může být třída dělena na skupiny. Předmět integruje část vzdělávacího obsahu oborů Člověk a svět práce a Informatika a informační a komunikační technologie.

Chemie – předmět integruje část vzdělávacího obsahu oborů Geologie a Výchova ke zdraví.

Biologie – předmět integruje část vzdělávacího obsahu oborů Geologie a Výchova ke zdraví.

Cvičení z fyziky, chemie a biologie – třída se dělí na tři skupiny, hodnocení ze cvičení v daném předmětu je součástí hodnocení příslušného předmětu. Předmět integruje část vzdělávacího obsahu oboru Informatika a informační a komunikační technologie.

Geografie – předmět integruje část vzdělávacího obsahu oboru Geologie

Základy společenských věd – předmět obsahuje učivo vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ. Předmět integruje část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce.

Tělesná výchova – v rámci výuky je organizován lyžařský výcvikový kurz v 1. ročníku čtyřletého a 3. ročníku šestiletého studia a sportovně turistický kurz ve 3. ročníku čtyřletého a 5. ročníku šestiletého studia. Minimální rozsah kurzu je 5 dní. Předmět integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví.

Estetická výchova – v 1. a 2. ročníku čtyřletého studia, respektive ve 3. a 4. ročníku šestiletého studia žák zvolí výtvarnou výchovu, nebo hudební výchovu.

Informatika – předmět obsahuje učivo vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie, třída je dělena na skupiny.

Volitelné předměty

Volitelný předmět 1, 2 – žáci volí podle zájmu latinu, ruský jazyk, seminář ze základů společenských věd, seminář z fyziky, přírodovědný seminář (Bi + Ch). Žáci nemohou současně volit ruský jazyk a latinu, dále nemohou volit současně seminář z fyziky a seminář ze základů společenských věd. Volitelný předmět se otvírá při minimálně přihlášeném počtu 7 žáků.

Volitelný předmět 3, 4 – žáci volí podle zájmu konverzaci v anglickém jazyce, konverzaci v německém jazyce, seminář z matematiky, seminář z dějepisu. Žáci nemohou volit současně seminář z matematiky a seminář z dějepisu. Volitelný předmět se otvírá při minimálně přihlášeném počtu 7 žáků.

Volitelné předměty zpravidla navazují na některý povinný předmět nebo skupinu předmětů, prohlubují a rozvíjejí jeho obsah, a proto nejsou samostatnými předměty maturitní zkoušky.

Nepovinné předměty – nad rámec povinné týdenní časové dotace ročníku mohou být zařazeny nepovinné předměty, a to sportovní hry, sborový zpěv, programování, deskriptivní geometrie, seminář z německého jazyka.

Sportovní hry a sborový zpěv – jsou určeny pro žáky všech ročníků, jejich týdenní dotace je 2 vyučovací hodiny. Minimální počet zapsaných žáků je 14, klesne-li v průběhu roku počet žáků, kteří navštěvují daný předmět, pod 10, bude výuka předmětu ukončena.

Programování a deskriptivní geometrie – jsou určeny pro žáky 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky 5. a 6. ročníku šestiletého gymnázia. V nabídce se předměty pravidelně ročně střídají tak, že v daném školním roce se vyučuje právě jeden z nich. Minimální počet zapsaných žáků je 10, klesne-li v průběhu roku počet žáků, kteří navštěvují daný předmět, pod 7, bude výuka předmětu ukončena.

Seminář z německého jazyka – je určen pro žáky 3. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky 5. ročníku šestiletého gymnázia. Minimální počet zapsaných žáků je 10, klesne-li v průběhu roku počet žáků, kteří navštěvují daný předmět, pod 7, bude výuka předmětu ukončena.

5. Učební osnovy pro nižší gymnázium

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

5.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVP ZV. Předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s celou řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se zejména o tyto předměty: dějepis (historický a společenský kontext), cizí jazyky (jazykové jevy příbuzné, odlišné), hudební a výtvarná výchova (umělecké směry), občanská výchova (náboženské a filozofické systémy), informační a komunikační technologie. Do obsahu Českého jazyka literatury jsou na nižším gymnáziu vřazena také průřezová témata Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Český jazyk a literatura je předmět, který je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia. Komplexní obsah vyučovacího předmětu je na nižším gymnáziu rozdělen do tří složek s následující časovou dotací: jazyková výchova 2 hodiny týdně, komunikace a slohová výchova 1 hodinu týdně, literární výchova 1 hodinu týdně. Celkově tedy mají žáci nižšího gymnázia čtyři hodiny Českého jazyka a literatury týdně, přičemž jedna ze dvou hodin jazykové výchovy je věnována především upevnění a procvičení učiva. Aby byla její efektivnost znásobena, probíhají tato „cvičení z jazyka“ s polovičním počtem žáků ve třídě (tzv. půlená hodina). V literárních a slohových hodinách je kladen důraz na komunikaci žáků i s žáky.

Výuka předmětu probíhá převážně ve třídě, případně ve studovně, ve které je přístup k audio i video technice a ve které je dostatek volného prostoru pro případné dramatizace.

5.1.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky vhodným výběrem děl a ukázek k vytváření návyku individuální četby umělecké, ale i neumělecké literatury se zaměřením na formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.
- analyzujeme a porovnáváme vlastní tvořivou práci žáků ve formě referátů a seminárních prací, posuzujeme je z hlediska stylového, působíme na estetickou, emocionální a etickou stránku žákovy osobnosti.
- zařazujeme různé metody způsobu vyučování (formální, skupinová, individuální výuka) a vedeme tak žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, k pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery.

Kompetence k řešení problémů

- vhodným výběrem literárních děl motivujeme žáky k vlastní četbě.
- rozbořením literárních děl ovlivňujeme hodnotová kritéria žáků.

- vedeme žáky k využívání odborné literatury a ke kritické práci s internetem.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky jasně a srozumitelně formulovat myšlenky četbou a interpretací textů, rozšiřujeme jejich slovní zásobu (slohové práce, četba, referáty) a motivujeme je k prezentaci výsledků jejich práce na veřejnosti (literární soutěže, výstavy, místní tisk).

Kompetence sociální a personální

- podporujeme samostatnou práci žáků, vedeme je k diskusi a formulujeme její pravidla.
- dbáme na kulturu projevu při verbálním i písemném vyjadřování.
- podporujeme zdravé sebevědomí žáků prezentací jejich vlastní tvorby.

Kompetence občanské

- vychováváme žáky k úctě k historickým tradicím, kulturním a rodinným hodnotám rozborem vhodných literárních, divadelních a filmových děl.
- výběrem vhodných slohových témat formujeme u žáků respekt k obecně lidským hodnotám.

Kompetence pracovní

- doplňujeme výuku o tematické exkurze, divadelní a filmová představení, přednášky, výstavy, atd.
- rozborem zadaných úkolů podněcujeme žáky k zodpovědné a pečlivé práci.

5.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Komunikační a slohová výchova		
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování líčení - orientuje se v základních písemnostech administrativního stylu - aplikuje osvojené dovednosti při praktické stylizaci kratších úředních písemností	- výklad, výtah, výpisky - referát a recenze - písemnosti administrativního stylu	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- charakteristika - úvaha	Osobnostní a sociální výchova - kreativita, kritická reflexe, sebepoznání, rozměry lidského života
Jazyková výchova		

• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Slovotvorba • výslovnost a pravopis slov přejatých • obohacování slovní zásoby • úvod o českém jazyce • jazykové příručky	
• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví • skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních	
• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Obecné pojednání o jazyce • řeč a jazyk • útvary českého jazyka • jazyková kultura	
• v souvětí doplňuje správně interpunkční znaménka	Skladba • druhy vedlejších vět • významové poměry mezi souřadně spojenými větami a členy v několikanásobném větném členu	
Literární výchova		
• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Struktura literárního díla • námět, hrdina, lyrický subjekt, kompozice, jazyk; zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, volný verš • námět, hrdina, lyrický subjekt, kompozice • funkce jazyka nebo obrazu	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Lyrické a epické žánry	
• prohlubuje si dovednosti při vyhledávání informací v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Komunikační a slohová výchova		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - analyzuje novinový článek na dílčí složky: titulek, perex, vlastní text, mezititulky, zdroje informací, grafické a neverbální prvky - rozlišuje a blíže charakterizuje jednotlivé žánry publicistického stylu	Funkční styl publicistický - útvary publicistického stylu - funkce publicistického stylu - přesvědčování a manipulace	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení (principy sestavování zpravodajství, výběr a uspořádání sdělení v časopisech pro dospívající) - tvorba mediálního sdělení (výběr výrazových prostředků pro tvorbu mediálního sdělení) - fungování a vliv médií ve společnosti
- vede připravený a nepřípravený projev na dané téma podle zásad dorozumívání: dodržuje komunikační normy - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - prezentuje sám sebe při nácviku přijímacího pohovoru, používá zásady správné etikety - formuluje svůj osobnostní profil pro budoucí profesní směřování	- mluvený projev - praktický řečový výcvik Funkční styl administrativní - strukturovaný životopis	Dramatická výchova; Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Funkční styl prostě sdělovací Funkční styl řečnický - proslov - diskuse	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá kreativních dovedností při tvorbě uměleckého textu, vytváří text se subjektivním citovým zabarvením a emocionálním prožitkem - rozvíjí svou představivost, uměleckými verbálními prostředky pojmenovává estetické objekty (obrazná pojmenování)	Funkční styl umělecký líčení	Estetická výchova
Jazyková výchova		
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - spodoba znělosti - slovní a větný přízvuk - větná melodie	
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - vybírá si ze slovní zásoby takové prostředky, které nejsou vůči druhému diskriminační a urážející - uplatňuje principy slušného chování	Obecné pojednání o jazyce řeč a jazyk	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	pravopis lexikální, slootovorný a syntaktický	

Literární výchova		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - prohloubí si učivo o základních literárních druzích	proza, poezie, drama	
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - vyjadřuje své prožitky, obhájí své názory na dané dílo, jednoduše kritizuje základní složky díla - samostatně vyhledá požadované informace	hlavní vývojová období evropské a české literatury, významné osobnosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (funkce různých typů sdělení, fakta a fikce v médiích)

5.1.2. Anglický jazyk

5.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je v něm realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk z RVP ZV. Vzdělávacím obsahem předmětu jsou receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti tak, aby odpovídaly požadavkům Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Časová dotace předmětu jsou 3 hodiny týdně ve všech ročnících. Třída je dělena na dvě skupiny, výuka probíhá střídavě v kmenové třídě a v jazykové učebně vybavené audiovizuálními pomůckami.

5.1.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímky)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (miniprojekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, internet, videonahrávky)

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech
- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčných časopisů (Bridge, Gate)

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, krátké popisy, pozdravy, omluvy)
- rozvíjíme jednoduchý písemný projev (krátký dopis, pohled, vyplňování formulářů)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka a jejich využití)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k přírodě (popis zvířete, vztah ke zvířatům, péče o ně)
- klademe důraz na mezilidské vztahy (moje rodina, třída, moji přátelé)

Kompetence pracovní

- podněcujeme žáky k zodpovědné a pečlivé práci (přehledné vedení sešitů, slovníčků, uspořádávání materiálů)

5.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - postihne hlavní smysl sdělení (monolog nebo dialog) s malým počtem neznámých výrazů - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Čtení - čte s porozuměním texty z učebnice a v úryvcích autentických materiálů - rozumí správnému sledu událostí v příběhu - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - vede běžnou konverzaci, je schopen domluvit si setkání, vyžádat si služby v obchodě a sám je poskytnout, sdělovat novinky a sám na ně reagovat, apod. - mluví o své rodině a bydlišti, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost	Jazykové prostředky - Fonetika - fonetická mezinárodní transkripce - abeceda - zvuková podoba slova a její zvláštnosti - druhy intonace - Pravopis - Gramatické kategorie - podstatná jména a členy - zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací - slovesa to be, to have - přivlastňovací pád - stupňování přídavných jmen - číslovky základní a řadové - vazba there is/there are - počitatelnost - přítomný čas prostý - minulý čas prostý - modální slovesa can - předpřítomný čas - rozkaz, zákaz - Slovní zásoba - synonyma, antonyma, homofona - interference, internacionalismy - tvorba slov	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž

• stručně převypráví obsah přiměřeně náročného textu • popíše osoby, místa a věci z každodenního života Psaní • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení • napíše osobní i formální dopis, e-mail, umí napsat jednoduché , gramaticky správné texty, umí vyjádřit své zážitky, přání,...	Tematické okruhy • rodina, přátelé a lidé v mém okolí • denní program • oblečení • volný čas - koníčky a záliby • místo, kde žiji • počasí, roční období • škola a předměty • četba – vyprávění příběhů • zdravý životní styl – jídlo, cvičení pro zdraví • sporty • realie anglicky mluvících zemí • doprava, práce Komunikační situace • pozdrav, představení se, rozloučení • poděkování • žádost o informaci, poskytnutí informace • telefonní rozhovor - pozvání • souhlas, nesouhlas Slohové útvary • neformální dopis • emailový inzerát (hledá se přítel na dopisování) • krátký vzkaz • vypravování	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
--	---	---

2. ročník šestiletého gymnázia

[illegible]

Psaní • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • napíše stručný životopis • vyplní běžný formulář a dotazník	• literatura (krátká povídka) Komunikační situace • orientace v místě - dotaz, odpověď, poděkování • vyjadřování názorů • dávání instrukcí, vysvětlování • souhlas, nesouhlas • poskytování rad Slohové útvary • neformální dopis, pohled z dovolené • email – rezervace pokoje • životopis • formální dopis - stížnost	Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
---	--	--

5.1.3. Německý jazyk (další cizí jazyk)

5.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk je v 1. a 2. ročníku šestiletého gymnázia realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk z RVP ZV. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tématům: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Cílem předmětu Německý jazyk je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků porozumět se německým jazykem v běžných každodenních situacích. Jeho cílem je tak poskytnout žákům další nástroj komunikace při kontaktu s lidmi především z německy mluvících zemí. Stejně jako anglický jazyk je i německý jazyk chápán jako prostředek porozumění, jako zprostředkovatel kulturního bohatství jazykových oblastí přesahujících oblast žákova mateřského jazyka. Výuka má žáky dovést k úrovni A 1 podle SERR.

Výuka předmětu probíhá zpravidla v učebně německého jazyka nebo v kmenové učebně s využitím audiovizuálních pomůcek. Třída se pro výuku dělí vždy na dvě skupiny. Převažujícími způsoby výuky předmětu jsou: párová a skupinová práce nebo kooperativní učení.

V souladu s učební plánem je hodinová dotace předmětu 3 vyučovací v každém ročníku.

5.1.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímky)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (miniprojekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, internet, videonahrávky)

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech
- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčných časopisů

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, krátké popisy, pozdravy, omluvy)
- rozvíjíme jednoduchý písemný projev (krátký dopis, pohled, vyplňování formulářů)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka a jejich využití)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k přírodě (popis zvířete, vztah ke zvířatům, péče o ně)
- klademe důraz na mezilidské vztahy (moje rodina, třída, moji přátelé)

Kompetence pracovní

- podněcujeme žáky k zodpovědné a pečlivé práci (přehledné vedení sešitů, uspořádávání materiálů)

5.1.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochozí hlavní smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků Čtení - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - orientuje se v textu z učebnice	Jazykové prostředky - Fonetika - Druhy intonace - přízvuk slovní a větný - výslovnost přehlasovaných samohlásek a skupin souhlásek - Pravopis - velká písmena u podst. jmen, interpunkce - Gramatické kategorie - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena, tázací zájmena - věta oznamovací/tázací/rozkazovací - slovesa „haben, sein“ - zápor „nicht“, „kein“ - skloňování podstatných jmen, člen určitý a neurčitý - množné číslo podst. jmen - přídavná jména v přísudku - předložky „in, aus, um, von ...bis, am“ - předložky s časovými údaji - způsobová slovesa - přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova - multikulturalita

Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • napíše krátké vypravování o sobě na probíraná témata	• Slovní zásoba ▪ využití internacionalismů ▪ vytváření asociogramů ▪ synonyma – antonyma Tematické okruhy • seznamování a první kontakty • povolání • třída • průběh dne • koníčky • rodina • jídlo a pití • realie německy mluvících zemí Komunikační situace • představování se • objednání a placení v restauraci • vyjadřování časových údajů • vyjádření co má/nemá rád • objednání termínu schůzky • popis denního programu • vyjádření přání a žádosti Slohové útvary • vyplnění formuláře • krátký dopis – rodina, zájmy	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
---	---	--

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - žák rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a - zřetelně vyslovované - pochopí hlavní smysl textu v učebnici - pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - orientuje se v textu z učebnice	Jazykové prostředky - Fonetika - krátké a dlouhé samohlásky - přehlasované samohlásky - Ich- a Ach - laut - Pravopis - Gramatické kategorie - perfektum pravidelných a nepravidel. sloves - préteritum sein, haben - rozkazovací způsob - skloňování osobních zájmen - skloňování přivlastňovacích zájmen - způsobová slovesa - zápor „nicht“ a „kein“ - nulový člen - slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou - předložky se 3. pádem, 4. pádem, 3. a 4. pádem - větný rámec - řadové číslovky - Slovní zásoba - využití anglických slov a internacionalismů - vytváření asociogramů Tematické okruhy - volný čas – prázdniny, dovolená - průběh dne - nakupování	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy, kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Mluvení • vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do konverzace a udržuje ji Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • popíše objekt • popíše zážitek, jednoduchou příhodu • seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní	• orientace ve městě • škola • realie německy mluvících zemí Komunikační situace • blahopřání • pozvání • vyjádření argumentů pro a proti • zeptat se na cestu • podat informaci • plánovat volný čas • popsat svůj pokoj • objednat jídlo Slohové útvary • pohlednice z prázdnin • pozvánka na párty • krátký mail o prázdninových aktivitách	Multikulturní výchova - multikulturalita
---	---	---

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

5.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem, vyučuje se po celou dobu studia. Do předmětu je integrována část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova z RVP ZV a část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Matematické vzdělávání rozvíjí a ovlivňuje abstraktní a analytické myšlení, prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní a geometrickou gramotnost žáků, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících 5 - 4. Výuka probíhá po celé 2 roky. V obou ročnících jsou třídy vždy na jednu hodinu děleny na dvě skupiny.

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby je možné některé hodiny vyučovat v matematické učebně vybavené počítači. Během studia je možné se zapojit do matematických soutěží - matematické olympiády a matematického klokana

5.2.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na příkladech z praxe vysvětlujeme význam matematiky
- používáme metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, řízené diskuse
- ukazujeme práci s chybou, odhad výsledků
- vyžadujeme porozumění grafům, schémátům, tabulkám a jejich slovní vysvětlení
- motivujeme žáky k zapojení do matematických soutěží

Kompetence k řešení problému

- ukazujeme práci s chybou a odhadem
- při výkladu motivujeme žáky k objevování souvislostí a vyvozování a formulace matematických vět
- na vhodných příkladech vedeme žáky k důsledné analýze textu a problému, matematizaci a interpretaci výsledku
- využíváme symbolické zápisy
- podporujeme odlišné způsoby řešení a zároveň vedeme žáky ke kritickému hodnocení nových myšlenek, nápadů

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme, aby žáci s porozuměním užívali plynulý přechod mezi symbolickým a slovním zápisem
- podporujeme diskusi, vyžadujeme zdůvodňování postupů
- zařazujeme práci ve skupinách
- učíme respektovat práci druhých

Kompetence sociální a personální

- podporujeme prezentaci řešení problému
- učíme zdravému sebevědomí
- dbáme na kulturu, přesnost a stručnost projevu

Kompetence občanské

- vyžadujeme plnění domácích úkolů
- motivujeme žáky pochvalou, povzbuzením
- zdůrazňujeme historický význam matematiky

Kompetence pracovní

- používáme práci s kalkulačkou, rýsovacími potřebami, moderní ICT
- vedeme žáky k preciznímu zápisu řešení příkladu

5.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Číslo a proměnná:		
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulačku - využívá mocnin a odmocnin v pravoúhlém trojúhelníku - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - umí využít poznatků ve slovních úlohách - určí třetí mocninu a odmocninu - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozumí pojmu výraz - určí hodnotu číselného výrazu - zapiše výraz s proměnnou, určí jeho hodnotu - provádí početní operace s výrazy - užívá vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení rovnic - formuluje řešení slovních úloh pomocí rovnic	Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty v rovině a prostoru Třetí mocniny a odmocniny Výrazy číselné Výrazy s proměnnou Rovnice - řešení lineárních rovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznání - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Fyzika - přesah velká a malá čísla Fyzika - vztahy mezi veličinami, úlohy o pohybu

Geometrie v rovině a v prostoru:		
• charakterizuje rovinné útvary kružnici a kruh • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, dvou kružnic a dvou kruhů • umí vypočítat délku kružnice a její obsah • umí vypočítat obvod a obsah kruhu • charakterizuje prostorová tělesa, analyzuje jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí síť těles a jejich obraz • vypočítá objem a povrch těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného učiva • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice rovinných útvarů • umí sestrojit jednoduché konstrukční úlohy pomocí množin bodů daných vlastností	Rovinné útvary • kružnice • kruh Tělesa • rotační válec • jehlan • rotační kužel • koule • slovní úlohy Konstrukční úlohy • množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • konstrukční úlohy	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Základy statistiky		
• vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data chápe vzájemné vztahy mezi soubory dat • řeší jednoduché úlohy z finanční matematiky	Základy statistiky a finanční matematiky • základní pojmy- četnost, aritmetický průměr, modus, medián, grafy, diagramy, • příklady z praktického života	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, komunikace Člověk a svět práce – integrováno

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Číslo a proměnná:		
- řeší výrazy s proměnnou, určí hodnotu výrazu a provádí početní operace - rozkládá výraz na součin pomocí vzorců a vytýkáním - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice a jejich soustavy - analyzuje, formuluje a zpracovává jednoduché problémy, v nichž využívá získané vědomosti	Výrazy s proměnnou - úpravy výrazů pomocí vytýkání a vzorců - rozklad výrazu na součin - lomené výrazy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustava dvou rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy o společné práci, pohybu, o směsích	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Fyzika – úlohy o pohybu Chemie – úlohy o směsích
Závislosti, vztahy a práce s daty:		
- charakterizuje pojem funkce - umí zakreslit bod do pravoúhlé soustavy souřadnic - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - rozlišuje lineární, lineární lomenou, kvadratickou funkci - užívá funkčních vztahů při řešení úloh	Funkce - pojem funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - lineární funkce, lomená funkce, kvadratická funkce - slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, komunikace Člověk a svět práce – integrováno

Geometrie v rovině a v prostoru:		
- rozlišuje shodné a podobné útvary - zná a užívá věty o podobnosti trojúhelníka k výpočtům a konstrukcím - řeší pravoúhlý trojúhelník - řeší jednoduché aplikační geometrické úlohy	Podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti v praxi - goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení slovních úloh, nalézá různé způsoby řešení - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí	Průběžně	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností a poznávání, kreativita

5.3. Informatika a informační a komunikační technologie

5.3.1. Informatika

5.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika realizuje obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie RVP ZV a integruje vzdělávací obsah Využití digitálních technologií ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Do výuky jsou též zařazeny vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Žáci se seznámí s ovládáním operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Zvládnou základy práce s grafickými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základům vytváření prezentací.

V rámci vzdělávacího obsahu Využití digitálních technologií z oboru Člověk a svět práce se žáci učí ovládat základní funkce digitální techniky, diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při provozu digitální techniky, vzájemně propojovat jednotlivá digitální zařízení, ošetřovat digitální techniku a chránit ji před poškozením, dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytnout první pomoc při úrazu.

Předmět Informatika se vyučuje v 1. ročníku šestiletého gymnázia v rozsahu dvě hodiny týdně.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Výuka probíhá v odborných počítačových učebnách plně vybavených výpočetní technikou.

5.3.1.2. Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly vedoucí žáky k samostatnému vyhledávání informací a jejich systematizaci
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení zdrojů informací
- používáme metody samostatné práce, skupinové práce, výkladu, řízené diskuse

Kompetence k řešení problému

- učíme schopnosti přesné formulace požadavku
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení problému
- podporujeme odlišné způsoby myšlení a řešení problému

Kompetence komunikativní

- podporujeme diskusi, vyžadujeme prezentaci postupů
- zařazujeme práci ve skupinách

- učíme respektovat práci druhých
- vyžadujeme prezentaci výsledků práce v menší skupině i ve větším kolektivu

Kompetence sociální a personální

- používáme prezentaci způsobů práce s informacemi
- podporujeme spolupráci ve skupině a umění zhodnotit svůj přínos
- učíme zdravému sebevědomí

Kompetence občanské

- vybízíme k šetrnému zacházení s výpočetní technikou
- vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s nejdůležitějšími právními normami, které se týkají práce s informacemi
- objasňujeme žákům problematiku ochrany duševního vlastnictví a autorských děl
- oceňujeme ochotu pomoci slabším spolužákům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užívání výpočetní techniky ve všech oblastech výuky
- zadáváme projekty podporující rozvoj schopností práce s moderními informačními technologiemi
- podněcujeme žáky k odpovědné a pečlivé práci ve skupině
- vedeme žáky k tomu, aby dbali pravidel bezpečnosti při práci v odborné učebně

5.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Využití digitálních technologií		
- využívá základní funkce digitální techniky - vysvětlí význam jednotlivých částí počítače a principy jejich fungování - propojuje vzájemně digitální zařízení - uživatelským způsobem pracuje s mobilními technologiemi - zná základní údržbu počítače a digitální techniky - chrání data i techniku před ztrátou, poškozením a zneužitím - dodržuje základní bezpečnostní a hygienické předpisy a pravidla při práci s digitální technikou, dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	- digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, mobilní telefony - digitální technologie – bezdrátové technologie, mobilní služby, navigační technologie - operační systémy – jejich základní funkce a konfigurace - práce se souborovým systémem, archivace, antivirové programy - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik, základy první pomoci	Člověk a svět práce - integrováno
Vyhledávání informací a komunikace		
- komunikuje prostřednictvím internetu a mobilních technologií - využívá prostředky e-mailové komunikace - zvládá navigaci a vyhledávání na webových stránkách - při vyhledávání informací používá jednoduché a vhodné cesty - posuzuje a ověřuje věrohodnost a relevanci nalezených informací a jejich zdrojů	- základní způsoby komunikace - internetový prohlížeč a poštovní klient - mobilní služby - způsoby a nástroje vyhledávání informací - hodnota informací a informačních zdrojů	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Zpracování a využití informací		
• ovládá práci s textovým editorem a uplatňuje při ní základní typografická a estetická pravidla • ovládá práci s grafickým editorem a uplatňuje základní estetická pravidla • ovládá práci s tabulkovým procesorem – vytváří tabulky, grafy a jednoduché vzorce • vytváří prezentace • pracuje s informacemi a daty v souladu se zákony na ochranu duševního vlastnictví	• textový editor – psaní, editace a formátování textu • počítačová grafika – bitmapové a vektorové editory • tabulkový procesor • prezentační program • ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova – kreativita - kooperace a kompetice - hodnoty, postoje, praktická etika

5.4. Člověk a společnost

5.4.1. Dějepis

5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis realizuje obsah vzdělávacího oboru Dějepis podle RPV ZV. Součástí výuky předmětu je průřezové téma Výchova demokratického občana. Tomu odpovídá i obsahové vymezení v 1. a 2. ročníku šestiletého gymnázia, které je zaměřeno na dějiny nové doby od raného novověku po dějiny 20. století. Důraz je kladen na události a jevy, které podstatným způsobem ovlivnily současnost. Výuka se zaměřuje na základní hodnoty lidské civilizace a usiluje o pochopení souvislostí a vztahů v historickém vývoji. S využitím mezipředmětových vztahů s oborem Občanský a společenskovědní základ, Geografie jsou do výuky integrována průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana.. Výuka usiluje o pojetí Dějepisu ne jako souboru izolovaných faktů, ale jako oboru, který má přispívat k poznání, že historické vědomí umožňuje lépe postihnout charakter současnosti a přispívá tak k orientaci ve vývojových změnách.

Vyučovací předmět Dějepis má v učebním plánu obou ročníků nižšího gymnázia dvouhodinovou dotaci týdně.

Ve výuce jsou výkladové hodiny kombinovány se samostatnou prací s učebnicovým textem a historickými dokumenty, s využíváním dokumentárního filmu a příležitostně je výuka doplněna o besedy a exkurze

5.4.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme k samostatnému vyhledávání informací
- klademe důraz na pochopení souvislostí
- vedeme k využívání znalostí k interpretaci jevů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k diskusi při řešení problémů
- motivujeme k samostatné práci s učebními texty
- zaměřujeme se na analýzu problémů a postižení souvislostí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme schopnost obsahově i formálně správného vyjadřování
- učíme jasně, srozumitelně a souvisle formulovat myšlenky
- učíme interpretaci textu, grafu, schématu
- rozvíjíme schopnost samostatného vystupování (referáty, místní tisk)

Kompetence sociální a personální

- věnujeme pozornost pravidlům vzájemného soužití
- zařazujeme kooperativní činnosti (práce ve skupinách, projekty)
- dbáme na kulturu projevu
- učíme pravidlům věcné diskuse

Kompetence občanské

- vedeme k zodpovědnému jednání
- rozebíráme zásady demokratických vztahů
- zdůrazňujeme zásady tolerance, ohleduplnosti a solidarity
- využíváme pozitivní tradice k utváření žádoucích postojů

Kompetence pracovní

- motivujeme k péči o životní prostředí
- vyžadujeme systematickou a zodpovědnou přípravu
- vedeme k využívání široké škály informačních zdrojů

5.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Období novověku		
- zhodnotí význam renesanční kultury - porozumí důsledkům zámořských objevů - posoudí vývoj vybraných států z hlediska střetání stavovského a absolutistického pojetí vlády - pochopí povahu úsilí o křesťanskou obnovu rozpozná uplatnění osvícenských principů v politických hnutích 18. a 19. století - uvědomí si význam parlamentních státních systémů - vysvětlí charakter národního emancipačního hnutí - pochopí důsledky industrializace - analyzuje negativní jevy v mezinárodních vztazích - objektivně (nezaujatě) posuzuje různé formy nacionalizmu, kolonializmu	- český stát ve druhé polovině 15. a na počátku 16. století - Evropané objevují nový svět - evropská reformace - politické střetnutí mezi absolutizmem a stavovstvím - renesance a humanizmus - český stát jako součást habsburské říše - rivalita mezi evropskými velmocemi – třicetiletá válka - Evropa a české země po třicetileté válce – důsledky války - habsburská monarchie v období osvícenského absolutizmu - technický pokrok – průmyslová revoluce - osvícenství jako politické hnutí – americká nezávislost – demokratické principy - vývoj ve Francii – předrevoluční a revoluční Francie - napoleonské období - národně osvobozené a demokratické hnutí v Evropě v 1. polovině 19. století	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – kulturní difference Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost, stát

	• habsburská monarchie a české země ve 40. letech – český politický program • habsburská monarchie a české země ve druhé polovině 19. století – český národní program a vládní reformy • mezinárodní vztahy a velmocenské konflikty ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století	
--	--	--

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Moderní doba I		
• uvede příčiny a formy politického vývoje ve světě • vysvětlí příčiny selhání versailleské koncepce poválečného uspořádání • analyzuje postavení ČSR • zaujímá stanoviska ke společenským a politickým událostem •	• příčiny první světové války • přehled jejího průběhu • Češi a Slováci v době války (československý odboj • okolnosti vzniku a charakter bolševické totality • okolnosti vytvoření samostatného čsl. státu • versailleský systém • ČSR ve 20. letech • mezinárodní vztahy – první náznaky pokusů o revizi versailleského uspořádání • ohrožení ČSR ve 30. letech a mezinárodní politika této doby • fašismus jako ideologie a režim • mnichovská krize a její důsledky	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Moderní doba II		
• uvědomuje si ohrožení civilizace totalitními režimy • porozumí vzniku a rozpadu bipolárního světa • porozumí příčinám studené války • zhodnotí významné události mezinárodních vztahů • hodnotí události a jevy měřítkem demokracie • uvědomuje si význam mezinárodní spolupráce a integrace pro omezení a odstranění nebezpečí totality • pochopí význam obrany (zajištění) lidských práv	• druhá světová válka – přehled hlavních událostí • holocaust • protektorát a domácí odboj • exil a zahraniční odboj – čsl. vojáci na frontách války • režim na Slovensku a protifašistické povstání • osvobození Čech a Moravy a české povstání • obnovené Československo – proměny v letech 1945 – 1948 • únorový převrat a komunistický režim v 50. letech • mezinárodní vztahy po válce – studená válka – poměry v sovětském bloku • západní demokracie a integrační procesy • pokus o reformu v Československu – „pražské jaro“ a období „normalizace“ • vztahy Západ – Východ v 70. a 80. letech • pád komunistických režimů a rozšiřování evropské integrace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané Multikulturní výchova – etnický původ, multikulturalita OV – občan a stát, občan a právo, stát a právo, demokracie - totalita

5.4.2. Občanská výchova

5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení :

Ve vyučovacím předmětu Občanská výchova je v 1. - 2. ročníku šestiletého gymnázia realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství z RVP ZV. Součástí předmětu je též zařazení celého průřezového tématu Výchova demokratického občana. Ve svém vzdělávacím obsahu předmět Občanská výchova mezipředmětově navazuje zejména na vyučovací předmět Dějepis.

Vyučovací předmět Občanská výchova vede žáky k pochopení sebe sama, společenských vztahů, vazeb i problémů, seznamuje žáky se strukturou společnosti, upozorňuje na nebezpečí rasismu a xenofobie, rozvíjí mravní, právní, ekonomické i občanské vědomí žáků. Žáci jsou vedeni k poznání, že i oni jsou nedílnou součástí společnosti, je podporována jejich občanská i osobní zodpovědnost. Jsou motivováni k aktivní účasti na životě společnosti, je u nich podporováno právní vědomí.

Dalším cílem předmětu Občanská výchova je orientace v záplavě informací, schopnost žáka k informaci kriticky přistoupit, zhodnotit ji a vyvodit pro sebe závěr. Žáci jsou též vedeni k tomu určitý typ informace vyhledat, zpracovat a dále popřípadě použít.

Výuka předmětu probíhá převážně ve třídě, případně ve studovně, která skýtá volný prostor pro případné dramatizace různých společenských situací. Převažujícím způsobem výuky předmětu Občanská výchova je skupinová práce s následnou prezentací, frontální výuka probíhá jen výjimečně. Žáci jsou též zapojováni do projektů s delší časovou platností. Hodinová dotace předmětu Občanská výchova je v jednotlivých ročnících 1 – 2.

5.4.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme různé metody způsobu vyučování, skupinovou i individuální výuku
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení zdrojů informací

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme odlišné způsoby myšlení a řešení problému
- podporujeme žáky v hledání různých cest k vyřešení problémů
- podporujeme práci ve skupinách při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporujeme diskusi, vyžadujeme prezentaci postojů
- zařazujeme práci ve skupinách
- učíme respektovat práci druhých
- vyžadujeme prezentaci výsledků práce ve skupině

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci žáků ve skupině, vedeme je k diskusi a formulujeme její pravidla.
- dbáme na kulturu projevu při verbálním vyjadřování.
- podporujeme zdravé sebevědomí žáků prezentací jejich vlastní tvorby.
- zařazujeme do výuky týmovou práci

Kompetence občanské

- vychováváme žáky k úctě k historickým tradicím, kulturním a rodinným hodnotám
- vedeme žáky k toleranci národnostních i kulturních rozdílů
- na historických příkladech upozorňujeme na nebezpečí rasismu a xenofobie

Kompetence pracovní

- podněcujeme žáky k odpovědné a pečlivé práci ve skupině
- podporujeme samostatnou i skupinovou práci žáků
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých termínů

5.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Člověk a svět práce – svět práce		
• orientuje se v nabídce českého vzdělávacího systému • promýšlí možnosti svého dalšího vzdělávání • připouští nutnost celoživotního vzdělání • uvědomuje si význam vzdělání a vzdělávání • učí se učit • vyhledá informace	• možnosti vzdělávání • česká školská soustava • formy učení • vyhledávání informací	Integrováno
• vnímá význam školy jako demokratické instituce • dodržuje pravidla daná školním řádem • je si vědom svých povinností a práv vyplývajících ze života ve škole • nebojí se aktivně účastnit diskuze o životě ve škole • nebojí se veřejně prezentovat své názory • přijímá kritiku	• škola jako nezbytná součást života – její význam a postavení • principy demokracie a řádu školy • školní řád	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
• vyhledá informace o pracovních pozicích • uvědomuje si význam trhu práce • promýšlí svou budoucí pracovní orientaci s přihlédnutím k trhu práce • prezentuje modelově své vědomosti a dovednosti při vstupu na trh práce • je si vědom své hodnoty pro pracovní trh • uvědomuje si nebezpečí nezaměstnanosti • rozezná různé druhy pracovních příležitostí, popíše zaměstnanecký poměr a podnikání	• trh práce – jeho význam a úskalí • vyhledávání informací o pracovních příležitostech • zaměstnání a podnikání – druhy pracovních příležitostí • žák a pracovní trh – prezentace svých schopností	

Stát a hospodářství		
• uvědomuje si hodnotu peněz a majetku • popíše ochranné prvky bankovek • uvede příklady použití různých druhů platebních karet • uvede příklady různých druhů vlastnictví včetně vlastnictví duševního • chrání své duševní vlastnictví, uznává duševní vlastnictví ostatních • vnímá vlastnictví jako možný zdroj peněz • sestaví jednoduchý domácí rozpočet, uvědomuje si různé druhy příjmů i výdajů • uvědomuje si nebezpečí zadlužení, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • vhodně nakládá s penězi	• peníze – funkce a podoby, formy placení, hospodaření s penězi • platební karty • vlastnictví – formy, význam • rodinný rozpočet, typy rozpočtu • druhy výdajů a příjmů	
• objasní význam státu v oblasti ekonomiky • popíše a objasní zdroje příjmů státu • popíše a objasní výdaje státu • vysvětlí strukturu státního rozpočtu, vysvětlí pojem schodek státního rozpočtu • uvede situace, kdy může občan čerpat podporu od státu	• stát a hospodaření • státní rozpočet • principy sociální podpory	
• vysvětlí pojem volný trh • na příkladu ukáže tvorbu ceny zboží a služeb • na příkladech vyloží podstatu fungování trhu • odliší od sebe pojmy výroba, obchod a služby • vysvětlí funkci bank i jiných peněžních institucí (pojišťoven aj.) • orientačně vysvětlí funkce pojištění • popíše pojmy úvěr a úrok, je si vědom nutnosti splacení půjčky	• principy fungování tržního hospodářství • nabídka a poptávka • nepřímé daně (DPH, spotřební daň) • specifika peněžních ústavů • hotovostní a bezhotovostní platební styk • pojištění • výroba, obchod, služby • investice, úrok	

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Stát a právo, Člověk ve společnosti		
- rozpozná důležité symboly české státnosti - objasní účel a používání státních symbolů	státní symboly	
- rozlišuje různé způsoby vlády - objasní výhody demokratického systému pro každodenní život občanů - porovná demokracii s jinými formami vlády, uvede na příkladech - je si vědom nutnosti obrany státu, ctí povinnosti občana při zajišťování této obrany	- principy demokracie - formy vlády - politický pluralismus - komunistická diktatura - politické procesy 50. Let - obrana státu, branná povinnost	De – formy vlády
- popíše základní principy demokracie - vysvětlí pojmy spravedlnost, řád, norma, právo a morálka - uvědomuje si nepřijatelnost korupčního jednání, odsuzuje ho - odliší demokracii od anarchie a diktatury - demokraticky řeší konflikty v osobním životě - uvědomuje si svá práva i povinnosti ve společnosti	- práva a povinnosti občanů - demokracie v životě občanů - protiprávní jednání v demokracii, možné postihy	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- přijímá principy odpovědného chování ve společnosti - přijímá odpovědnost za své postoje a činy - uvědomuje si svá práva včetně práv spotřebitele - uvědomuje si úlohu občana v demokratické společnosti, je ochoten ji přijmout - uvědomuje si nutnost své zainteresovanosti ve společnosti, pro zájem celku (např. třídního kolektivu)	- občan jako odpovědný člen společnosti - úloha občana v demokratické společnosti - povinnosti a práva občana v demokratické společnosti - základní práva spotřebitele	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

- rozlišuje jednotlivé orgány státní moci a správy, uvede jejich příklady - rozlišuje orgány a instituce podílející se na správě státu, krajů a obcí - vyloží smysl demokratických voleb - popíše jednotlivé volební systémy - rozlišuje parlamentní, krajské a komunální volby - vyloží význam voleb do místních zastupitelstev - uvede příklady, jak mohou volby ovlivnit každodenní život občanů - uvede konkrétní příklady činnosti místních zastupitelstev - vnímá obec jako základní jednotku samosprávy státu - uvědomuje si činnost různých společenství a hnutí v rámci obce a regionu, uvede jejich konkrétní příklady a činnosti - všímá si změn kolem sebe	- Ústava ČR - státní občanství ČR - orgány a instituce státní správy a samosprávy - význam a formy demokratických voleb - legislativní proces - samospráva obcí - občanská společenství - život v obci, změny v obci, historie obce	Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě Dopravní výchova – přechod pro chodce, tvorba právní normy Návštěva Městského úřadu v Soběslavi
Člověk ve společnosti – lidská práva		
- vysvětlí význam jednotlivých listin vztahujících se k lidským právům - porovná Všeobecnou deklaraci lidských práv s Listinou základních práv a svobod - respektuje jiné minority, uznává jejich právo na sebeurčení, kulturu apod. - respektuje práva národnostních i jiných menšin, toleruje jejich kulturní a jiné odlišnosti - je tolerantní k jiným názorům, snaží se jimi obohatit sebe sama - uvědomuje si příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů, snaží se jim v rámci svých možností zabránit	- lidská práva - listiny o lidských právech - holocaust Židů - romský holocaust	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát De - holocaust

• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • odmítá netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy • zdůvodní nepřijatelnost projevů lidské nesnášenlivosti • na historických příkladech dokáže nebezpečí rasismu a xenofobie		
---	--	--

5.5. Člověk a příroda

5.5.1. Fyzika

5.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vyučovacího předmětu Fyzika v prvním a druhém ročníku šestiletého gymnázia vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP ZV. Součástí předmětu je též zařazení průřezových témat Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Do vyučovacího předmětu Fyzika je integrován tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce formou laboratorních prací z fyziky.

Vyučovací předmět Fyzika vede žáky k osvojení základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí. Rozvíjí a upevňuje postupně získávané poznatky a společně s dalšími vyučovacími předměty (Chemie, Biologie) vzdělávací oblasti formuje základy uceleného systému vědomostí. Učí žáky pozorovat fyzikální procesy, zkoumat jejich příčiny, souvislosti a vztahy mezi nimi a za pomoci matematického aparátu částečně kvantifikovat, a to hlavně s ohledem na řešení praktických problémů. Ukazuje užitečnost fyzikálních poznatků jako základu veškeré technické praxe v běžném životě společnosti. Rozvíjí dovednost žáků nacházet podstatné aspekty komplexních problémů a podporuje logické uvažování. Žáci jsou podněcováni k věcné diskusi, k pokládání dotazů, k vyslovení a obhajobě vlastního názoru.

Výuka předmětu probíhá převážně v odborné učebně fyziky, případně ve třídě. Její nedílnou součástí jsou exkurze, které pomáhají objasnit komplexnost a složitost celé problematiky a získávat informace k utváření vlastního názoru. V hodinách laboratorních prací si žáci osvojí základy experimentální práce, což posílí chápání vztahu fyziky s běžným životem.

Hodinová dotace předmětu Fyzika je v jednotlivých ročnících 2, 5 – 2, 5.

5.5.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme do výuky pozorování fyzikálních objektů a demonstrační pokusy
- vyžadujeme správný a přehledný zápis při řešení příkladů
- zařazujeme motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazujeme souvislost fyziky a ostatních přírodních věd
- vedeme žáky k práci s fyzikálními tabulkami a učebnicemi

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v hledání různých cest k vyřešení problémů
- provádíme rozbor problémů společně se žáky
- podněcujeme žáky ke zhodnocení reálnosti dosaženého výsledku
- podporujeme práci ve skupinách při řešení problémů
- upozorňujeme na rozdíly mezi fyzikálními modely a realitou

Kompetence komunikativní

- dbáme, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k věcné diskusi, k pokládání dotazů a k vyslovení vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve dvojicích a malých skupinách
- upozorňujeme žáky na negativní důsledky chybných řešení a vedeme je k odpovědnosti za výsledky jejich práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- diskutujeme se žáky o ekologických problémech
- upozorňujeme žáky na důležitost třídění odpadů a šetření energií
- upozorňujeme na možnosti zneužívání fyzikálních objevů

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování pravidel a zásad bezpečnosti práce
- vedeme žáky k odvádění kvalitní práce a odpovědnosti za ní

5.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Mechanické vlastnosti tekutin		
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v tekutinách (statický případ) při řešení praktických úloh - objasní chování tělesa v tekutině z analýzy sil působících na těleso	- tlak v tekutinách, Pascalův zákon - hydraulická zařízení - Archimédův zákon	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané (významní Evropané)
Práce, energie		
- V konkrétních případech určí práci vykonanou konstantní silou a změnu energie tělesa - rozumí vztahu mezi výkonem, vykonanou prací a časem a dokáže jej využít - je schopen popsat různé případy přeměny energie a zná jejich praktická využití - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících kinetickou teorii látek - určuje množství tepla v jednoduchých případech tepelné výměny	- mechanická práce - výkon - pohybová a polohová energie tělesa a jejich vzájemná přeměna - vnitřní energie a její změna - teplo, tepelná výměna - kalorimetrická rovnice	Matematika – rovnice
Změny skupenství látek		
- dokáže popsat skupenské přeměny v souvislosti s chováním částic v látkách - uvede příklady změn skupenství z praktického života	- tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění, var - sublimace a desublimace	
Fyzika zemské atmosféry		
chápe předmět meteorologie, dokáže popsat základní meteorologické jevy	- základní meteorologické jevy - meteorologické mapy	Zeměpis – základy meteorologie

Tepelné motory		
- chápe princip tepelných motorů - zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí	- parní motory - spalovací motory	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Elektrický náboj a elektrické pole		
- umí vysvětlit rozdíl mezi vodičem a izolantem - porovnává účinky elektrického pole na vodič a izolant	- elektrické vlastnosti látek - elektroskop - vodič a izolant v elektrickém poli	
Elektrický proud		
- využívá Ohmův zákon při řešení problémů a úloh - užívá s pochopením pojmy elektrická práce a výkon elektrického proudu - umí popsat podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	- elektrický proud - Ohmův zákon, elektrický odpor - spojování rezistorů - elektrická práce a energie - výkon elektrického proudu - elektrický proud v kapalinách a plynech - magnetické účinky elektrického proudu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané (významní Evropané) Chemie – galvanický článek

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Elektromagnetické jevy		
- umí popsat magnetické pole cívky s proudem a působení magnetického pole na cívku s proudem - posoudí v konkrétním případě, zda jsou splněny podmínky pro elektromagnetickou indukci	- magnetické pole cívky s proudem - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromagnetická indukce	

Střídavý proud		
- rozliší stejnosměrný a střídavý proud - dokáže vysvětlit vznik střídavého proudu - chápe princip činnosti transformátoru - má základní přehled o energetické soustavě	- vznik střídavého proudu - alternátor, dynamo - transformátor - rozvodná elektrická síť	Environmentální výchova – základní podmínky života Přírodopis – první pomoc při úrazu elektrickým proudem
Polovodiče		
- rozliší vodič, polovodič a izolant - vysvětlí vlastnosti polovodiče na základě představy o jeho stavbě - dokáže vysvětlit podstatu přechodu PN	- vlastnosti polovodičů - polovodičová dioda	
Akustika		
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku - posoudí příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí	- zvuk a jeho šíření v různých prostředích - hlasitost zvuku - hluk, ochrana před nadměrným hlukem - rezonance	Přírodopis – smyslová ústrojí (sluch)
Jaderná fyzika		
- dokáže popsat stavbu atomu, vysvětlit princip radioaktivity - je seznámen s principem činnosti jaderné elektrárny - posoudí výhody a rizika jaderné energetiky, porovná je s ostatními druhy energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- atom, atomové jádro - radioaktivita - jaderné reakce, syntéza a štěpení jader - jaderná elektrárna - ochrana před zářením	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Chemie – stavba atomu
Optika		
- využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů a úloh - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce	- světlo, zdroj světla - šíření světla v různých optických prostředích - zatmění Slunce a Měsíce	Přírodopis – smyslová ústrojí (zrak)

chápe zákony lomu světla na rozhraní optických prostředí	- odraz a lom světla - zobrazování zrcadly, čočkami a optickými přístroji - oko jako optická soustava	
Země a vesmír		
- popíše Sluneční soustavu, je schopen přijímat aktuální poznatky - umí rozlišit vesmírné objekty (galaxie, hvězda, planeta, kometa) a uvést jejich základní charakteristiky - chápe určující vliv gravitace na pohyb vesmírných těles	- Sluneční soustava - vznik, vývoj a zánik hvězd - galaxie	

1. +2. ročník šestiletého gymnázia

Laboratorní cvičení

- dokáže podle pracovního postupu provádět jednoduché fyzikální experimenty - dodržuje pravidla bezpečné práce - umí použít běžné měřicí přístroje a posoudit vhodnost jejich užití v konkrétních případech - je schopen výsledky měření číselně a graficky zpracovat, v některých případech i diskutovat přesnost měření a určit možné zdroje chyb měření - umí porovnat výsledky experimentu s předpovědí teorie	- základy experimentální práce - základní měřicí metody - měřicí přístroje, zařízení a pomůcky	Člověk a svět práce - integrováno
--	--	-----------------------------------

5.5.2. Chemie

5.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV, kde je zařazen jako vzdělávací obor spolu s fyzikou, přírodopisem a zeměpisem. Do předmětu je integrována část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (prevence drogových závislostí, zdravá výživa a ochrana člověka za mimořádných situací) a průřezového tématu Environmentální výchova z RVP ZV.

Chemické vzdělávání napomáhá rozvoji logického myšlení, spojuje abstraktní učivo s důležitými praktickými problémy denního života. Výuka chemie tak specifickým způsobem přispívá k porozumění přírodním zákonitostem a ukazuje souvislosti mezi různými aspekty přírodních procesů a jevů. Výuka chemie na nižším stupni gymnázia zároveň tvoří úvod pro pokračování výuky chemie a částečně biologie v dalších ročnících studia.

Chemie se na nižším stupni 6-letého gymnázia vyučuje v primě a sekundě.. Časová dotace v obou ročnících je 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka chemie probíhá z velké části v odborné učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a která navazuje na prostor chemického kabinetu, přípravný a laboratoře, což umožňuje průběžné zařazení experimentů do výuky. Během studia se mohou žáci zapojit do účasti na chemické olympiádě nebo dalších soutěží podobného charakteru.

5.5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému psaní poznámek a k využívání učebnice
- jsou zadávány referáty, k jejich zpracování žáci využívají zejména materiály z internetu
- žáci jsou vedeni k porozumění učivu, ne jen k pouhé reprodukci faktů
- žáci jsou vedeni ke vzájemnému propojení tří typických složek učiva chemie: popis vnějšího vzhledu a chování látek + popis vnitřní struktury + symbolický zápis pomocí vzorců nebo rovnic
- žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali výsledky písemného i ústního zkoušení jako zpětnou vazbu pro další studium

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje žákům základní faktické informace, které mohou při řešení problému využít
- problémové úlohy jsou zařazovány zejména jako domácí úkoly a jako témata referátů
- je vyžadováno využívání odborné literatury a internetu a přesné citování zdrojů informací

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k přesnému vyjadřování, v písemnou projev je hodnocena i jazyková stránka
- žáci jsou vedeni k pozornému a soustředěnému sledování výkladu učitele i ústního projevu spolužáků
- žáci se učí veřejně prezentovat výsledky své práce

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k respektování svých spolužáků, k vytváření příznivé pracovní atmosféry při výuce
- žáci se učí pracovat ve skupinách – zejména při tvorbě referátů
- žáci dostávají příležitost k samostatnému rozdělení na pracovní skupiny a samostatně si určují dílčí úkoly v rámci skupiny

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k širšímu pohledu na využívání chemických látek v praxi
- žáci jsou vedeni k třídění odpadů ve škole i doma
- na základě informací o nebezpečných vlastnostech chemických látek vedeme žáky k ochraně jejich zdraví a zdraví ostatních lidí
- žáci jsou informováni o pravidlech bezpečnosti práce s chemickými látkami a o zásadách první pomoci
- žáci jsou informováni o nebezpečí průmyslových havárií spojených s únikem nebezpečných chemických látek a o správném chování v takových situacích

Kompetence pracovní

- žáci se učí samostatně pracovat s učebnicí a dalšími zdroji informací včetně internetových zdrojů
- žáci se učí formálním požadavkům na zpracování referátů a dalších samostatných úkolů včetně správného citování použitých zdrojů informací
- žáci jsou informováni v obecné rovině i konkrétně u jednotlivých látek o jejich nebezpečných vlastnostech a o vhodných způsobech nakládání s těmito látkami v běžné praxi

5.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Pozorování, pokus a bezpečnost práce. Směsi		
• určí základní fyzikální vlastnosti látek • utřídí látky podle společných a rozdílných fyzikálních vlastností • posoudí reaktivitu (např. hořlavost) vybraných látek • rozlišuje směsi, prvky a sloučeniny • rozezná stejnorodé a různorodé směsi • rozumí pojmu hmotnostní zlomek, hmotnostní procento • vyjádří složení roztoků pomocí hmotnostních procent (hmotnostního zlomku) • vypočítá jednoduché příklady na složení roztoků • vysvětlí vliv teploty na rozpouštění tuhých látek • popíše vliv dalších faktorů na rozpouštění tuhých látek • navrhne vhodné postupy pro oddělování složek z roztoků • vybere vhodné postupy pro oddělování složek z různorodých směsí • uvede způsoby oddělování složek ze směsi např. při výrobě pitné vody a při čištění odpadních vod • zhodnotí rizikovost vybraných dostupných a běžně používaných látek	• vlastnosti látek • směsi – různorodé, stejnorodé (roztoky) • rozpouštění látek ve vodě, příprava roztoků • hmotnostní procenta, výpočet složení roztoku • metody oddělování složek ze směsí • zásady bezpečné práce s chemickými látkami	Matematika a její aplikace – číslo a proměnná Člověk a svět práce – zásady bezpečnosti a hygieny práce, práce s laboratorní technikou

posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		
Voda, vzduch		
- rozliší vodu jako chemickou sloučeninu a běžné druhy vod - uvede příklady výskytu a využití vod v přírodě - uvede příklady znečišťování vody v praxi a navrhne vhodná opatření proti tomuto znečištění - popíše možnosti čištění znečištěných vod - uvede příklady znečišťování vzduchu v praxi a navrhne vhodná preventivní opatření	- destilovaná voda, pitná voda a její výroba, odpadní voda - složení vzduchu, zdroje znečištění	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Částicové složení látek, chemické reakce		
- používá pojem atom při popisu chemických prvků a v dalších správných souvislostech - používá pojem molekula při popisu vybraných prvků a sloučenin - dovede uvést konkrétní příklady molekul - rozlišuje chemické látky a směsi - rozlišuje v rámci chemických látek chemické prvky a sloučeniny a tyto pojmy používá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě prvků - usuzuje na vlastnosti chemických prvků podle jejich postavení v periodické soustavě prvků - rozliší přibližně kovy a nekovy podle jejich postavení v periodické soustavě prvků - používá ve správných souvislostech pojmy chemická reakce a chemická rovnice - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - zhodnotí význam a podstatu důležitých chemických reakcí	- pojmy atom, molekula, příklady molekul podle učebnice - názvy a značky vybraných prvků, periodická soustava prvků - chemické reakce a chemické rovnice - výchozí látky produkty - zákon zachování hmotnosti - příklady významných reakcí – zejména hoření prvků	Fyzika - částicové složení látek

• přečte chemické rovnice a dokáže je interpretovat • užívá zákon zachování hmotnosti pro výpočet hmotnosti výchozí látky nebo produktu v jednoduchých příkladech • vyjmenuje faktory ovlivňující průběh chemických reakcí • aplikuje poznatky o těchto faktorech v praxi • navrhne jak předcházet nebezpečnému průběhu některých chemických reakcí		
Chemické prvky a anorganické sloučeniny		
• popíše vybrané kovy a nekovy • vyjmenuje prakticky významné oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli • porovná v rámci jednotlivých skupin látek jejich vlastnosti a použití • posoudí vliv konkrétních látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů jako důsledek znečištění vzduchu • uvede hlavní negativní dopady kyselých dešťů • uvede opatření, kterými jim lze kyselým dešťům předcházet nebo jejich vznik omezit • rozumí pojmům kyselost a zásaditost roztoků • orientuje se na stupnici pH • rozumí pojmu neutralizace • zapíše rovnice jednoduché neutralizace • uvede příklady neutralizace v praxi	• důležité nekovy (H, O, halogeny, N, P, C) a kovy (Cu, Ag, Au, Fe, Al a další) • oxidy: názvosloví, znečištění vzduchu, vápno, křemen • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, stupnice pH, nejvýznamnější příklady látek této skupiny • anorganické soli: názvosloví, prakticky významné látky, jejich využití a vliv na životní prostředí	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Organické sloučeniny		
- rozliší anorganické a organické sloučeniny - klasifikuje uhlovodíky do hlavních skupin a uvede jejich významné zástupce, jejich vlastnosti a užití - vyjmenuje přírodní zdroje uhlovodíků - uvede hlavní postupy průmyslového zpracování ropy - zhodnotí využívání paliv a jako zdrojů energie - porovná využití fosilních a vyráběných paliv a jejich dopad na životní prostředí - rozliší vybrané typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich hlavní představitele - popíše zdroje, vlastnosti a využití významných halogenderivátů, alkoholů a organických kyselin - vyjmenuje významné typy přírodních látek - klasifikuje hlavní biochemické děje - orientuje se zhruba v průběhu těchto dějů, zejména fotosyntézy - určí podmínky nutné pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, sacharidů a vitaminů zejména v naší potravě - aplikuje znalosti o výskytu těchto látek v oblasti pravidel zdravé výživy	- uhlovodíky: rozdělení, prakticky významné příklady látek - paliva: ropa, uhlí, zemní plyn, motorová paliva - deriváty uhlovodíků: ethanol, octová kyselina a další příklady významných derivátů - přírodní látky: cukry, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny – jejich výskyt a praktický význam	Výchova ke zdraví – prevence drogových závislostí, výživa a zdraví Přírodopis – obecná biologie a genetika Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Chemie a společnost		
• zhodnotí využívání surovinových zdrojů chemického průmyslu (vzduch, nerostné suroviny) • posoudí možnosti recyklace odpadů • aplikuje ideu trvale udržitelného vývoje na otázku surovinových zdrojů a odpadů • klasifikuje látky podle hořlavosti • posoudí požární nebezpečnost látek podle podmínek • aplikuje znalosti o principech hoření na hašení požárů běžnými postupy • zhodnotí vlivy užívání nejběžnějších typů látek v praxi na životní prostředí • posoudí vliv běžných chemických látek na zdraví člověka • posoudí nebezpečnost vybraných chemických látek podle jejich nebezpečných vlastností • aplikuje zásady bezpečnosti práce na práci s vybranými typy nebezpečných chemických látek • aplikuje znalosti o nebezpečných vlastnostech chemických látek na případ průmyslových havárií s únikem těchto látek • objasní nejefektivnější jednání v situaci ohrožení zdraví nebezpečnou chemickou látkou	• významné druhy chemických výrobků a jejich vliv na životní prostředí: • průmyslová hnojiva • plasty • zásady bezpečné práce s chemickými látkami • nebezpečné vlastnosti chemických látek a přípravků, symboly nebezpečnosti • mimořádné události spojené s únikem nebezpečných látek, průmyslové havárie	Přírodopis – neživá příroda – nerosty Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí Člověk a svět práce – zásady hygieny a bezpečnosti práce

5.5.3. Přírodopis

5.5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a příroda RVP ZV. Vyučovací předmět Přírodopis vede k vytvoření základních pojmů z morfologie, anatomie, fyziologie, ontogeneze a fylogeneze člověka. Vede žáky k základním poznatkům o zdravém životním stylu, ochraně a odpovědnosti zdraví vlastního i ostatních spolužáků začleněním vzdělávacího obsahu výchova ke zdraví. Přispívá k poznání přírody jako systému a vzájemnému propojení živé a neživé přírody. Poskytuje prostředky a metody k porozumění dějů v přírodě, které nás obklopují. Neživá příroda podněcuje k hledání a řešení problémů obnovitelných zdrojů energie, poskytuje zdroje obživy živých organismů, nabízí zdroje surovin. Žáci formují svůj vztah k základním životním podmínkám, k ochraně ekosystému v souvislosti s lidskými aktivitami a problémy s životním prostředím.

V přírodopisu jsou začleněna následující průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Předmět rozvíjí a upevňuje získané poznatky v rámci mezipředmětových vztahů (Chemie, Fyzika, Zeměpis).

Výuka probíhá po celé dva roky. Týdenní hodinové dotace předmětu jsou 2, 5 –3, 5

Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně biologie, která je vybavena videem, CD a DVD přehrávačem, dataprojektorem s možností připojení na počítač, zpětným projektorem a pomůckami pro výuku.

Během studia mají studenti možnost se zapojit do biologické olympiády příslušné kategorie.

5.5.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k porozumění biologickým pojmům a pochopení souvislostí mezi nimi
- ukazujeme na souvislost biologie s ostatními přírodními vědami
- zadáváme vhodné referáty tak, aby žák byl nucen používat různé studijní materiály (učebnice, atlasy, klíče, internet, odborné časopisy) a získané informace kriticky zhodnotit
- při laboratorních pracích vedeme žáky k plánování a organizaci vlastní práce a kritickému zhodnocení dosažených výsledků, dbáme na správný a přehledný laboratorní protokol
- motivujeme žáky k účasti na soutěžích s biologickou tematikou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení zadaného biologického problému, jeho analýze, hledání souvislostí, odhadu výsledku a formulaci získaného výsledku
- podporujeme žáky v hledání různých cest a způsobů řešení problému

- vyžadujeme používání odborné literatury a internetu při řešení problému
- motivujeme žáky k diskuzi nad daným problémem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasné a srozumitelné formulaci myšlenky v ústním i písemném projevu
- učíme žáky obhajovat své myšlenky a výsledky své práce (referátu, prezentace, laboratorní práce)
- rozvíjíme schopnost žáků naslouchat názorům jiných a reagovat na ně
- podporujeme používání moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme práci ve dvojicích a skupinách
- učíme žáky diskutovat
- v laboratorních pracích sledujeme a hodnotíme vzájemnou spolupráci žáků

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k třídění odpadů a odpovědnosti za chování k životnímu prostředí
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních občanů
- dbáme na bezpečnost práce v laboratořích
- seznamujeme žáky se základy první pomoci v případě úrazu

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat s laboratorními přístroji, modely, multiplikáty
- učíme žáky vytvářet jednoduché mikroskopické preparáty, pozorovat je, zjednodušeně je zakreslit a popsat
- vyžadujeme dodržování předepsaných pracovních postupů
- dbáme na správné vypracování laboratorního protokolu

5.5.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Biologie člověka		
- vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - popíše umístění, stavbu a činnost jednotlivých orgánových soustav - vysvětlí vztahy mezi jednotlivými soustavami - popíše stavbu a funkci reprodukčních orgánů - objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až po stáří - rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - vysvětlí význam zdravého životního stylu - aplikuje zásady první pomoci při běžných poraněních	- buňky, tkáň, orgány - anatomie a fyziologie jednotlivých soustav: - opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací - soustavy řídicí: nervová a hormonální - soustava rozmnožovací - ontogenetický vývoj člověka - běžné nemoci, úrazy a jejich prevence, epidemie – průběžně u jednotlivých soustav - životní styl – dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí - rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova – etnický původ – - multikultura - lidské vztahy Environmentální výchova – základní podmínky života Dějepis– vývoj člověka Fyzika– smyslová ústrojí Chemie– organické látky, výměna plynů
Výchova ke zdraví - integrováno		
chápe souvislost mezi složením stravy, správným stravováním a rozvojem civilizačních nemocí, uplatňuje podle svých možností zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví (zdravé stravování, pitný režim, poruchy příjmu potravy, denní režim – pracovní a odpočinkové aktivity) - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - seberegulace a

- rozpozná rizika běžných, přenosných a civilizačních chorob, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - respektuje změny v období puberty a vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou, pozitivními životními cíli respektuje význam sexuality a chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - zná zdravotní i trestní rizika spojená s konzumací, distribucí a držením návykových látek - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí uplatňuje odpovídající způsoby chování a ochrany - v případě potřeby poskytne první pomoc	(ovzduší, voda, teplota, osvětlení, hluk) - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - prevence před přenosnými nemocemi (nákazy respirační, přenosné potravou, krví, sexuálním stykem, bodnutím hmyzu, získané v přírodě) a úrazy - změny v životě člověka a jejich reflexe (puberta, dospívání, sexualita, promiskuita, zdrženlivost) - právní aspekty výroby, konzumace a distribuce návykových látek (alkohol, kouření, drogy) - první pomoc – získání praktických dovedností - podpora zdraví – odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu	sebeorganizace - komunikace Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
--	--	--

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Neživá příroda		
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní stavbu jednotlivých geosfér Země - rozliší nerost a horninu - podle charakteristických vlastností rozpozná a určí vybrané nerosty - zná význam a použití některých důležitých nerostů - rozlišuje horniny podle vzniku na vyvěřelé, usazené a přeměněné - zná význam a použití důležitých hornin - rozlišuje a popisuje vnitřní a vnější geologické činitele - rozlišuje důsledky působení vnitřních a vnějších geologických činitelů, včetně biogeochemických cyklů - vysvětlí vznik půd, porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půd - rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě - vysvětlí teorii o vzniku života na Zemi - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků a typických organismů - uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy možné dopady i ochranu před nimi - vysvětlí na základě geologické mapy stavbu ČR	Země- vznik a stavba Mineralogie - nerost, krystal - fyzikální a chemické vlastnosti - systém nerostů Petrologie - systém hornin Geologické děje v litosféře - vnitřní geologičtí činitelé - vnější geologičtí činitelé - podzemní voda Pedologie - půdotvorní činitelé - půdní typy a půdní druhy Geologické dějiny Země - vznik a vývoj života na Zemi - geologické éry vývoje Země - geologická stavba České republiky	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Zeměpis – planeta Země, vznik pohoří Fyzika – planeta Země Chemie – terminologie, značky prvků, chemické vzorce, význam vody

Základy ekologie		
• orientuje se v základních ekologických pojmech • rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí • vysvětlí vztahy v jednoduchých potravních řetězcích v různých ekosystémech • vysvětlí základní vztahy mezi populacemi • uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro narušení rovnováhy ekosystému • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • orientuje se v globálních problémech biosféry • chápe nutnost ochrana přírody	Organismy a prostředí • podmínky života • podnebí a počasí ve vztahu k životu • vzájemné vztahy mezi živou a neživou složkou přírody • vztahy mezi organismy, organismy a prostředím • přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému • globální problémy životního prostředí • ochrana přírody, chráněná území • přírodní katastrofy (příčiny vzniku, světové katastrofy; povodně, větrné bouře, laviny... v ČR) a ochrana před nimi	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - komunikace Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
Praktické poznávání přírody		
• prakticky určuje základní fyzikální a chemické vlastnosti vybraných nerostů, původ hornin • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody	• laboratorní práce • vycházky do okolí školy	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Biologie člověka		
• zařadí člověka do systému živočišné říše • porovná znaky člověka a lidoopů • orientuje se v základních stupních fylogeneze člověka	• původ a fylogeneze člověka • lidská plemena, rasismus	
Obecná biologie a genetika		
• rozliší základní projevy a podmínky života • popíše základní rozdíly mezi bakteriální buňkou, buňkou rostlinnou a živočišnou, objasní funkci základních organel • vysvětlí způsoby výživy organismů • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování organismů a jeho význam z hlediska dědičnosti • používá základní pojmy z genetiky • uvede příklady dědičnosti a proměnlivosti organismů a využití genetických poznatků v praktickém životě	• projevy života a jeho význam • buňka a její organely • autotrofní a heterotrofní výživa organismů • způsoby rozmnožování organismů • základní pojmy z genetiky, podstata dědičnosti • význam a využití genetických poznatků	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

1. + 2. ročník šestiletého gymnázia

Laboratorní cvičení

• dokáže podle pracovního postupu provádět jednoduchá biologická pozorování, měření • dodržuje pravidla bezpečné práce • používá běžných laboratorních pomůcek a přístrojů • je schopen výsledky své práce zpracovat do protokolu a zformulovat závěry, ke kterým dospěl, diskutuje o nepřesných výsledcích • pracuje s odbornou literaturou, atlasy, dostupnými informačními zdroji • pracuje bezpečně s vybranými chemickými látkami • připraví si roztok daného složení • prakticky oddělí složku ze směsi o známém složení • změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	• základní laboratorní postupy • základní pozorovací metody • laboratorní pomůcky – práce s lupou, mikroskopem • práce s literaturou • roztoky, usazování, filtrace, krystalizace • kyselost a zásaditost roztoků	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, seberugulace a sebeorganizace, kreativita, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Chemie – směsi, kyseliny a zásady
---	--	--

5.5.4. Zeměpis

5.5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Zeměpis je obsahově vymezen oborem Zeměpis ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Součástí předmětu jsou i průřezová témata Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova. Díky charakteru předmětu, který v souladu s RVP GV propojuje vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru, můžeme klást velký důraz na mezipředmětové vztahy k řadě dalších oborů (Biologie, Fyzika, Chemie, Základy společenských věd, Dějepis aj.). Do středu pozornosti se ve výuce zeměpisu dostává porozumění základním procesům a jevům, které na Zemi existují, a orientace člověka v dnešním globalizovaném světě. Vzhledem k tomu, že v šestiletém cyklu gymnázia máme k dispozici pouze dva roky studia, pojmy, procesy a jevy z obecné geografie jsou probírány v rámci regionální geografie Evropy a ČR. Tyto celky jsou zvoleny s ohledem na obvyklé rozvržení učiva do ročníků. Studenti v nich však také mohou častěji osvědčit své znalosti a dovednosti nabyté při cestování a účastnit se výuky aktivněji.

Vyučovací předmět má v 1. ročníku šestiletého gymnázia jednododinovou týdenní dotaci, ve 2. ročníku dotaci dvouhodinovou.

Při výuce využíváme kromě výkladových hodin také výuku ve skupinách, diskuse a zeměpisné vycházky. Podle aktuální nabídky zařazujeme do výuky také přednášky, besedy, výukové programy a komponované pořady na různá témata z geografie, geologie, ekologie apod. Nedílnou součástí výuky jsou exkurze zařazené v obou ročnících. Geografické exkurze a vycházky obohacují teoretickou výuku v klasických hodinách o praktický rozměr a orientaci v terénu.

5.5.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence k učení

- seznamujeme studenty s rozmanitostí přírodních i socioekonomických složek krajinné sféry
- umožňujeme studentům poznávání jiných kultur
- ukazujeme historické pozadí problémů dnešního světa

Klíčové kompetence k řešení problémů

- v diskusích se třídou i při skupinové práci podporujeme hledání vhodných řešení problémů
- vedeme studenty k (a se studenty) diskusi nad problémy dnešního světa, jejich příčinami, následky a možnostmi řešení
- vedeme studenty k práci s více typy informačních zdrojů a jejich kritickému zhodnocení

Klíčové kompetence komunikativní

- vedeme studenty k diskusi při všech formách výuky

- využíváme diskusi jako nástroj pro pochopení učiva i pro tříbení názorů a hodnotové orientace studentů
- podporujeme věcnou argumentaci se znalostí problémů
- vedeme studenty k obhajobě vlastního názoru a úctě k názorům jiným
- podporujeme kultivovanou prezentaci názorů v ústní i písemné formě
- zařazujeme kooperativní formy výuky, a to i v méně tradičních souvislostech

Klíčové kompetence sociální a personální

- klademe důraz na rozvíjení vlastních názorů studentů a utváření jejich hodnotové orientace
- učíme studenty vyznat se v dnešním globalizovaném světě
- posilujeme vztah studentů k regionu, ve kterém žijí

Klíčové kompetence občanské

- učíme studenty kriticky hodnotit problémy dnešního světa
- vedeme studenty k odpovědným občanským postojům a veřejnému vyjadřování názorů
- upozorňujeme studenty na nebezpečí jednostranných pohledů na svět (rasismus, xenofobie, politický extremismus aj.)
- zdůrazňujeme hodnoty platné napříč světovými kulturními okruhy a nutnost dialogu mezi nimi
- předkládáme studentům různé názory a úhly pohledu a umožňujeme jim jejich porovnání a kritické zhodnocení

Klíčové kompetence k podnikavosti

- vedeme studenty k samostatnému zpracování úkolů, včetně skupinových projektů
- podporujeme práci s více zdroji informací a různou formou prezentace výsledků
- vyzdvihujeme pozitivní příklady ekonomicky úspěšných, sociálně a ekologicky zodpovědných projektů

5.5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Regiony světa – Evropa		
- popíše geografickou polohu Evropy a její vztahy k ostatním kontinentům a oceánům - charakterizuje geologický vývoj Evropy, hlavní vrásnění a jejich vliv na současné krajinné typy - charakterizuje a vyhledá na mapě hlavní evropská pohoří a nížiny - charakterizuje vliv vnějších a vnitřních činitelů na současnou podobu georeliéfu v Evropě - ovládá základní rysy podnebí v Evropě - analyzuje synoptickou mapu Evropy a její význam pro předpověď počasí - orientuje se v hlavních evropských řekách a charakterizuje jejich vodní režim a význam - rozdělí hlavní evropská jezera podle původu - stručně charakterizuje další významné složky hydrosféry v Evropě - charakterizuje Evropu z pedogeografického hlediska s důrazem na zonalitu půdních typů - charakterizuje biotu Evropy, především biomy (vegetační pásy) a výškové stupně - biogeografickou zonalitu uvádí do vztahu s dalšími složkami krajinné sféry a geologickým i historickým vývojem Evropy - v základních rysech popíše systém ochrany přírody	Přírodní poměry Evropy - poloha, rozloha, členitost pobřeží - geologický vývoj a krajinné typy - povrch - podnebí - vodstvo - půdy - biota - ochrana přírody	Environmentální výchova - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí Biologie – biota, ochrana přírody Chemie: voda, vzduch Fyzika: počasí (fyzika atmosféry)

- v Evropě s důrazem na soustavu Natura 2000 - uvádí příklady významných chráněných území a druhů		
- analyzuje hustotu osídlení v Evropě a její příčiny - popíše historický vývoj počtu obyvatel v Evropě a trend do budoucna - charakterizuje Evropu z pohledu základních demografických ukazatelů - orientuje se v základním rozdělení evropského obyvatelstva podle biologických i socioekonomických znaků - popíše historický vývoj a trendy evropské sídelní struktury - vyhledá a charakterizuje největší evropská sídla a zhodnotí jejich význam	Obyvatelstvo a sídla Evropy - obyvatelstvo - sídla	ZSV – kulturní okruhy Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity
- zhodnotí význam zemědělství a primárního sektoru pro evropskou ekonomiku - vymezi hlavní zemědělské oblasti a oblasti pěstování hlavních plodin a chovu důležitých domácích zvířat - charakterizuje regionální rozdíly ve významu zemědělství a primárního sektoru - zhodnotí význam těžby pro evropskou ekonomiku a její vliv na sociální a životní prostředí - vymezi oblasti těžby hlavních nerostných surovin - zhodnotí význam průmyslu pro evropskou ekonomiku a jeho rozmístění s využitím lokalizačních faktorů - vymezi jádrové oblasti průmyslu v Evropě a popíše trendy v průmyslové výrobě - vymezi hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětví a vysvětlí jejich nerovnoměrné rozmístění	Hospodářství Evropy - zemědělství a primární sektor - těžba nerostných surovin - průmysl - služby a terciární sektor	Environmentální výchova - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí Biologie: nerosty a horniny Chemie: prvky a sloučeniny jako nerostné suroviny

• zhodnotí význam terciárního sektoru pro evropskou ekonomiku • na základě lokalizačních a realizačních faktorů vymezení hlavní oblasti turistického ruchu v Evropě		
• popíše vznik Evropské unie a historii organizací, které byly jejím základem • zhodnotí význam EU pro poválečné uspořádání v Evropě a v období po pádu komunismu ve střední a východní Evropě • orientuje se v základních institucích EU • zná členské a kandidátské státy EU	Evropská integrace • historie evropské integrace • Evropská unie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané Dějepis: moderní historie Evropy ZSV: Evropská unie
• vymezení evropské regiony • charakterizuje regiony jako celky • zhodnotí specifika jednotlivých států v rámci regionů i celé Evropy • porovnává evropské regiony podle vybraných parametrů • analyzuje vybrané problémy a aktuální události v evropských regionech a státech • orientuje se v nedávných i aktuálních změnách na politické mapě Evropy • zhodnotí význam Ruska v rámci Evropy z pohledu politického, bezpečnostního i ekonomického	Evropské regiony • severní Evropa • západní Evropa • střední Evropa • jižní Evropa • jihovýchodní Evropa • východní Evropa • Rusko	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět Anglický jazyk: anglicky mluvící země Německý jazyk: německy hovořící země Dějepis: historie (zejména moderní) vybraných regionů a států Evropy

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
- orientuje se v krajině s pomocí různých druhů map - aktivně využívá turistické mapy - ovládá základní přístroje pro práci v terénu - vytváří jednoduché mapky a plány krajiny - poznává v krajině její prvky a složky, odhaduje jejich vznik, vývoj a vzájemné vazby	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientace v terénu - práce s mapou a přístrojovou technikou	Biologie: významné přírodní jevy a objekty na geografických vycházkách a exkurzích Dějepis: významné kulturně historické jevy a objekty na geografických vycházkách a exkurzích
- ovládá základní zásady ochrany člověka při ohrožení živelními pohromami (s ohledem na místní podmínky především při povodních) - ovládá zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, včetně mimořádných situací	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života živelní pohromy – zaměření na místní region (říční krajina a povodně)	

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Regiony světa – Evropa		
- vymezi evropské regiony - charakterizuje regiony jako celky - zhodnotí specifika jednotlivých států v rámci regionů i celé Evropy - porovnává evropské regiony podle vybraných parametrů - analyzuje vybrané problémy a aktuální události v evropských regionech a státech - orientuje se v nedávných i aktuálních změnách na	Evropské regiony - jihovýchodní Evropa - východní Evropa - Rusko	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

politické mapě Evropy zhodnotí význam Ruska v rámci Evropy z pohledu politického, bezpečnostního i ekonomického		
Česká republika		
- určí zeměpisnou polohu ČR a vyhodnotí její pozitivní i negativní význam - popíše historický vývoj územního členění na území dnešní ČR a jeho důsledky - charakterizuje hlavní procesy, které se podílely na vzniku dnešní geologické stavby ČR, a jejich význam pro dnešní krajinu - ovládá členění ČR podle absolutní nadmořské výšky i relativní výškové členitosti - vyhledá a charakterizuje hlavní pohoří a nížiny v ČR - uvádí příklady důležitých endogenních i exogenních faktorů a procesů, které formovaly a formují tvary georeliéfu v ČR - ovládá základní rysy podnebí a počasí v ČR - interpretuje informace obsažené v klimadiagramech a porovnává tyto jednoduché grafy pro různé klimatické oblasti ČR - interpretuje informace obsažené v synoptických mapách ČR a její význam pro předpověď počasí - orientuje se v hlavních českých řekách a charakterizuje jejich vodní režim a význam - rozdělí česká jezera podle původu a uvádí jejich příklady - stručně charakterizuje další významné složky hydrosféry v ČR - charakterizuje ČR z pedogeografického hlediska	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost - vývoj územního členění - geologický vývoj - povrch - podnebí - vodstvo - půdy - biota - ochrana přírody - obyvatelstvo (základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky) - sídelní poměry - hospodářství a jeho vývoj - sektorová a odvětvová struktura hospodářství - zemědělství a primární sektor - těžba nerostných surovin - průmysl a stavebnictví - doprava - služby a terciární sektor - postavení ČR v Evropě a ve světě	Environmentální výchova – ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě

s důrazem na výskyt půdních typů • charakterizuje biotu ČR s ohledem na zonální biom (vegetační pás) a výškové stupně • vysvětlí pojmy relikty a endemity a uvádí příklady z ČR • v základních rysech popíše systém ochrany přírody. • uvádí příklady významných chráněných území a druhů • vysvětlí další možnosti v ochraně přírody (soustava Natura 2000, biosférické rezervace aj.) • analyzuje příčiny nerovnoměrné hustoty zalidnění v ČR • zhodnotí nerovnoměrnost osídlení v ČR a lokalizuje hlavní jádrové a periferní oblasti u hlediska osídlení • charakterizuje ČR z pohledu základních demografických ukazatelů • orientuje se v základním rozdělení českého obyvatelstva podle biologických i socioekonomických znaků • zhodnotí rozdělení, význam a funkce sídel v ČR • lokalizuje významná sídla na mapě ČR • popíše vývoj českého hospodářství a vyhodnotí jeho dnešní důsledky • lokalizuje a porovná hlavní jádrové a periferní oblasti ČR z hlediska hospodářských aktivit • ovládá rozdělení ekonomiky do sektorů a odvětví • zhodnotí význam sektorů a odvětví českého hospodářství pro naši ekonomiku • zhodnotí postavení ČR v Evropě a ve světě, jeho přínosy i možná rizika • uvádí důležité mezinárodní a nadnárodní organizace,		Dějepis: historie územního členění Biologie: biota, ochrana přírody Chemie: voda, vzduch Fyzika: počasí (fyzika atmosféry) ZSV: Rozdělení obyvatelstva Český jazyk: nářečí
---	--	--

- jejichž je ČR členem, a zhodnotí, jakým způsobem se ČR podílí na jejich činnosti - zhodnotí postavení ČR v rámci Evropské unie		
- vymezí územní jednotky státní správy a samosprávy v ČR a vysvětlí jejich hierarchii - orientuje se v krajském členění ČR - ovládá kraje ČR a jejich správní střediska - charakterizuje jednotlivé kraje ČR s ohledem na jejich polohu, přírodní a socioekonomické poměry, problémy, vazby na sousední kraje, státy a euroregiony - porovnává kraje ČR podle vybraných parametrů - zvláštní pozornost věnuje mezi regiony ČR Jihočeskému kraji	Regiony ČR - územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění - charakteristika jednotlivých krajů ČR - Jihočeský kraj	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě ZSV: politologie, stát a právo
- vymezí místní region podle místa svého bydliště - charakterizuje přírodní poměry místního regionu - charakterizuje socioekonomické poměry místního regionu - porovnává místní region s okolními mikroregiony - analyzuje silné a slabé stránky místního regionu	Místní region - vymezení místního regionu (Soběslavsko, Veselsko, Tábořsko), vztahy k okolním regionům - přírodní poměry - obyvatelstvo a sídla - hospodářství	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí Dějepis: historie místního regionu
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
- orientuje se v krajině s pomocí různých druhů map - aktivně využívá turistické mapy - ovládá základní přístroje pro práci v terénu - vytváří jednoduché mapky a plánky krajiny - poznává v krajině její prvky a složky, odhaduje jejich vznik, vývoj a vzájemné vazby - ovládá zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, včetně mimořádných událostí	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientace v terénu - práce s mapou a přístrojovou technikou - říční krajina a povodně	Biologie: významné přírodní jevy a objekty na geografických vycházkách a exkurzích Dějepis: významné kulturně historické jevy a objekty na geografických vycházkách a exkurzích

5.6. Umění a kultura

5.6.1. Hudební výchova

5.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova z RVP ZV. Hudební výchova je vyučována v primě a sekundě šestiletého gymnázia jednu hodinu týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně školy, dále formou výchovných koncertů realizovaných v koncertních sálech nebo divadlech. V návaznosti na ŠVP se v předmětu hudební výchova průběžně realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Umožňuje žákovi hudebně se projevat při individuálních i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, vytvářet svůj vlastní názor o znějící hudbě, tedy pronikat do podstaty hudby. V produkci se žáci uplatňují kreativně vokálně, instrumentálně a hudebně pohybově. Žáci rozvíjejí své hudební schopnosti, hlasové dovednosti spojené s intonací a dovednosti pohybové.

5.6.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka k rozvoji schopnosti získávat a třídit informace z různých zdrojů (odborná literatura – učebnice, knihy, periodika se zaměřením na umění, internet, muzea, galerie)
- budujeme spolu s žákem základy jeho kulturního povědomí a pomáháme mu orientovat se v základních historických uměleckých směrech
- pomáháme žákům rozvíjet jejich individuální pěvecký potenciál při zpěvu a mluvním projevu
- podporujeme žáky při využívání jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů při individuálních nebo společných hudebních aktivitách
- pomáháme žákům v orientaci zápisu jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně – instrumentálních skladeb

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k uvědomění si vlastních schopností a jejich využití při řešení problémů
- motivujeme k hledání originálních i netradičních způsobů řešení
- respektujeme a oceňujeme využívání vlastních zkušeností, získaných vědomostí, fantazie, představivosti, vlastních hudebních zkušeností

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáka se základním odborným pojmoslovím a oceňujeme jeho snahu používat ho při interpretaci světových uměleckých děl i vlastních výtvarných prací
- rozvíjíme schopnost využití jazyka umění jako způsobu komunikace

- seznamujeme žáka se specifickou komunikací z prostředí umění – neverbální, symbolická, obrazová, zvuková

Kompetence sociální a personální

- při týmové práci rozvíjíme schopnost uvědomit si a prosadit svůj vlastní názor, ale i dokázat respektovat názor skupiny
- prostřednictvím skupinové práce podporujeme a rozvíjíme schopnost spolupráce a vzájemné komunikace, společné využití znalostí, dovedností a uvědomění si zodpovědnosti za svou práci

Kompetence občanské

- vedeme k vnímání a uvědomování si kulturních hodnot, významu kulturního dědictví a toleranci ke kulturám jiných společenství a národů
- pomáháme žákům rozlišit různé způsoby vlastní prezentace na veřejnosti
- při kulturních akcích (výstavy, divadelní představení) klademe důraz na dodržování společenských norem

Kompetence pracovní

- při seznamování s jednotlivými výtvarnými technikami a při hře na hudební nástroje dbáme na bezpečnost a ochranu zdraví každého žáka
- motivujeme k aktivní ochraně životního prostředí
- vybízíme k zodpovědné a pečlivé práci

5.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Vokální činnosti		
- využívá svůj individuální hlasový potenciál při zpěvu i v mluvním projevu v běžném životě - umí se rozezpívat a správně vytvořit tón - zpívá podle svých vlastních možností, dbá na kulturu svého hlasového projevu	- hlasová výchova – rozezpívání, správné dýchání, správná artikulace, hlasová hygiena - zpěv – lidové a umělé písničky, písničky z oblasti populární hudby - intonační nácvik, imitace	Multikulturní výchova – multikulturalita
Instrumentální činnosti		
- používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře v doprovodech k písním - používá i některé melodické hudební nástroje – podle svých schopností a možností - orientuje se v notovém zápise jednoduchých vokálních a instrumentálních skladeb	- tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů – jednoduchá aranžmá – Orffovy rytmické nástroje - využití melodických hudebních nástrojů k doprovodu písní - akordické značky, moderní hudební nástroje	
Hudebně pohybové činnosti		
- pohybově reaguje na rytmické změny - ovládá taktovací schéma 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	- tanec jako způsob komunikace - hra na tělo - taneční krok	

Poslechové činnosti		
- rozpozná hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě - orientuje se ve vývoji světové vážné hudby - rozlišuje na vybraných ukázkách rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách vývoje hudby - rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků - zařadí významné hudební skladatele do hudebních stylů	- původ hudby, pravěk a starověk - středověk, gotika, renesance a baroko ve světové hudbě - světový hud. klasicismus a romantismus - hudba umělecká a neumělecká - USA a přípravné období populární hudby, 30. - 80. léta v moderní populární hudbě	D – obraz společnosti v daných vývojových epochách

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Vokální činnosti		
- používá správnou techniku vokálního projevu paralelně s probíraným učivem, rozšiřuje svůj hlasový rozsah - dbá o dodržování hlasové hygieny, ovládá techniku dechu - zpívá dle svých vlastních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - zpívá v durových i mollových tóninách	- hlasová výchova – rozšiřování hlasového rozsahu - dodržování zásad hlasové hygieny, ovládání techniky dechu - nácvik jednoduchého vícehlasu a jednohlasu v durových a mollových tóninách	Př – fyziologie hlasového ústrojí Osobnostní a sociální výchova – kreativita

Instrumentální činnosti		
• zdokonaluje techniku hry na rytmické nástroje, upevňuje rytmické cítění • využívá znalostí z individuální výuky na některé hudební nástroje k tvorbě a hře doprovodů	• hra na melodické i rytmické hudební nástroje	
Hudebně pohybové činnosti		
• reprodukuje některé taneční pohyby, reaguje na změny rytmu a tempa • rozpozná tance různých stylových období • při poslechu hudby volí vhodný typ hudebně pohybových prvků	• tanec jako nástroj komunikace • taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, nácvik některých tanečních krokových variací	Tv – taneční rytmické prvky Mediální výchova – práce v realizačním týmu
Poslechové činnosti		
• seznamuje se s nejstaršími památkami české hudby od středověku po současnost, chápe souvislosti mezi jednotlivými styly a žánry a jejich funkcí v dané společnosti • vytváří si vlastní soudy a preference • orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako celku majícímu svůj obsah a formu • zařadí slyšenou hudbu do stylového období • rozpozná hudební ukázky, formální stavbu hudebního díla a instrumentaci	• vývoj české vážné hudby od nejstarších dob do 20. století • česká nonartificiální hudba, její vývoj • hudebně výrazové prostředky v jednotlivých hudebních dílech	D – obraz společnosti v daných vývojových epochách Osobnostní a sociální výchova – kreativita

5.6.2. Výtvarná výchova

5.6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova z RVP ZV. Výtvarná výchova je povinný vyučovací předmět v primě a sekundě šestiletého gymnázia, jednu hodinu týdně. Počet žáků ve skupině odpovídá přibližně polovině žáků ve třídě, tj. 15. Velká část výuky je realizována v učebně výtvarné výchovy vybavené k tomuto účelu polohovatelnými lavicemi, grafickým lisem a materiály používanými při výuce (papíry, barvy, nástroje apod.).

Předmět je veden současně po dvou liniích – teoretické a praktické. V teoretické části si studenti osvojují základní fakta z dějin umění, uvědomují si širší souvislosti jak historické, tak i umělecké, ale i souvislosti technického, materiálního a sociálního rázu, učí se vnímat, jak umění, jeho tvorba, vyjádření a pochopení prostupují celým lidským životem a ovlivňují jej.

Praktická část se s teoretickou prolíná a umožňuje studentům vlastní tvorbou reagovat na právě získané poznatky a zkušenosti, vyzkoušet a osvojit si nové techniky, výtvarně vyjádřit svůj názor na dané téma. Důležitou součástí je schopnost vnímání a interpretace nejen vlastního výtvarného díla, ale i komunikace nad daným tématem, smysluplná argumentace na podporu vlastního názoru.

V návaznosti na ŠVP se v předmětu výtvarná výchova průběžně realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

5.6.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka k rozvoji schopnosti získávat a třídit informace z různých zdrojů (odborná literatura – učebnice, knihy, periodika se zaměřením na umění, internet, muzea, galerie)
- budujeme spolu s žákem základy jeho kulturního povědomí a pomáháme mu orientovat se v základních historických uměleckých směrech
- pomáháme žákům rozvíjet jejich individuální potenciál
- podporujeme žáky při využívání jednoduchých i složitějších výtvarných technik při individuálních nebo společných aktivitách
- pomáháme žákům v orientaci v jednoduchých, příp. i složitějších výtvarných uměleckých dílech

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k uvědomění si vlastních schopností a jejich využití při řešení problémů
- motivujeme k hledání originálních i netradičních způsobů řešení
- respektujeme a oceňujeme využívání vlastních zkušeností, získaných vědomostí, fantazie, představivosti, vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáka se základním odborným pojmoslovím a oceňujeme jeho snahu používat ho při interpretaci světových uměleckých děl i vlastních výtvarných prací
- rozvíjíme schopnost využití jazyka umění jako způsobu komunikace
- seznamujeme žáka se specifickou komunikací z prostředí umění – neverbální, symbolická, obrazová, zvuková

Kompetence sociální a personální

- při týmové práci rozvíjíme schopnost uvědomit si a prosadit svůj vlastní názor, ale i dokázat respektovat názor skupiny
- prostřednictvím skupinové práce podporujeme a rozvíjíme schopnost spolupráce a vzájemné komunikace, společné využití znalostí, dovedností a uvědomění si zodpovědnosti za svou práci

Kompetence občanské

- vedeme k vnímání a uvědomování si kulturních hodnot, významu kulturního dědictví a toleranci ke kulturám jiných společenství a národů
- pomáháme žákům rozlišit různé způsoby vlastní prezentace na veřejnosti
- při kulturních akcích (výstavy, divadelní představení) klademe důraz na dodržování společenských norem

Kompetence pracovní

- při seznamování s jednotlivými výtvarnými technikami dbáme na bezpečnost a ochranu zdraví každého žáka
- motivujeme k aktivní ochraně životního prostředí
- vybízíme k zodpovědné a pečlivé práci

5.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- rozpozná a pojmenuje širokou škálu VOV (vizuálně obrazná vyjádření) - uplatňuje VOV ve vlastním výtvarném vyjádření - je schopen VOV kombinovat a využívat jejich vztahů	- vnímání a interpretace děl jiných autorů - vlastní tvorba – uplatnění týchž postupů - plošné vyjádření pomocí kresby, malby, grafických a kombinovaných technik - prostorové vyjádření (konstruování)	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy -komunikace -sebepoznání a sebepojetí
- zvládne manipulace s bodem, linií, tvarem v ploše a prostoru - seskupuje a kombinuje bod, linii a tvar v ploše a prostoru - osvojuje si základní znalosti o barvách - pomocí výtvarných prostředků vyjadřuje svoje smyslové zkušenosti	- výrazové možnosti bodu, linie a tvaru - vhodné a žádoucí uspořádání na ploše, v prostoru, variace, rytmus - nauka o barvách (základní, podvojně, pastelové, teplé, studené, neutrální...) - vyjádření fantazie, emocí, zážitku	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
- vyjadřuje se k vlastní práci, hodnotí ji a zdůvodňuje zvolené materiály, techniky, postupy - snaží se chápat, interpretovat a tolerovat výpověď ostatních, porovnává ji se svou	- diskuse nad vlastní tvorbou, tvorbou ostatních - hledání sdělení autora, vytváření vlastního postoje	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace
- vyhledává různé typy zobrazení, seznamuje se s nimi a porovnává je - seznamuje se s různými způsoby uměleckého vyjadřování, buduje si vztah k uměleckým hodnotám	- základy a podstata tradičních a moderních způsobů umělecké tvorby - vlastní zkušenost s uměleckými díly renomovaných autorů - vlastní tvorba	Multikulturní výchova - kulturní difference - etnický původ Osobnostní a sociální výchova - kreativita

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- rozvíjí svou smyslovou citlivost – porovnává co nejširší škálu VOV a jejich vztahů - uplatňuje získané dovednosti a znalosti při osobitém vyjádření	- rozšiřuje své znalosti prvků VOV (vizuálně obrazného vyjádření) - vyjadřuje vztahy, proměny, rytmus	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
užívá VOV k záznamu vlastních smyslových vjemů, zkušeností, fantazie	vědomě vnímá a uplatňuje ve svém vyjádření mimovizuální podněty – např. hudbu	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí
seznamuje se s některými novými a moderními metodami, snaží se je uplatnit ve své tvorbě	počítačová grafika, fotografie, video	
rozliší působení vizuálních vjemů v rovině subjektivní a sociální, uvědomuje si symboliku obsahu	- reflexe vlastního díla, práce jiných autorů - různé způsoby vnímání a jejich tolerance	Multikulturní výchova - lidské vztahy, Osobnostní a sociální výchova - komunikace
- hlubší seznámení s materiály a metodami práce v ploše i prostoru - obeznámení s některými uměleckými pojmy	vědomě navazuje na znalosti získané dříve, doplňuje nové pojmy, materiály, techniky	

5.8. Tělesná výchova

5.8.1. Tělesná výchova

5.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV, a dále do sebe integruje témata čtyř tematických okruhů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví (tělesná a duševní hygiena, režim dne), Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (autodestruktivní závislosti - doping ve sportu, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí), Hodnota a podpora zdraví (podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě), Osobnostní a sociální rozvoj (sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, morální rozvoj). V předmětu je též zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Součástí Tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

Na základě zájmu žáků zavádíme také nepovinný předmět - pod názvem Sportovní hry (SH) pro dívky 2 hod. a pro chlapce 2 hod. v bloku.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví (VkJ) vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Týdenní časová dotace je v jednotlivých ročnících 2 – 2. V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a chlapce v tělocvičně, sokolovně, na venkovním hřišti či atletickém oválu s doskočištěm. Dalšími formami realizace předmětu jsou projekt, beseda, diskuze, prožitková lekce, závod, soutěž, turnaj, kurz.

5.8.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzujeme žáky ke sledování sportovních soutěží a nabytí vztahu k TV
- vedeme žáky formou turnajů k soutěžení a umožňujeme tak zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky do soutěží, turnajů a samostatné prezentaci a organizaci sportovních akcí

- řešíme otázky šikany, přístupu k osobnímu majetku a majetku školy aktivním působením vyučujícího
- vedeme žáky neustálým zdůrazňováním k zásadám dodržování osobní hygieny a bezpečnosti práce při hodinách TV

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčími na hřišti a při samostatném vedení družstva
- pomáháme formou turnajů rozlišit vztahy se studenty z jiných škol

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme u žáků chování v duchu tolerance, hru fair-play a schopnost empatie
- informujeme o negativech sportu (doping, korupce atd.)
- stavíme žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, časoměřič, organizátor atd.)

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke stanovení krátkodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností, rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do sportovního dění (pomoc při organizování turnajů, soutěže pro mladší děti atd.)

Kompetence pracovní

- vyžadujeme soustavné a vytrvalé plnění dohodnutých úkolů
- vedeme žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

5.8.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- dodržuje zásady bezpečného chování - dbá na hygienu po sportovní činnosti - dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu - dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně - se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- bezpečnost při TV - vztah k vlastnímu tělu, zdravý životní styl, programy podpory zdraví	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí (celková péče o vlastní zdraví) Výchova ke zdraví - integrace
- provádí nápravné cviky - dokáže zdůvodnit jejich význam	nápravné cviky - vbočená a vybočená kolena, ploché nohy	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí (vztah k vlastnímu tělu)
- dovede kotoul vpřed a jeho modifikace - dovede kotoul vzad a jeho modifikace - dovede průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - zvládne stoj na rukou s dopomocí - dokáže předvést krátkou sestavu s určenými prvky (skoky, - rovnováha, kotoul, obrat) - dovede jednoduché skoky s odrazem z trampolinky - dovede výmyk s dopomocí - dovede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby	metodická řada pro akrobatické prvky, metodická řada pro přeskok, hrazda po čelo, kladina, kruhy	Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika (pomoc, spolupráce)

- paží - zvládá jednoduché houpání na kruzích s třemi kroky vpřed a - vzad, houpání s obraty		
- dovede předvést základní pohyby a správné držení určeného - náčiní - dokáže na základě ukázky předvést daný cvik s využitím - náčiní	rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou (cvičení se stuhou, šátky, kužely, švihadly)	ukázky skladeb,
- používá atletické názvosloví - umí předvést nízký a polovysoký start - umí předvést prvky atletické abecedy	atletika: běh, skok, speciální běžecká cvičení, rychlý běh do 100 m, běh 800 m, skok daleký, skok vysoký, atletické rovinky, atletická abeceda, nízký a polovysoký start, starty z poloh, padavý start	video-ukázky běhů (100, 800 m)
- zvládá přihrávky obouruč trčením vpřed, obouruč spodem - zvládá základy odbití obouruč spodem a vrchem ve dvojicích - seznámí se s florbalem, dovede základy hry, střelba na bránu - zná hry s využitím pomůcek-tužka, ponožka, seznamovací - hry-uzel...	- pohybové a sportovní hry, netradiční pohybové činnosti - přehazovaná, ringo, florbal, nácvik volejbalových přihrávek, hry s využitím netradičních pomůcek	video-ukázka volejbalových přihrávek a jejich nácviku
dovede průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích	základy bruslení, základy ledního hokeje	
- vysvětlí zásady chování při teroristickém činu - popíše zásady chování při autonehodě - vysvětlí postup první pomoci při krvácení, popáleninách, mdlobách, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře	- teroristická hrozba, zásady chování, anonymní telefonáty s hrozbou teroristického činu - autonehody a zásady první pomoci - první pomoc-krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým	Přesahy - Bi biologie člověka

• předvede resuscitaci (na Andule) • předvede fixaci poraněných kostí a kloubů • vysvětlí zásady chování, jednání při úniku nebezpečných • látek	proudem, poranění páteře, resuscitace • únik nebezpečných látek • havárie chemických provozů	
---	--	--

2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• dodržuje zásady bezpečného chování • dbá na hygienu po sportovní činnosti • -dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních	• bezpečnost při TV	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí (celková péče o vlastní zdraví) Výchova ke zdraví-integrace
• rozumí základním pojmům • zná základní způsoby dýchání • vysvětlí jejich význam • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační • techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, • překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• dechová cvičení bez doprovodných pohybů těla, dechová cvičení s doprovodnými pohyby těla	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí (vztah k vlastnímu tělu) Výchova ke zdraví - integrace

• dovede navázat kotoul vpřed a kotoul vzad • zvládá základní modifikace kotoulu vpřed a vzad • dovede průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou • zvládne stoj na rukou s oporem o stěnu • dokáže předvést krátkou sestavu s určenými prvky • dovede jednoduché skoky s odrazem z trampolíny • dovede výmyk z vyvýšené podložky bez dopomoci • dovede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží • umí přehup a záhup na kruzích	• metodická řada pro akrobatické prvky, metodická řada pro přeskok, hrazda po čelo, kladina, kruhy	Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika (pomoc, spolupráce)
• dokáže na základě ukázky předvést daný cvik s využitím • náčiní • dokáže spojit základní prvky s náčiním do jednoduché • sestavy za pomoci učitele	• rytmické a kondiční činnosti (cvičení dle výběru se stuhou, šátky, kužely, švihadly, pohybová skladba, aerobik, kalanetika)	ukázky pohybových skladeb, využití videa
• umí předvést nízký a polovysoký start • umí předvést padavý start • zvládne alespoň čtyři starty z různých poloh • předvede prvky atletické abecedy • zvládne atletický trojboj • používá atletické názvosloví	• atletika: rychlý běh do 100 m, běh 800 m, skok daleký, skok vysoký, štafetová předávka, závěrečný trojboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky), atletické rozcvičení – abeceda, rovinky, starty	video-ukázky desetibojů, sedmibojů
• zvládá základní přihrávky • zvládá základní způsoby odbití při volejbale • zvládá základní sportovní hry • zná netradiční pohybové hry s využitím neobvyklých pomůcek	• pohybové a sportovní hry, netradiční pohybové činnosti • přehazovaná, ringo, florbal, základy volejbalu, drobné pohybové hry	video – ukázka tréninku volejbalistů

• vysvětlí zásady chování při teroristickém činu • popíše zásady chování při autonehodě • vysvětlí postup první pomoci krvácení, popáleninách, • mdlobách, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře • předvede resuscitaci (na Andule) • předvede fixaci poraněných kostí a kloubů • vysvětlí zásady chování, jednání při úniku nebezpečných • látek	• teroristická hrozba, zásady chování, anonymní telefonáty s hrozbou teroristického činu • autonehody a zásady první pomoci • první pomoc-krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře, resuscitace • únik nebezpečných látek • havárie chemických provozů	Přesah – Bi biologie člověka
--	--	-------------------------------------

6. Učební osnovy pro vyšší gymnázium

6.1. Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1. Český jazyk a literatura

6.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP GV.

Cílem Českého jazyka a literatury je získání dobré znalosti mateřského jazyka, orientace v různých komunikativních situacích, posouzení kvality literárního nebo filmového díla a divadelního představení, jejich interpretace a aktivní vřazení do kulturního kontextu.

Prostřednictvím svého obsahu v literární části vyučovací předmět tříbí vkus žáka, kladně ovlivňuje jeho názory, postoje a hodnotovou orientaci a formuje jeho mravní a sociální citění, čímž částečně integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví.

Předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s celou řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se zejména o předměty Dějepis (historický a společenský kontext), cizí jazyky (jazykové jevy příbuzné, odlišné), Hudební a Výtvarný obor (umělecké směry), Základy společenských věd (náboženské a filozofické systémy) a Informatiku a informační a komunikační technologie.

V rámci Českého jazyka a literatury jsou na vyšším gymnáziu integrována průřezová témata Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Týdenní časová dotace předmětu Český jazyk a literatura je ve všech ročnících čtyřletého a ve vyšších ročnících šestiletého gymnázia 1/3 hodiny. Výuka Českého jazyka a literatury může probíhat formou půlených hodin.

V průběhu studia dochází k dalšímu rozšiřování získaných znalostí a upevňování dovedností (skupinová práce, interpretace textu, literární osobnosti, jak je neznáte, návštěvy divadelních představení, filmové projekce aj.).

6.1.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky vhodným výběrem děl a ukázek k vytváření návyku individuální četby umělecké, ale i neumělecké literatury se zaměřením na formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.
- analyzujeme a porovnáváme vlastní tvořivou práci žáků ve formě referátů a seminárních prací, posuzujeme je z hlediska stylového, působíme na estetickou, emocionální a etickou stránku žákovy osobnosti.
- zařazujeme různé metody způsobu vyučování (formální, skupinová, individuální výuka) a vedeme tak žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, k pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery.

Kompetence k řešení problémů

- vhodným výběrem literárních děl motivujeme žáky k vlastní četbě.
- rozbořem literárních děl ovlivňujeme hodnotová kritéria žáků.
- vedeme žáky k využívání odborné literatury a ke kritické práci s internetem.
- doplňujeme výuku o tematické exkurze, divadelní a filmová představení, přednášky, výstavy atd.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky jasně a srozumitelně formulovat myšlenky četbou a interpretací textů, rozšiřujeme jejich slovní zásobu (slohové práce, četba, referáty) a motivujeme je k prezentaci výsledků jejich práce na veřejnosti (literární soutěže, výstavy, místní tisk).

Kompetence sociální a personální

- připravujeme pro žáky besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí
- vedeme žáky k prezentacím vlastních prací (např. dny otevřených dveří)
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce, práce spolužáka nebo skupiny, předávání vlastních zkušeností a poznatků

Kompetence občanské

- vychováváme žáky k úctě k historickým tradicím, kulturním a rodinným hodnotám rozbořem vhodných literárních, divadelních a filmových děl.
- výběrem vhodných slohových témat formujeme u žáků respekt k obecně lidským hodnotám.

Klíčové kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k rozvržení vlastní práce
- zdůrazňujeme nutnost znalosti českého jazyka v mnoha profesích
- připravujeme žáky tak, aby obstáli při pohovoru, když se ucházejí o zaměstnání
- rozbořem zadaných úkolů podněcujeme žáky k zodpovědné a pečlivé práci

6.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• aplikuje zásady spisovné výslovnosti. • vhodně užívá zvukové prostředky k účinné komunikaci (modulaci hlasu, tempo řeči, přízvuky, pauzy, frázování aj.). • do mluveného projevu dovede náležitým způsobem zapojovat. nonverbální prostředky komunikace • posoudí slohovou charakteristiku zvukových prostředků. • znalosti ze zvukové stránky jazyka využívá při analýze uměleckého textu. • ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu. • v písemném a mluveném projevu volí vhodně výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi.	jazyk zvuková stránka jazyka • systém českých hlásek • zásady spisovné výslovnosti • zvukové prostředky souvislé řeči • slohová charakteristika zvukových prostředků • grafická stránka jazyka • písmo (vznik, vývoj, druhy) • základní principy českého pravopisu • nejčastější odchylky od nich • slohová charakteristika grafických prostředků základní poučení o slohu • funkční styly • slohové postupy a útvary • styl prostě sdělovací • krátké informační útvary • vypravování • referát • praktický řečnický výcvik • základní druhy řečnických útvarů • výstavba a přednes krátkého mluveného projevu	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Literatura: analyzovat lit. text s využitím znalostí ze zvukové a grafické stránky jazyka
• vystihne periodizaci literárního vývoje, určí podstatné rysy jednotlivých etap a osvojí si tvorbu stěžejních autorů.	literatura • nejstarší literární památky • starověká orientální literatura	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - poznávání a rozvoj

- vysvětlí specifčnost vývoje české literatury. - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. - ozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým. - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka, uplatní znalost struktury verše a objasní jejich funkci v textu.	- Starý a Nový zákon - antická literatura - česká a světová literatura od středověku do konce 18. století - středověká evropská literatura - česká literatura středověku - renesance a humanismus - baroko v evropské a české literatuře - klasicismus, osvícenství, preromantizmus - národní obrození v české literatuře	vlastní osobnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy D – historický kontext daného období VV+HV – umění starověku, středověku a novověku (daného období) ZSV – počátky filozofie
---	---	---

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém projevu. - na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí vývojové tendence. - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu. - ve svém projevu uplatňuje znalosti z tvarosloví a slovtvorby.	jazyk obecné poučení o jazyku a řeči - jazyk a řeč, jazyk a myšlení - národní jazyk a jeho útvary - čeština a slovanské jazyky □ vývojové tendence českého jazyka slovní zásoba a tvoření slov	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Multikulturní výchova - psychosociální aspekty interkulturality

• prokáže znalosti ze struktury slova při morfematickém a slovotvorném. rozboru, analyzuje prostředky tvoření. • rozpozná vztah mezi prostředky tvoření a slohovou charakteristikou. • rozčlení text podle obsahově tematické složky. • zpracovává z odborného textu výtahy. • efektivně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).	• jednotky slovní zásoby • významové vztahy mezi slovy • rozšiřování slovní zásoby • způsoby tvoření slov • □ slovotvorný a morfematický rozbor slova • slohová charakteristika slovtvorby odborný styl druhy popisu • popis subjektivně zabarvený • popis prostý • popis odborný charakteristika životopis korespondence řečnický výcvik • výstavba a přednes krátkého mluveného projevu	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů ZSV - občan a společenské instituce Literatura - lyrizovaná próza, líčení Z - slovanská území D - vývoj jazyka ve vztahu k vývoji společnosti
• vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, významných uměleckých směrů. • uvede a zařadí jejich představitele a charakterizuje jejich přínos pro vývoj lit. a literárního myšlení. • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl. • při interpretaci lit. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje znalosti o struktuře lit. díla, literárních žánrech a literárněvědných termínech. • rozliší a specifikuje jednotky vypravěče a zhodnotí jejich účinek na čtenáře. • objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem v lit. textu. • na konkrétních příkladech popíše specifické	literatura česká a světová literatura 19. století • romantismus ve světové a české literatuře • realismus ve světové literatuře • česká literatura 60. až 70. let • česká literatura 80. let	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy D – historický kontext daného období VV + HV – Umělecké směry 19. století ve výtvarném umění a hudbě, Generace ND ZSV - myšlení o

prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.		společnosti 19. století (filozofie, sociologie, politologie)
---	--	--

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary. - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu. - svá tvrzení argumentačně podporuje všestrannou analýzou textu. - v mluveném i psaném projevu využívá vhodně slohotvorné rozvrstvení jazykových prostředků. - rozčlení text podle jeho obsahově tematické složky. - kriticky zhodnotí vhodnost nadpisu v publicistických žánrech a způsoby argumentace, postoje pisatele.	jazyk tvarosloví - slovní druhy, principy jejich třídění - mluvnické kategorie a tvary - slohová charakteristika - morfologických prostředků publicistický styl - zpravodajské žánry (psané i mluvené) - styl reklamy - styl umělecké publicistiky - vlastnosti textu úvahový postup - jazykové a stylistické prostředky úvahy - sebevyjádření, přesvědčování a argumentace v úvaze - intertextovost v úvaze - kritika - recenze	Osobnostní a sociální výchova -sociální komunikace - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - média a mediální produkce ZSV – sociologie (globalizace), politologie (učivo o EU, média a politika apod.) Literatura – publicistické žánry v literatuře, literatura faktu, úvahovost v uměleckém textu
vystihne podstatné rysy základních period vývoje	literatura	Výchova k myšlení

české a světové lit., významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literárního myšlení. • doloží na základě vlastní četby základní rysy uměleckých směrů v literárním díle. • rozpozná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. • v konkrétním příkladě básnického textu pozná specifické prostředky básnického jazyka a vysvětlí jejich funkci v textu a zhodnotí estetický účinek sdělení. • samostatně interpretuje dramatické, filmové či televizní zpracování literárních děl.	moderní básnické směry přelomu 19. a 20. století • ve světové literatuře • v české literatuře světová literatura první poloviny 20. století • poezie • próza • drama česká literatura první poloviny 20. století • poezie • próza • drama	v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - média a mediální produkce D – historický kontext daného období ZSV - filozofické směry na počátku 20. století, myšlení o společnosti v daném období VV + HV - umělecké směry 1. pol. 20. stol. ve výtvarném umění a hudbě
---	---	--

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího. • zpracovává z odborného textu výtahy, výpisky, koncepty, anotace, shrnutí. • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů. (slovníky, encyklopedie, internet) • používá různé prostředky textového navazování ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti. • rozčlení text podle jeho obsahově tematické složky. • posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu. • analyzuje komplexně text a svá tvrzení argumentačně zdůvodňuje. • rozliší prvky textu z pohledu komunikační strategie. • rozpozná v textu narativní postupy, zvládá je charakterizovat a promýšlí jejich účinky na vnímatele.	jazyk skladba • principy větné stavby • výpověď jako jednotka komunikace • □souvětí • základy valenční a textové syntaxe • □aktuální větné členění • stylistické využití syntaktických prostředků odborný styl 2 • výklad, výkladový postup • □charakteristické rysy odborného vědeckého stylu • práce s rejstříky • členění textu, koherence textu umělecký styl • narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá) • monolog a dialog v textu • subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy) • členění textu a jeho signály • modifikace systémových syntaktických konstrukcí v textu • vzájemné vztahy textů (intertextovost) • styl výrazných osobností literatury systematizace a opakování učiva • komplexní hodnocení textů po stránce jazykové a	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - účinky mediální produkce a vliv médií Literatura – texty současných autorů

	stylistické • systematizace učiva	
• vystihne podstatné rysy etap ve vývoji české a světové literatury, významných směrů. • uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a myšlení o literatuře. • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury. • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů. • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v činnostech. rozvíjejících jeho individuální styl a čtenářské kompetence. • rozliší umělecký text od neuměleckého, odliší texty spadající do oblasti literatury vážné, středního proudu a braku. • nalezne jevy, které činí text uměleckým. • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací. • samostatně interpretuje dramatické, film. či televizní zpracování lit. děl. • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.	literatura světová literatura 2. poloviny 20. století • poezie • próza • drama česká literatura 2. poloviny 20. století • □ poezie • próza • drama film a filmová tvorba současná světová a česká literatura	Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace D – historický kontext daného období ZSV – filozofické směry 2. pol. 20. st. VV – postmodernismus v umění

6.1.2. Anglický jazyk

6.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP GV. Vzdělávacím obsahem předmětu je výuka receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností v souladu s požadavky Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Součástí vzdělávacího obsahu je výuka základních reálií anglofonních zemí. V rámci předmětu jsou realizovány průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Anglický jazyk se vyučuje ve všech ročnících čtyřletého gymnázia, a to s časovou dotací 3 hodiny týdně. Na povinný předmět Anglický jazyk navazuje v posledním ročníku gymnázia volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové učebně vybavené multimediálními pomůckami. Učebnice jsou voleny tak, aby vyhovovaly Společnému evropskému referenčnímu rámci a aby studentům umožňovaly sebehodnocení v souladu s Evropským jazykovým portfoliem.

Vzdělání směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského rámce pro jazyky.

6.1.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímký)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (projekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, encyklopedie, internet, videonahrávky)
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků jejich práce (testy s klíčem, práce s portfoliem)

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech Scio, Vektor
- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, panelová diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet, zjednodušené verze beletrie)

Kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)

- rozvíjíme písemný projev (formální/neformální dopis, formuláře, životopis)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka, archaismy, vulgarismy)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu a diskutujeme)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- učíme žáky vyhodnocovat rizika podnikání a postupy jak je minimalizovat
- připravujeme žáky na situace ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - pochozí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - využívá dvojjazyčný slovník Čtení - čte srozumitelně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) - v jednoduchém textu vyhledá hlavní myšlenky - v jednoduchém textu vyhledá detailní informaci - čte jednoduchý text v časopise - přečte adaptované dílo z literatury (přiměřená náročnost) Mluvení - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či	Jazykové prostředky - Fonetika - druhy intonace - přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, rytmus - Pravopis - Gramatické kategorie - podstatná jména a členy - počitatelnost, some, any - předpřítomný čas - minulý čas prostý a průběhový - stupňování přídavných jmen - modální sloveso must a jeho opis - přítomné časy - Slovní zásoba - synonyma, antonyma, homofona - interference, internacionalismy - adjektiva (-ed vs. -ing) - tvorba slov - opisné vyjadřování Tematické okruhy - sport - osobnosti - bydlení a domov - životní styl (město vs. vesnice)	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

jednodušší problematika) • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • vytvoří jednoduchý popis nějaké události • napíše krátké vypravování • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky	• televizní programy, filmy • volný čas • nakupování • realie anglicky mluvících zemí • jídlo, tradice, svátky • literatura (krátká povídka nebo pohádka) Komunikační situace • pozdrav, představení se, rozloučení • poděkování • blahopřání • souhlas, nesouhlas • poskytování rad Slohové útvary • formální a neformální dopis • recenze • osobní profil	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
--	--	---

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ druhy intonace ▪ přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, rytmus • Pravopis	
• rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • využívá dvojazyčný i výkladový slovník	• Gramatické kategorie ▪ budoucí čas ▪ trpný rod	

Čtení • čte srozumitelně přiměřeně náročný text za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • rozumí obsahu textů a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá hlavní myšlenky • v jednoduchém textu vyhledá detailní informaci • čte jednoduchý text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy • přečte adaptované dílo z literatury (přiměřená náročnost)	▪ předminulý čas ▪ časové věty ▪ vztažné věty ▪ podmínkové věty I, II ▪ předložky času a místa ▪ tázací dovětky • Slovní zásoba ▪ synonyma, antonyma ▪ stavba slov ▪ opisné vyjadřování	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž
Mluvení • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji • dbá o gramatickou správnost • cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i s určitou dopomocí)	Tematické okruhy • technologie • řeč těla • svátky, tradice, zvyky • rozvoj vědy a techniky, předpověď vývoje • životní prostředí, planeta Země • reálie anglicky mluvících zemí • literatura (krátká povídka nebo pohádka) Komunikační situace • telefonní rozhovor - pozvání • návrhy (přijímání, odmítání) • žádost o povolení • souhlas, nesouhlas • poskytování rad	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • vytvoří jednoduchý popis • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky	Slohové útvary • neformální dopis • pozvánka • email • esej	Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace

• vytvoří internetovou stránku • popíše zážitek, příhodu		
---	--	--

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • rozlišuje různé mluvčí • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • postihne různé názory a stanoviska • odvodí neznámá slova z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • aktivně využívá dvojazyčný i výkladový slovník Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • postihne strukturu jednoduššího textu • v jednoduchém textu na aktuální téma vyhledá hlavní myšlenky • v textu vyhledá detailní informaci • orientuje se v textu v učebnici • čte text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy • přečte adaptované dílo z literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ druhy intonace ▪ přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury • Pravopis • Gramatické kategorie ▪ předpřítomný čas - prostý, průběhový ▪ used to, would ▪ předminulý čas ▪ vztažné věty ▪ modály – spekulace • Slovní zásoba ▪ synonyma, antonyma ▪ slovotvorba ▪ opisné vyjadřování ▪ frázová slovesa Tematické okruhy • móda • anglický jazyk – vývoj, budoucnost • sporty, lidské tělo • volný čas (kino, divadlo, četba) • média, technologie	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Mediální výchova – mediální produkty a jejich významy

slovníků Mluvení • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do konverzace a udržuje ji • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • v případě potřeby prosadí svá stanoviska • dbá o gramatickou správnost Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • napíše zprávu o určitém problému • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • podrobně popíše zážitek, příhodu	• životní prostředí a jeho ochrana • aktuální společenské problémy • realie anglicky mluvících zemí • literatura (krátká povídka) Komunikační situace • diskuse - sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • souhlas, nesouhlas • zjišťování názoru • poskytování rad Slohové útvary • neformální dopis • formální dopis • popis nějakého zážitku, příhody • zpráva	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
---	--	---

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • rozlišuje různé mluvčí • rozumí smyslu autentické konverzace • postihne různé názory a stanoviska • identifikuje citové zabarvení • odvodí neznámá slova z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • aktivně využívá různé druhy slovníků Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • postihne strukturu jednoduššího textu • v textu na aktuální téma vyhledá hlavní myšlenky • v textu vyhledá detailní informaci • orientuje se v textu v učebnici • čte text v časopise, odvodí neznámé výrazy • přečte adaptované dílo z literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků • pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu, encyklopedie či média	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ druhy intonace ▪ přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury • Pravopis • Gramatické kategorie ▪ budoucí čas, participiální vazby ▪ modální slovesa pro spekulaci ▪ podmínkové věty ▪ práci věty, trpný rod ▪ have something done ▪ nepřímá řeč ▪ sloveso+ing/infinativ • Slovní zásoba ▪ synonyma, antonyma ▪ slovotvorba ▪ opisné vyjadřování ▪ frázová slovesa Tematické okruhy • cestování • vzdělání, kariéra, vztahy mezi lidmi • životní prostředí a jeho ochrana • aktuální společenské problémy • problémy mladých lidí • ČR a Evropská unie • realie anglicky mluvících zemí • literatura (ukázky z děl), umění	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnosti Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

Mluvení • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • vyjádří a zdůvodní svůj názor (známé i méně známé téma) • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do konverzace a udržuje ji • je schopen komunikovat s rodilým mluvčím • vyžádá si potřebnou informaci • v případě potřeby prosadí svá stanoviska • přednese souvislý projev na zadané téma Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu • logicky strukturuje text • chápe rozdíl mezi popisem a vypravováním • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem	Komunikační situace • diskuse - sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • souhlas, nesouhlas • zjišťování názoru • poskytování rad • pracovní interview • zdvořilé formální a neformální žádosti Slohové útvary • neformální dopis • formální dopis • popis osoby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vzdělání v Evropě a ve světě - žijeme v Evropě Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
--	---	--

6.1.3. Německý jazyk

6.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk z RVP GV. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat.

Cílem předmětu Německý jazyk je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků dorozumět se německým jazykem v běžných každodenních situacích. Jeho cílem je tak poskytnout žákům další nástroj komunikace při kontaktu s lidmi především z německy mluvících zemí. Stejně jako anglický jazyk je i německý jazyk chápán jako prostředek dorozumění, jako zprostředkovatel kulturního bohatství jazykových oblastí přesahujících oblast žákova mateřského jazyka.

Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle SERR pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Výuka předmětu probíhá zpravidla v učebně německého jazyka nebo v kmenové učebně s využitím audiovizuálních pomůcek. Třída se pro výuku dělí vždy na dvě skupiny. Převažujícími způsoby výuky předmětu jsou: párová a skupinová práce nebo kooperativní učení.

V souladu s učební plánem je hodinová dotace předmětu 3 vyučovací hodiny v každém ročníku.

V posledním ročníku mají žáci možnost prohloubit své znalosti v daném předmětu volbou volitelného předmětu „Konverzace v německém jazyce“ s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, který zahrnuje kvalitní přípravu na státní maturitní zkoušku i profilovou část maturitní zkoušky.

6.1.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímky)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (projekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, encyklopedie, internet, videonahrávky)
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků jejich práce (testy s klíčem, práce s portfoliem)

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech Scio
- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet, zjednodušené verze beletrie)

Kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)
- rozvíjíme písemný projev (formální/neformální dopis, formuláře, životopis)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka, archaismy, vulgarismy)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu a diskutujeme)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- učíme žáky vyhodnocovat rizika podnikání a postupy, jak je minimalizovat
- připravujeme žáky na situace, ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.1.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na předem známé téma - pochozí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - pochozí hlavní smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - orientuje se v textu z učebnice Mluvení - stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se	Jazykové prostředky - Fonetika - druhy intonace - přízvuk - Pravopis - Gramatické kategorie - souvětí souřadné - přivlastňovací zájmena - zvrtná slovesa - skloňování přídavných jmen - stupňování příslovcí a přídavných jmen - préteritum způsobových sloves - vedlejší věty s „weil“, „dass“, „wenn“ - perfektum pravidelných a nepravidelných sloves - Slovní zásoba - využití anglických slov a internacionalismů - systematizace slovní zásoby – přiřazování k nadřazeným pojmům - synonyma – antonyma Tematické okruhy - reálie německy mluvících zemí - cestování - volný čas - jídlo a pití	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií

vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • krátké vypravování	• zdraví • móda • počasí • rodina Komunikační situace • zeptat se na cestu • popsat cestu • zeptat se na cenu • někoho představit • orientovat se v budově • vyjádřit opak • vyjádřit svůj názor • žádost a prosba Slohové útvary • neformální dopis • popis události	Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy
--	--	--

4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochozí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - pochozí hlavní smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - identifikuje strukturu textu - orientuje se v textu z učebnice - přečte text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy Mluvení - vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá)	Jazykové prostředky - Fonetika - druhy intonace - přízvuk - Pravopis - Gramatické kategorie - účelové věty - infinitiv s „zu“ - konjunktiv II - vztažná zájmena a vztažné věty - nepřímé otázky - vedlejší věty s „wenn“ - časové věty - préteritum způsobových, pomocných, pravidelných a nepravidelných sloves - Slovní zásoba - práce se slovním polem a příbuznými slovy - uspořádání slovní zásoby podle kategorií - substantivizace a odvozování Tematické okruhy - cestování - volný čas, spolky, koníčky, sport - média a internet - život ve městě a na venkově - vzdělávání - hledání zaměstnání	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - spolupráce a soutěž Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - účinky mediální produkce a vliv médií Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

- reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a udržuje ji - dbá o gramatickou správnost - cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i určitou pomocí) Psaní - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - rozliší formální a neformální jazykové prostředky - popíše objekt - seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní	- reálie německy mluvících zemí - život v našem městě Komunikační situace - vyjádření domněnky/opaku/překvapení - pozitivní a negativní reakce - reklamace - vyjádření alternativy - zdvořilá prosba Slohové útvary - popis události - žádost o zaměstnání	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - uživatelé
---	--	--

5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu - pochozí hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí - postihne různé názory a stanoviska - pochozí smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl autentického materiálu (i při	Jazykové prostředky Fonetika - druhy intonace - přízvuk - Pravopis - Gramatické kategorie - vztažné věty s předložkami	Osobnostní a sociální výchova poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

• využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými • tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji • v případě potřeby prosadí svá stanoviska Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého • tématu	▪ účelové věty s „damit/um zu“ ▪ neurčitá zájmena ▪ předložky s 2. pádem ▪ zájmenná příslovce ▪ vazby sloves ▪ trpný rod (přítomný čas préteritum) ▪ préteritum nepravidelných sloves ▪ konjunktiv II způsobových a pomocných sloves ▪ infinitiv prostý a závislý ▪ budoucí čas ▪ zesilující příslovce ▪ zdobnělíný • Slovní zásoba ▪ práce se slovním polem a příbuznými slovy ▪ uspořádání slovní zásoby podle kategorií ▪ substantivizace a odvozování Tematické okruhy • sport • svátky a zvyky v průběhu roku • realie německy mluvících zemí • životní styl • problémy všedního dne • média, internet • německý vzdělávací systém • plány do budoucna Komunikační situace • vyjádření účelu • zdůvodňování • vyjádření souhlasu a odmítnutí • vyjádření domněnky	Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - účinky mediální produkce a vliv médií Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - vzdělávání v Evropě a ve světě Environmentální výchova - člověk a životní prostředí
--	---	--

• spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • popíše událost či zážitek	• vyjádření porozumění a lítosti • argumentace • přesvědčování Slohové útvary • osobní dopis • strukturovaný životopis	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - morálka všedního dne Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy
---	--	---

6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • rozumí smyslu autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • identifikuje citové zabarvení • rozumí textu v učebnici • rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • pochopí hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu • odvodí význam méně známých slov z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ druhy intonace ▪ přízvuk ▪ zdvořilá intonace • Pravopis • Gramatické kategorie ▪ přičestí přítomné ▪ věty s „obwohl a „trotzdem“ ▪ dvojice spojek ▪ zájmena neurčitá ▪ plusquamperfektum ▪ konjunktiv plusquamperfekta ▪ slabé skloňování podstatných jmen	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - spolupráce a soutěž Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - účinky mediální produkce a vliv médií

jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • využívá různé techniky čtení • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků • pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu či média Mluvení • vyjádří i zdůvodní svůj názor svůj názor (známé i méně • známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými • tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do konverzace a udržuje ji □(předem známé i obtížnější téma) • komunikuje s rodilým mluvčím	▪ zájmenná příslovce ▪ rod podle zakončení ▪ věty s „ohne zu/statt zu“ ▪ časové věty s „nachdem“ ▪ věty s „als ob“ • Slovní zásoba ▪ práce se slovním polem a příbuznými slovy ▪ uspořádání slovní zásoby podle kategorií ▪ substantivizace a odvozování Tematické okruhy ▪ životní prostředí a jeho ochrana ▪ klima ▪ rodina dříve a dnes ▪ realie německy mluvících zemí ▪ Praha ▪ Česká republika ▪ sny a přání do budoucna Komunikační situace ▪ poznat a popsat alternativy a protiklady ▪ vyjádření problému ▪ vyjádření strachu ▪ vyjádření naděje ▪ domněnka ▪ nutnost ▪ potřeba ▪ lhostejnost Slohové útvary • osobní a formální dopis • žádost	Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - morálka všedního dne
---	---	--

• v případě potřeby prosadí svá stanoviska Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • chápe si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování • napíše formální a neformální dopis • napíše struktur. životopis, charakteristiku osoby		Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - role médií v moderních dějinách Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
--	--	---

6.1.4. Německý jazyk (další cizí jazyk)

6.1.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk z RVP GV. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tématům: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova.

Cílem předmětu Německý jazyk je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků porozumět se německým jazykem v běžných každodenních situacích. Jeho cílem je tak poskytnout žákům další nástroj komunikace při kontaktu s lidmi především z německy mluvících zemí. Stejně jako anglický jazyk je i německý jazyk chápán jako prostředek porozumění, jako zprostředkovatel kulturního bohatství jazykových oblastí přesahujících oblast žákova mateřského jazyka.

Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle SERR pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Žáci, kteří s jazykem začínají, získají během čtyř let studia jazykové dovednosti na úrovni A2-B1 podle SERR pro jazyky.

Výuka předmětu probíhá zpravidla v učebně německého jazyka nebo v kmenové učebně s využitím audiovizuálních pomůcek. Třída se pro výuku dělí vždy na dvě skupiny. Převažujícími způsoby výuky předmětu jsou: párová a skupinová práce nebo kooperativní učení.

V souladu s učební plánem je hodinová dotace předmětu 3 vyučovací hodiny v každém ročníku.

V posledním ročníku mají žáci možnost prohloubit své znalosti v daném předmětu volbou volitelného předmětu „Konverzace v německém jazyce“ s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, který zahrnuje kvalitní přípravu na státní maturitní zkoušku i profilovou část maturitní zkoušky.

6.1.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímký)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (projekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, encyklopedie, internet, videonahrávky)
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků jejich práce (testy s klíčem, práce s portfoliem)

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech Scio

- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet, zjednodušené verze beletrie)

Kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)
- rozvíjíme písemný projev (formální/neformální dopis, formuláře, životopis)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka, archaismy, vulgarismy)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu a diskutujeme)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- učíme žáky vyhodnocovat rizika podnikání a postupy, jak je minimalizovat
- připravujeme žáky na situace, ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.1.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochozí hlavní smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty - vyhledá v textu hlavní myšlenky - orientuje se v textu z učebnice	Jazykové prostředky - Fonetika - druhy intonace - přízvuk slovní a větný výslovnost přehlasovaných samohlásek a skupin souhlásek - Pravopis - Gramatické kategorie - věta oznamovací/tázací/rozkazovací - časování sloves pravidelných a nepravidelných v přítomném čase - slovesa „haben, sein“ - způsobová slovesa - větný rámec - zápor „nicht, kein“ - skloňování podstatných jmen - množné číslo podst. jmen - přídavná jména v přísudku - předložky s časovými údaji - přivlastňovací zájmena - odlučitelné a neodlučitelné předpony - Slovní zásoba - využití internacionalismů - vytváření asociogramů - synonyma – antonyma	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová

Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • napíše krátké vypravování o sobě na probíraná témata	Tematické okruhy • první kontakty • povolání a koníčky • reálie německy mluvících zemí • rodina • denní program • jídlo a pití Komunikační situace • představování se • objednání a placení v kavárně • vyjadřování časových údajů • omluva za zpoždění • dotaz na cestu • objednání termínu schůzky • vyhodnocení grafu Slohové útvary • inzerát • psaní e-mailu	spolupráce Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií
---	---	--

2. ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ krátké a dlouhé samohlásky ▪ přehlasované samohlásky	

• pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník Čtení • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • orientuje se v textu z učebnice Mluvení • vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do konverzace a udržuje ji	• Pravopis • Gramatické kategorie ▪ perfektum pravidelných a nepravidelných sloves ▪ rozkazovací způsob ▪ skloňování osobních zájmen ▪ skloňování přivlastňovacích zájmen ▪ předložky se 3. p., 4. p., 3. a 4. p. ▪ řadové číslovky ▪ způsobová slovesa • Slovní zásoba ▪ využití anglických slov a internacionalismů ▪ vytváření asociogramů Tematické okruhy • volný čas – prázdniny, dovolená • škola • průběh dne • realie německy mluvících zemí • přátelé • nakupování • město, bydlení • cestování Komunikační situace • rady a doporučení • blahopřání a soustrast • pozvání • vyjádření názoru, opaku, alternativy • reakce: pozitivní, negativní, překvapivá Slohové útvary • neformální dopis • popis nehody	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií - uživatelé Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová
--	---	---

Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • popíše objekt • popíše zážitek, jednoduchou příhodu • seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní		spolupráce Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - morálka všedního dne Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií
--	--	--

3. ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • postihne různé názory a stanoviska • pochopí smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ výslovnost skupin souhlásek ▪ vyjádření emoce intonací ▪ přízvuk a členění textu • Pravopis • Gramatické kategorie ▪ zvrtná slovesa ▪ préteritum způsobových sloves ▪ souvětí souřadné ▪ vedlejší věty s „dass“, „weil“, „wenn“	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž

• při své práci využívá různé typy slovníků Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji • v případě potřeby prosadí svá stanoviska Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • logicky strukturuje text	▪ přídavná jména v přívlastku (bez členu) ▪ časové předložky • Slovní zásoba ▪ substantivizace ▪ práce se slovním polem Tematické okruhy • cestování • zdraví • móda • kulturní život • příčiny dopravních nehod • reálie německy mluvících zemí Komunikační situace • reklamace • reakce na emoce • vyjádření účelu ▪ zdůvodňování a argumentace, přesvědčování • vyjádření souhlasu a odmítnutí • vyjádření domněnky • vyjádření porozumění a lítosti Slohové útvary • inzerát a odpověď na něj • neformální dopis	Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž - morálka všedního dne Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií
--	--	--

4. ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu - pochopí hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí - postihne různé názory a stanoviska - pochopí smysl textu v učebnici - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - při své práci využívá různé typy slovníků Čtení - čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textu z učebnice - využívá různé techniky čtení - pro své studium využívá media Mluvení - stručně vyjádří svůj názor (známé téma) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	Jazykové prostředky - Fonetika - zdvořilá intonace - kontrastní přízvuk - Pravopis - Gramatické kategorie - vedlejší věty s „obwohl, während, seit“, „als“, „wenn“ - spojky „darum, deshalb“ - nepřímá otázka - minulé časy – rozšíření - konjunktiv II způsobových a pomocných sloves - kondicionál přítomný - préteritum pravidelných a nepravidelných sloves - trpný rod - zkracování vedlejších vět - infinitiv s „zu“ - zájmenná příslovce - vztažné věty - Slovní zásoba - práce se slovním polem a příbuznými slovy - uspořádání slovní zásoby podle kategorií - substantivizace a odvozování Tematické okruhy - reálie německy mluvících zemí - problémy všedního dne - život ve městě a na venkově	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - spolupráce a soutěž Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci - vzdělávání v Evropě Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky

• v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • popíše své pocity • napíše jednoduchou úvahu	• plány do budoucna • životní prostředí a jeho ochrana • klima, počasí Komunikační situace • vyjádření naděje • domněnka • nutnost • potřeba • lhostejnost • komentář • zdůvodnění • rada Slohové útvary • jednoduchá úvaha na dané téma • vyprávění	Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - morálka všedního dne Mediální výchova - média a mediální produkty - účinky mediální produkce a vliv médií - uživatelé
--	--	---

6.2. Matematika a její aplikace

6.2.1. Matematika

6.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP GV, kde vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Do předmětu je integrována část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova z RVP GV a část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. V prvním třech ročnících čtyřletého studia a třetím až pátém ročníku šestiletého studia integruje část výstupů a učiva ze vzdělávacího oboru Informatika z RVP GV.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, logického vyvozování a geometrického vnímání světa. Matematické myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy napomáhají rozvíjet schopnost soustředění a hlubšího porozumění problému. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia. Týdenní časová dotace je v 1. ročníku/tercií 5 hodin, v 2. ročníku/kvartě 5 hodin, v 3. ročníku/kvintě 5 hodin a ve 4. ročníku/sextě 4 hodiny. Na povinnou výuku navazuje ve 4. ročníku volitelný předmět Seminář z matematiky.

Během studia se žáci mohou zapojit do řešení matematické olympiády, matematického klokana a korespondenčních seminářů.

6.2.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na příkladech z praxe vysvětlujeme význam matematiky
- používáme metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, řízené diskuse
- ukazujeme práci s chybou, odhad výsledků
- vyžadujeme porozumění grafům, schémátům, tabulkám a jejich slovní vysvětlení
- motivujeme žáky k zapojení do matematických soutěží

Kompetence k řešení problému

- ukazujeme práci s chybou a odhadem
- při výkladu motivujeme žáky k objevování souvislostí a vyvozování a formulace matematických vět
- na vhodných příkladech vedeme žáky k důsledné analýze textu a problému, matematizaci a interpretaci výsledku
- využíváme symbolické zápisy

- podporujeme odlišné způsoby řešení a zároveň vedeme žáky ke kritickému hodnocení nových myšlenek, nápadů

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme, aby žáci s porozuměním užívali plynulý přechod mezi symbolickým a slovním zápisem
- podporujeme diskusi, vyžadujeme zdůvodňování postupů
- zařazujeme práci ve skupinách
- učíme respektovat práci druhých

Kompetence sociální a interpersonální

- zařazujeme práci ve skupině
- vedeme žáky k hodnocení svého přínosu skupině
- učíme toleranci k práci druhého a k jiným názorům

Kompetence občanské

- vyžadujeme plnění domácích úkolů
- motivujeme žáky pochvalou, povzbuzením
- zdůrazňujeme historický význam matematiky

Kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k hodnocení svých schopností, znalostí a dovedností
- podporujeme vlastní nápady a rozvoj nápadů členů skupiny
- motivujeme žáky k hledání efektivnějších řešení
- podporujeme plánování a stanovování přiměřeně náročných a dosažitelných cílů

6.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - praktické úlohy převede do matematického jazyka a podle potřeby rozčlení na jednotlivé kroky řešení, vyřeší a zkontroluje správnost - odhaduje výsledky zdůvodňuje chyby	průběžně v každém učivu matematiky	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - spolupráce a soutěž

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- rozeznává druhy čísel - aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty reálných čísel	číselné obory	
- zapisuje a určí množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností a množinovou symbolikou - užívá množinové diagramy pro operace s množinami	množiny – inkluze, rovnost, operace	
- užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - rozliší správný a nesprávný úsudek	výroková logika	

• užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	• přirozená čísla	
• odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí	• racionální • reálná čísla	
• používá pravidla pro operace s mocninami a odmocninami	• mocniny s přirozeným, celým a racionálním mocnitelem, odmocniny	
• rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu	• mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami	
• řeší jednoduché lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší jednoduché soustavy rovnic do 3 neznámých, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy, • kvadratické rovnice a nerovnice • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou ve jmenovateli • rovnice s neznámou pod odmocninou • lineární a kvadratické rovnice s parametrem	Chemie – 1. ročník (základní výpočty) Fyzika – 1. – 3. r. (obecné řešení úloh) Dopravní výchova - úlohy o pohybu
• používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení problému • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti, odchylky • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • řeší planimetrické problémy motivované praxí	• rovinné útvary - obvody a obsahy • kružnice, kruh a jeho části, úhly v kružnicích • shodnost a podobnost trojúhelníků • Pythagorova věta, Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • shodná zobrazení - osová a středová souměrnost, posunutí, otáčení, konstrukční úlohy	Přesahy ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- zobrazí rovinný útvar v zadané stejnolehlosti - identifikuje stejnolehlost dvou rovnoběžných úseček, dvou kružnic, vyjádří koeficient stejnolehlosti - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí stejnolehlosti	stejnolehlost	
- načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	- obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární funkce, konstantní funkce - kvadratická funkce - lineární lomená funkce - funkce s absolutní hodnotou	Přesahy ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie (využívá software) F – aplikace a úpravy vzorců
- aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	- mocninné funkce - inverzní funkce - funkce druhá odmocnina - exponenciální a logaritmické funkce - goniometrické funkce; vztahy mezi goniometrickými funkcemi - exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice a nerovnice - trigonometrie obecného trojúhelníku	
- využívá náčrt při řešení prostorového problému - správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary	- geometrie v prostoru – polohové a metrické vztahy - základní tělesa; povrchy a objemy - řezy těles rovinou	Přesahy ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie

- určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - zobrazí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles - řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii		
- rozumí definici imaginární jednotky - převádí mezi algebraickým a goniometrickým tvarem komplexního čísla - upravuje výrazy s komplexními čísly - užívá Moivreovy věty při řešení úloh - řeší kvadratické a binomické rovnice	komplexní čísla, Gaussova rovina, Moivreova věta, binomické rovnice, kvadratické rovnice	

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	- vektorová algebra – vektor; operace s vektory - analytická geometrie v rovině – analytická vyjádření přímky v rovině, kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola)	F - výpočty - průběžně CH - výpočty - průběžně ICT - průběžně

• využívá vektorový součin pro výpočet obsahu rovnoběžníku a trojúhelníku, objemů rovnoběžnostěnu • orientuje se v parametrickém, obecném a směrnicovém vyjádření přímky v rovině a parametrickém vyjádření přímky a parametrickém a obecném vyjádření roviny v prostoru • řeší analyticky polohové a metrické úlohy • aplikuje na úlohy z praxe	• analytická geometrie v prostoru	
• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	• variace, permutace a kombinace bez opakování a s opakováním • binomická věta, Pascalův trojúhelník • náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů • práce s daty, analýza a zpracování dat v různých reprezentacích	

• formuluje a zdůvodňuje vlastnosti předkládaných posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	• definice a určení posloupností • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost	Člověk a svět práce – finance (výpočty úroků z uložených – půjčených peněz)
---	--	--

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• umí aplikovat věty o limitách na jednoduchých příkladech • umí vzorce pro derivace elementárních funkcí, aplikuje geometrický význam 1. a 2. derivace • aplikuje znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu jednoduché funkce	• spojitost funkce • limita funkce • derivace funkce • průběh funkce	ICT – využití vhodného software
• umí integrovat jednoduché funkce a goniometrické funkce • vypočítá určitý integrál jednodušších funkcí • aplikuje znalosti výpočtu určitého integrálu v geometrii	• primitivní funkce, neurčitý integrál • určitý integrál • aplikace určitého integrálu v geometrii	
• systematizuje jednotlivé poznatky • vytváří ucelenou strukturu matematických poznatků	• cílené opakování učiva	

6.3. Člověk a příroda

6.3.1. Fyzika

6.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vyučovacího předmětu Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP GV. Součástí předmětu je též zařazení průřezových témat Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Vyučovací předmět Fyzika vede žáky k osvojení základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí. Rozvíjí a upevňuje postupně získávané poznatky a společně s dalšími vyučovacími předměty (Chemie, Biologie) vzdělávací oblasti je formuje do uceleného systému vědomostí. Učí žáky pozorovat fyzikální procesy, zkoumat jejich příčiny, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, ovlivňovat a za pomoci matematického aparátu kvantifikovat, a to hlavně s ohledem na řešení praktických problémů. Ukazuje užitečnost fyzikálních poznatků jako základu veškeré technické praxe v běžném životě společnosti. Rozvíjí dovednosti žáků vytvářet hypotézy, vyvozovat z nich kvalitativní i kvantitativní závěry a ty pak podrobovat kritickému hodnocení; podporuje logické uvažování. Velká pozornost je věnována tomu, aby studenti přesně a jasně formulovali své myšlenky, jsou podněcováni k věcné diskusi, k pokládání dotazů, k vyslovení a obhajobě vlastního názoru.

Výuka předmětu probíhá převážně v odborné učebně fyziky, případně ve třídě. Její nedílnou součástí jsou exkurze, které pomáhají objasnit komplexnost a složitost celé problematiky a získávat informace k utváření vlastního názoru.

Hodinová dotace je v 1. roč./tercii, 3.roč/kvintě a 4. roč. /sextě 2 hodiny týdně, ve 2. roč. /kvartě 3 hodiny týdně. Na povinné hodiny navazují volitelné semináře ve třetím a čtvrtém ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

6.3.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme do výuky pozorování fyzikálních objektů a demonstrační pokusy
- vyžadujeme správný a přehledný zápis při řešení příkladů
- zařazujeme motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazujeme souvislost fyziky a ostatních přírodních věd
- vedeme žáky k práci s fyzikálními tabulkami, učebnicemi, odbornými časopisy, internetem

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v hledání různých cest k vyřešení problémů
- vyžadujeme analýzu problému a navržení způsobu řešení
- podněcujeme žáky ke zhodnocení reálnosti dosaženého výsledku

- podporujeme práci ve skupinách při řešení problémů
- upozorňujeme na rozdíly mezi fyzikálními modely a realitou

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k věcné diskusi, k pokládání dotazů a k vyslovení vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve dvojicích a malých skupinách
- upozorňujeme žáky na negativní důsledky chybných řešení a vedeme je k odpovědnosti za výsledky jejich práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- diskutujeme se žáky o ekologických problémech
- upozorňujeme žáky na důležitost třídění odpadů a šetření energií
- upozorňujeme na možnosti zneužívání fyzikálních objevů

Kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k odvádění kvalitní práce a odpovědnosti za ní
- poskytujeme prostor pro vlastní tvořivou práci žáků
- vyžadujeme dodržování pravidel a zásad bezpečnosti práce
- podle možností plánujeme a do výuky fyziky zařazujeme exkurze na dostupná odborná pracoviště
- podněcujeme žáky rozhodující se o svém budoucím profesním zaměření k účasti na dnech otevřených dveří vhodných institucí

6.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Fyzikální veličiny a jejich měření		
- používá fyzikální pojmy, veličiny, jednotky a jejich značky - pro vybrané fyzikální veličiny zvolí vhodnou metodu měření a prostředky, měření provede, vyhodnotí a výsledky diskutuje - rozumí odlišnosti skalárních a vektorových veličin, provádí s nimi základní aritmetické operace a jejich vlastnosti využívá při řešení fyzikálních problémů	- fyzikální veličiny a jejich jednotky - mezinárodní soustava jednotek SI - měření fyzikálních veličin	Matematika – vektorová algebra
Kinematika pohybu		
- chápe pojem hmotného bodu - rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu - umí matematicky popsat rovnoměrný a rovnoměrně zrychlený (zpomalený) pohyb a řešit odpovídající úlohy - sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase pro pohyby rovnoměrné a rovnoměrně zrychlené (zpomalené)	- vztažná soustava - rychlost a zrychlení tělesa - rovnoměrný přímočarý pohyb - rovnoměrně zrychlený (zpomalený) přímočarý pohyb - rovnoměrný pohyb po kružnici	Matematika – lineární a kvadratické funkce Dopravní výchova
Dynamika		
- provádí analýzu sil působících v dané situaci na těleso - sestrojí výslednici sil, rozloží sílu na složky	- síla jako fyzikální veličina - skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony	

• řeší úlohy dynamiky těles pomocí Newtonových • pohybových zákonů • využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh • posoudí vliv třecích sil na pohyb tělesa	• inerciální vztažná soustava • hybnost a její změna • zákony zachování hybnosti a hmotnosti • třecí síla	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (významní Evropané)
Práce, výkon, mechanická energie		
• v konkrétních případech určí práci vykonanou konstantní silou a změnu energie tělesa • využívá zákon zachování mechanické energie při řešení problémů a úloh • v konkrétních případech vypočítá výkon a účinnost zařízení	• mechanická práce • kinetická a potenciální energie • souvislost změny mechanické energie s prací • zákon zachování energie • výkon a účinnost	
Gravitační pole		
• uvede konkrétní příklady gravitačního působení těles • určí, ve kterých případech lze považovat gravitační pole za homogenní • objasní pohyb těles v gravitačním poli Země a pohyb planet v gravitačním poli Slunce	• Newtonův gravitační zákon • centrální a homogenní gravitační pole • gravitační a tíhová síla • pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země • pohyby těles v centrálním gravitačním poli, Keplerovy zákony	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (významní Evropané) Geografie – sluneční soustava Matematika – kuželosečky
Mechanika tuhého tělesa		
• rozliší posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • určí v konkrétních situacích momenty sil působících na těleso a vypočítá výsledný moment síly • určí těžiště některých těles	• posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • moment síly vzhledem k ose otáčení • těžiště tuhého tělesa • rovnovážná poloha tuhého tělesa	

Mechanika tekutin		
• uvede společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v tekutinách (statický případ) při řešení praktických úloh • objasní chování tělesa v tekutině z analýzy sil působících na těleso • objasní fyzikální význam rovnice kontinuity a Bernoulliho rovnice	• vlastnosti kapalin a plynů • tlak v tekutinách, Pascalův zákon • hydraulická zařízení • Archimédův zákon • proudění tekutin	

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Základy molekulové fyziky a termodynamiky		
• využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a v nich probíhajících procesů • převádí Celsiovu teplotu na termodynamickou a naopak • v konkrétních případech určí energetickou a tepelnou bilanci soustav při konání práce a tepelné výměně	• pohyb a vzájemné působení částic • modely struktur látek různého skupenství • Celsiova a termodynamická teplota • vnitřní energie a její změna, teplo • kalorimetrická rovnice • 1. termodynamický zákon • různé způsoby přenosu vnitřní energie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (významní Evropané) Chemie – molární veličiny
Vlastnosti plynů, práce plynů		
• vysvětlí stavové změny ideálního plynu stálé hmotnosti užitím stavové rovnice • práci vykonanou plynem v konkrétních případech vypočítá nebo určí graficky • zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí	• stavová rovnice ideálního plynu • jednoduché děje s ideálním plynem stálé hmotnosti • práce plynů • 2. termodynamický zákon • tepelné motory	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí

Struktura a vlastnosti pevných látek		
- rozlišuje krystalické a amorfnní látky na základě znalosti jejich stavby - dokáže popsat proces pružné deformace pevných těles - řeší praktické úlohy spojené s teplotní roztažností pevných látek	- krystalické a amorfnní látky - deformace pevného tělesa - Hookův zákon - teplotní roztažnost pevných těles	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (významní Evropané) Chemie – struktura látek
Struktura a vlastnosti kapalin		
- popíše vlastnosti povrchové vrstvy kapaliny - objasní fyzikální podstatu kapilárních jevů, uvede konkrétní příklady z praxe - řeší praktické úlohy spojené s teplotní roztažností kapalin	- povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti - jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny - teplotní roztažnost kapalin	
Změny skupenství látek		
- objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek - předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu	- skupenské přeměny - fázový diagram	
Mechanické kmitání a vlnění		
- popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky - vysvětlí příčiny kmitavého pohybu zvoleného mechanického oscilátoru - popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru a vysvětlí příčinu a důsledky tlumení vlastního kmitání mechanického oscilátoru - zformuluje podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance - objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění	- kinematika harmonického kmitavého pohybu - dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru - nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance - druhy vlnění a jejich charakteristika	Matematika – goniometrické funkce

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Elektrický náboj a elektrické pole		
- používá veličiny a fyzikální modely popisující elektrické pole - porovnává účinky elektrického pole na vodič a izolant	- elektrický náboj, jeho projevy a vlastnosti - Coulombův zákon - intenzita a potenciál elektrického pole - elektrické napětí - dielektrika a vodiče v elektrickém poli - kapacita, kondenzátor	
Elektrický proud v látkách		
- objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení ve vodiči - užívá Ohmův zákon a Kirchhoffovy zákony při řešení praktických problémů - objasní model vedení elektrického proudu v kovech a polovodičích - analyzuje na základě vnitřní struktury kapalin podmínky a průběh elektrolýzy, diskutuje o jejím využití a negativních důsledcích - vysvětlí vznik elektrického proudu v plynu při různých podmínkách	- elektrický proud jako děj a jako veličina - elektrický zdroj napětí - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod - Kirchhoffovy zákony - elektrická práce a výkon v obvodech stejnosměrného proudu - polovodiče, diodový jev, tranzistorový jev - elektrolyt, Faradayovy zákony pro elektrolýzu - elektrický výboj v plynu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (významní Evropané) Chemie – elektrolýza Matematika – soustavy rovnic
Magnetické pole		
- používá veličiny a fyzikální modely popisující magnetické pole - analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice - na vhodných příkladech ilustruje a vysvětlí jev elektromagnetické indukce a její využití	- zdroje magnetického pole - magnetická síla, magnetická indukce - nabitě částice v magnetickém poli - magnetické vlastnosti látek - nestacionární magnetické pole, elektromagnetická indukce	Geografie – magnetické pole Země

Střídavý proud		
• objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky • vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu • popíše základní principy výroby a přenosu elektrické energie	• vznik střídavého proudu • obvod střídavého proudu s rezistorem, cívkou a kondenzátorem • výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty • střídavý proud v technické praxi	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Biologie – účinky elektrického proudu na lidské tělo

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Optika		
• předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí • využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů • klasifikuje elektromagnetické záření	• světlo jako elektromagnetické vlnění • šíření světla v různých optických prostředích • odraz a lom světla • zobrazování zrcadly a čočkami • oko jako optická soustava • lupa, mikroskop, dalekohled • vlnové vlastnosti světla – disperze, interference, ohyb a polarizace světla • elektromagnetické záření	Biologie – stavba a funkce oka, oční vady
Fyzika mikrosvětla		
• objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití • chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvětla • charakterizuje základní modely atomu • popíše princip laseru	• fotoelektrický jev • korpuskulární a vlnová povaha částic a záření • základní poznatky o atomech, modely atomu • spontánní a stimulovaná emise, laser • složení atomového jádra • hmotnostní úbytek, vazebná energie	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě

• popíše jadernou syntézu a štěpení těžkých jader a posoudí jejich využití • provede energetickou bilanci jaderné reakce • uvede přehled druhů radioaktivního záření a jejich základní vlastnosti s ohledem na možné způsoby ochrany • posoudí výhody a rizika jaderné energetiky	• jaderné reakce, syntéza a štěpení jader • řetězová reakce, jaderná elektrárna • radioaktivita, zákon radioaktivní přeměny • využití radionuklidů • bezpečnost a ekologická hlediska jaderné energetiky • fyzika částic	(významní Evropané) Matematika – exponenciální rovnice Chemie – spektrální analýza, periodická soustava, kvantová čísla
--	---	--

6.3.2. Chemie

6.3.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Chemie patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP GV, kde je zařazen jako vzdělávací obor spolu s fyzikou, biologií a geografií. Do předmětu je integrována část obsahu vzdělávacího oboru Geologie (mineralogie, voda), dále část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (prevence drogových závislostí, zdravá výživa a ochrana člověka za mimořádných situací) a část průřezového tématu Environmentální výchova z RVP GV.

Chemické vzdělávání napomáhá rozvoji logického myšlení, spojuje abstraktní učivo s důležitými praktickými problémy denního života. Výuka chemie tak specifickým způsobem přispívá k porozumění přírodním zákonitostem a ukazuje souvislosti mezi různými aspekty přírodních procesů a jevů.

Chemie se ve čtyřletém gymnáziu vyučuje v 1. až 4. ročníku studia, v šestiletém studiu ve 3. až 6. ročníku. Časová dotace je 1 vyučovací hodina v 1. a 4. ročníku čtyřletého studia (resp. 3. a 6. ročníku šestiletého studia) a 2 vyučovací hodiny týdně ve 2. a 3. ročníku čtyřletého studia (resp. 4. a 5. ročníku šestiletého studia).

Výuka chemie probíhá z velké části v odborné učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a která navazuje na prostor chemického kabinetu, přípravny a laboratoře, což umožňuje průběžné zařazení experimentů do výuky. Během studia se mohou žáci zapojit do účasti na chemické olympiádě nebo dalších soutěží podobného charakteru.

6.3.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k využívání učebnice a k aktivnímu studiu
- žáci jsou vedeni k využívání základních modelových příkladů pro řešení problémů
- žáci jsou vedeni k porozumění pojmům a k jejich aplikaci na konkrétních příkladech
- žáci jsou vedeni ke vzájemnému propojení tří typických složek učiva chemie: popis vnějšího vzhledu a chování látek + popis vnitřní struktury + symbolický zápis pomocí vzorců nebo rovnic
- žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali výsledky písemného i ústního zkoušení jako zpětnou vazbu pro další studium
- žáci se učí chápat kvantitativní stránku popisu chemických látek a chemických dějů prostřednictvím chemických vzorců, rovnic a chemických výpočtů
- jsou zadávány referáty, k jejich zpracování žáci využívají zejména materiály z internetu

Kompetence k řešení problémů

- kratší problémové úlohy jsou využívány jako forma procvičení nového učiva v hodinách

- delší problémové úlohy jsou zařazovány zejména jako domácí úkoly a jako témata referátů
- je vyžadováno využívání odborné literatury a internetu a přesné citování zdrojů informací
- žáci jsou motivováni ke kritickému hodnocení svých výsledků i zdrojů informací

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k pozornému a soustředěnému sledování výkladu učitele i ústního projevu spolužáků
- žáci jsou vedeni k přesnému vyjadřování, v písemném projevu je hodnocena i jazyková stránka
- žáci se učí veřejně prezentovat výsledky své práce a obhajovat je
- je rozvíjena schopnost žáků naslouchat názorům jiných a reagovat na ně

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k respektování svých spolužáků, včetně rozvíjení tolerance k rozdílům (zde zejména tolerance většiny vůči krajovým jedincům majícím zájem o studium chemie)
- žáci jsou vedeni k vytváření příznivé pracovní atmosféry při výuce
- žáci se učí pracovat ve skupinách – zejména při tvorbě referátů
- žáci dostávají příležitost k samostatnému rozdělení na pracovní skupiny a samostatně si určují dílčí úkoly v rámci skupiny
- žáci se učí vyjadřovat svoje myšlenky, obhajovat svoje názory

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k širšímu pohledu na využívání chemických látek v praxi
- žáci jsou vedeni k třídění odpadů ve škole i doma
- na základě informací o nebezpečných vlastnostech chemických látek vedeme žáky k ochraně jejich zdraví a zdraví ostatních lidí
- žáci jsou informováni o pravidlech bezpečnosti práce s chemickými látkami a o zásadách první pomoci
- žáci jsou informováni o nebezpečí průmyslových havárií spojených s únikem nebezpečných chemických látek a o správném chování v takových situacích

Kompetence k podnikavosti

- součástí výuky chemie jsou informace o rozvoji důležitých chemických výrobních v širších souvislostech
- zvláštní pozornost je věnována tradici výroby cukru v Čechách jako odvětví, kde se projevil úspěch a podnikavost

- jsou využívány příklady významných osobností z oblasti chemie, které se proslavily v oblasti teorie i v průmyslových aplikacích svých objevů (zejména Otto Wichterle, Alfred Nobel)
- jsou využívány informace o současném chemickém, hlavně farmaceutickém výzkumu u nás, o konkrétních výzkumných pracovištích, včetně informací o možnosti individuálních exkurzí na tato pracoviště v rámci Dnů vědy AV ČR
- zejména k výše uvedeným tématům zpracovávají žáci referáty, které jsou podkladem pro diskuze ve třídách
- v referátech je vyžadováno zpracování s pomocí výpočetní techniky, vlastní práce s informacemi z různých zdrojů, řádná úprava textu a řádná citace použitých pramenů.

6.3.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Obecná chemie		
- využívá odbornou terminologii při popisu směsí a jejich dělení na složky - chápe pojmy atom, molekula, ion, prvek, sloučenina, a správně tyto pojmy aplikuje při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty s využitím znalostí základních veličin a jednotek používaných v chemii - dokáže určit 1 mol dané látky a ví, jak toto množství prakticky odměřit - řeší příklady týkající se složení a koncentrace roztoků a uplatňuje je při řešení praktických problémů	- soustavy látek a jejich složení - veličiny a výpočty v chemii	Fyzika – fyzikální veličiny a jejich měření
- využívá znalost periodické soustavy prvků - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování - odhaduje průběh chemických procesů na základě poznatků o periodické soustavě prvků - chápe pojmy atom, ion, molekula elektronový obal atomu - rozumí podstatě vzniku chemických vazeb - dokáže předvídat některé fyzikálně-chemické vlastnosti látek a jejich chování v chemických	- stavba atomu a jeho obalu - periodická soustava prvků - chemická vazba a vlastnosti látek	Fyzika – stavba a vlastnosti látek. Mikrosvět Geologie – složení, struktura a vývoj Země – krystaly a jejich vnitřní stavba

reakcích		
Anorganická chemie		
• Vysvětlí principy anorganického chemického názvosloví • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu běžných typů sloučenin • zná klasifikaci chemických reakcí • zná podmínky průběhu chemické reakce a vliv různých faktorů na průběh chemických reakcí	• typy a průběh chemických reakcí	

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Anorganická chemie		
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny • zhodnotí důležité surovinové zdroje anorganické chemie • vysvětlí využití běžných prvků - nekovů a jejich sloučenin v praxi • posoudí vliv běžných anorganických látek na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí některých prvků • vysvětlí průběh neutralizačních reakcí • dokáže zapsat chemické rovnice základních anorganických reakcí	• významné nekovy a jejich hlavní sloučeniny (H, O, halogeny, S, N, P, C) • kyseliny a zásady	
• zhodnotí využitelnost přírodních zdrojů vody • posoudí možnosti efektivního hospodaření s vodou v regionu a v běžné praxi • vysvětlí vybrané minerály a jejich praktický význam • využívá znalosti o chemickém složení k identifikaci minerálů • vysvětlí základní surovinové zdroje anorganické chemie	• povrchové a podzemní vody, jejich chemické složení • vybrané minerály, jejich struktura a význam	Geologie – voda, složení, struktura a vývoj Země Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí (využívání surovin, využívání vody, znečištění vody, pitná voda)

- vysvětlí obecné principy anorganického chemického názvosloví - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce kovových prvků a jejich sloučeniny - zhodnotí surovinové zdroje kovů - vysvětlí využití běžných kovů a jejich sloučenin v praxi - posoudí vliv významných kovů a jejich sloučenin na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí kovových prvků - rozumí pojmu chemická analýza - vysvětlí některé příklady využití analytických metod v praxi - chápe význam kvalitativní a kvantitativní analýzy pro průmyslovou a laboratorní praxi	- obecné vlastnosti kovů - významné kovové prvky a jejich hlavní sloučeniny (kovy p-prvky, s-prvky, d-prvky)	Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí (využívá surovin)
---	---	--

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Organická chemie		
- vysvětlí vazebné schopnosti atomu uhlíku - zhodnotí možnosti zařazení atomů uhlíků do struktury organických sloučenin - vysvětlí pravidla systematického názvosloví organické chemie - aplikuje tato pravidla při popisu vybraných sloučenin - využívá v konkrétních příkladech i triviálních názvů organických sloučenin - charakterizuje uhlovodíky a jejich základní typy - vysvětlí významné zástupce uhlovodíků a jejich vlastnosti - využívá základů znalosti základů chemické analýzy pro odlišení nenasycených uhlovodíků - zhodnotí surovinové zdroje uhlovodíků - posoudí využití uhlovodíků v praxi a jejich vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti o průběhu reakcí uhlovodíků - charakterizuje průběh hoření uhlovodíků a jeho produkty - posoudí rozdíly v reaktivitě různých typů uhlovodíků - zná a charakterizuje významné zástupce derivátů uhlovodíků, jejich základní vlastnosti a využití - aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí	- uhlovodíky a jejich klasifikace - organické reakce - zdroje uhlovodíků – ropa, zemní plyn - deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace - nejvýznamnější příklady kyslíkatých derivátů uhlovodíků – alkoholy, organické kyseliny, jejich vlastnosti a význam	Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí (využívání surovin) Člověk a zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (ochrana před návykovými látkami)

zejména na příkladech významných kyslíkatých derivátů uhlovodíků vysvětlí možnosti aplikace reakcí derivátů uhlovodíků jako příkladů kvalitativní chemické analýzy v organické chemii		
--	--	--

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Biochemie		
- objasní strukturu a funkci lipidů - vysvětlí rozdělení sacharidů a hlavní příklady sacharidů - objasní význam a strukturu proteinů a nukleových kyselin - charakterizuje základní anabolické procesy a jejich význam - chápe podstatu základních katabolických procesů a jejich význam	- lipidy - sacharidy - proteiny - nukleové kyseliny - základní biochemické děje	Biologie – Genetika
Chemie kolem nás		
- charakterizuje základní složky zdravé výživy - orientuje se v označení běžných potravinářských výrobků	- lipidy, sacharidy, bílkoviny - vitamíny, potravní doplňky	
popíše nejznámější skupiny léčiv a jejich konkrétní příklady	analgetika (Aspirin), antibiotika (penicilin), další skupiny léčiv a příklady užití chemie	

• klasifikuje chemické látky podle základních nebezpečných vlastností • vysvětlí a uplatňuje pravidla o nakládání s nebezpečnými chemickými látkami	• zejména látky hořlavé, toxické a vysoce toxické, žíravé • zásady chování při úniku nebezpečných látek - průmyslových havárií • vliv chemických látek na životní prostředí, nakládání s odpady	Člověk a zdraví Ochrana člověka za mimořádných situací (úniky nebezpečných látek) Enviromentální výchova – životní prostředí regionu České republiky (legislativní opatření – odpady)
--	---	--

6.3.3. Biologie

6.3.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení :

Ve vyučovacím předmětu Biologie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie RVP GV, dále část obsahu oboru Geologie RVP GV a část oboru Výchova ke zdraví RVP GV, průřezových témat Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova a některé prvky dopravní výchovy.

Ve vyučování biologii mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, stavbě a funkci živých soustav, vzájemných vztazích v biosféře, seznámit se se základy evoluce a základy biologického systému. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se orientovali v základních formách živé a neživé přírody a chránili přírodu a životní prostředí.

Výuka probíhá v odborné učebně biologie a v kmenových třídách. Je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami. Výuka je realizována převážně formou frontálního výkladu s nutnou demonstrací obrazového i dokladového materiálu, je maximálně využívána didaktická technika (zpětný projektor, prezentace zprostředkované dataprojektorem, videoprogramy, DVD). Zařazována je práce s multiplikáty přírodnin a biologickými klíči. Během studia mají žáci možnost zapojit se do řešení biologické a ekologické olympiády a SOČ.

Hodinová dotace předmětu Biologie je v jednotlivých ročnících 2 - 2 – 2 (+ 1 x za 3 týdny 2 hod. laboratorních cvičení) - 2.

Ve třetím a čtvrtém ročníku a odpovídajících ročnících víceletého gymnázia si mohou žáci zvolit dvouletý nepovinný předmět Seminář z biologie (hodinová dotace 2 – 2) nebo Seminář z přírodních věd (hodinová dotace 1 – 1).

6.3.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k porozumění biologickým pojmům a pochopení souvislostí mezi nimi
- ukazujeme na souvislost biologie s ostatními přírodními vědami
- zadáváme vhodné referáty tak, aby žák byl nucen používat různé studijní materiály (učebnice, atlasy, klíče, internet, odborné časopisy) a získané informace kriticky vyhodnotit
- při praktických cvičeních vedeme žáky k plánování a organizaci vlastní práce a kritickému zhodnocení dosažených výsledků, dbáme na správný a přehledný protokol
- motivujeme žáky k účasti na soutěžích s biologickou tematikou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení zadaného biologického problému, jeho analýze, hledání souvislostí, odhadu výsledku a formulaci získaného výsledku
- podporujeme žáky v hledání různých cest a způsobů řešení problému

- vyžadujeme používání odborné literatury, internetu při řešení problému

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme jasné a srozumitelné formulace myšlenek v ústním i písemném projevu
- učíme žáky obhajovat své myšlenky a výsledky své práce (referátu, prezentace, laboratorní práce)
- rozvíjíme schopnost žáků naslouchat názorům jiných a reagovat na ně
- podporujeme používání moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme práci ve skupinách a dvojicích
- v laboratorních pracích sledujeme a hodnotíme vzájemnou spolupráci žáků
- vedeme žáky k diskuzi nad daným problémem

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k třídění odpadů a odpovědnosti za chování k životnímu prostředí
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních občanů
- dbáme na bezpečnost práce v laboratořích
- seznamujeme žáky se základy první pomoci v případě úrazu a život ohrožujících situacích

Kompetence k podnikavosti

- do výuky biologie zařazujeme exkurze na vhodná odborná pracoviště
- zadáváme zajímavá témata pro vypracování seminárních prací
- dáváme žákům prostor vlastní tvořivou práci
- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce
- požadujeme odvádění kvalitní práce a odpovědnost za ni
- při zpracování protokolů a seminárních prací upřednostňujeme využití prostředků informační a výpočetní techniky
- studenty maturitních a předmaturitních ročníků informujeme o Dnech otevřených dveří na VŠ a odborných pracovištích

6.3.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Biologie virů		
- popíše stavbu virionu - vysvětlí způsob života virů jako intracelulárních parazitů - zná některá virová onemocnění, způsoby jejich prevence a léčby	stavba a funkce viru	
Biologie bakterií		
- popíše stavbu bakterií a jejich tvary - určí pozitivní i negativní význam bakterií - zná některá bakteriální onemocnění, metody jejich prevence a léčby	- stavba a funkce bakterií - přehled významných zástupců bakterií	
Biologie rostlin		
- charakterizuje základní rostlinná pletiva a jejich systémy - popíše stavbu a funkci vegetativní rostlinných orgánů a jejich význam - popíše stavbu a funkci generativních rostlinných orgánů a jejich význam - vysvětlí rozmnožování rostlin - popíše stavbu těla stélkatých ("nižších") a cévnatých ("vyšších") rostlin, odvodí jejich společné a rozdílné znaky - charakterizuje důležité skupiny rostlin - pozná, pojmenuje a systematicky zařadí významné	- morfologie a anatomie rostlin - fyziologie rostlin - systém a evoluce rostlin - rostliny a prostředí	Environmentální výchova - problematika vztahů organismů a prostředí dopravní výchova - problematika návykových látek a pozornosti účastníků silničního provozu

druhy rostlin a uvede jejich význam pro člověka		
Biologie hub		
- vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů - pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků - uvede význam hub a lišejníků	- stavba, funkce a systém hub - stavba a funkce lišejníků	
Ochrana člověka za mimořádných událostí - Člověk a zdraví - integrace		
- umí se rozhodnout, jak se odpovědně zachovat při konkrétní mimořádné události - dokáže využít praktické znalosti a dovednosti v poskytování první pomoci získané v přípravě na mimořádné události	první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Biologie protist		
- rozliší společné a odlišné znaky protist a ostatních organismů - určí význam protist pro člověka	stavba a funkce protist	Environmentální výchova - problematika vztahů organismu a prostředí
Biologie živočichů		
- popíše stavbu a funkci základních živočišných tkání - vyjmenuje a charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů - pozná, pojmenuje a systematicky zařadí významné druhy živočichů, určí jejich význam	- morfologie a anatomie živočichů - fyziologie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočiškové a prostředí - etologie	Environmentální výchova - problematika vztahů organismu a prostředí

- vysvětlí fylogenezi jednotlivých orgánových soustav včetně způsobů rozmnožování - popíše pozitivní a negativní vlivy živočišných druhů na lidskou populaci - rozliší a vysvětlí základní typy chování živočichů		
Ochrana člověka za mimořádných událostí - Člověk a zdraví - integrace		
- rozhodne, jak se odpovědně zachovat při konkrétní mimořádné události - dokáže využít praktické znalosti a dovednosti získané v přípravě na mimořádné události	první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Obecná biologie		
- vyjmenuje a vysvětlí základní znaky živé hmoty, odliší živou hmotu od neživé - vyjmenuje, vysvětlí a porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji života na Zemi - popíše mikroskopickou a submikroskopickou stavbu prokaryotní a eukaryotní buňky - vysvětlí životní děje v prokaryotních a eukaryotních buňkách - charakterizuje vznik mnohobuněčnosti, význam - diferenciace a specializace buněk - vyjmenuje stupně organizovanosti živých soustav	- vznik a vývoj živých soustav - evoluce - znaky živých soustav - prokaryotní buňka - stavba a funkce - eukaryotní buňka - stavba a funkce - stavba a funkce buňky	biochemie
Složení, struktura a vývoj Země		Geologie
vyjmenuje a charakterizuje geologická období vývoje Země	geologická historie Země - geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce	Přesah do geografie a chemie

- popíše vývoj organismů v jednotlivých geologických obdobích - porovná znaky člověka a lidoopů, podle schématu popíše a vysvětlí fylogenezi člověka	- bioty a prostředí - fylogeneze člověka	Přesah do historie – prehistorie lidstva
Ekologie		
- vysvětlí a správně používá základní ekologické pojmy - vymezení abiotické a biotické podmínky života - vysvětlí základní ekologické vztahy v populacích, ekosystémech a biosféře - zhodnotí význam rostlin jako primárních producentů biomasy a vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných a živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	- základní ekologické pojmy - podmínky života - biosféra a její členění - ochrana životního prostředí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech globální problémy, jejich příčiny a důsledky žijeme v Evropě Environmentální výchova problematika vztahů organismu a prostředí člověk a životní prostředí životní prostředí regionu a České republiky
Genetika		
- používá základní genetické pojmy - vysvětlí základní principy dědičnosti a proměnlivosti - vyjmenuje a charakterizuje dědičné dispozice a významné dědičné choroby člověka - zhodnotí využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	- dědičnost a proměnlivost - molekulární a buněčné základy dědičnosti - dědičnost mnohobuněčných organismů - genetika člověka - genetika populací	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace
Ochrana člověka za mimořádných událostí		
- rozhodne, jak se odpovědně zachovat při konkrétní mimořádné události - prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události	- první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel - sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - rozhodnost, pohotovost, obětavost	Osobnostní a sociální výchova - - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Biologie člověka		
- popíše stavbu a činnost jednotlivých orgánových soustav člověka - vysvětlí procesy probíhající v lidském těle - charakterizuje ontogenetický vývoj člověka včetně faktorů, které jej ovlivňují	- opěrná a svalová soustava - soustavy látkové přeměny - soustavy regulační - soustavy rozmnožovací - ontogeneze člověka	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Fyzika - optika
Zdravý způsob života a péče o zdraví - Člověk a zdraví - integrace		
- ve svém životě využívá zásad správné životosprávy - snaží se o zdravý životní styl v souladu s vlastním zdravím a zdravím druhých - do denního režimu zařazuje vhodné způsoby relaxace a regenerace - poskytne první pomoc při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	- vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví - hygiena pohlavního styku - hygiena v těhotenství - první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů dopravní výchova - první pomoc
Změny v životě člověka a jejich reflexe - Člověk a zdraví - integrace		
- charakterizuje tělesné a psychické změny v období puberty a adolescence - pečuje o reprodukční zdraví s ohledem na odpovědnost k budoucímu rodičovství - přistupuje odpovědně a eticky k sexualitě, uvědomuje si možné důsledky neodpovědného chování - je seznámen s právy každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	- změny v období adolescence - tělesné, duševní a společenské - péče o reprodukční zdraví - faktory ovlivňující plodnost, preventivní prohlídky - osvěta	ZSV – rodinné právo

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - Člověk a zdraví - integrace		
• je seznámen s civilizačními chorobami, poruchami příjmu potravy, chorobami přenosnými pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidou a jejich prevencí • je připraven zvládat zátěžové situace a stres, zná důsledky stresu v oblasti fyzického a duševního zdraví • zná rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví - promiskuita, předčasné ukončení těhotenství • zná důsledky porušování paragrafů trestního zákona v souvislosti s výrobou, držením a distribucí návykových látek	• civilizační choroby • choroby příjmu potravy • choroby přenosné pohlavním stykem • promiskuita • HIV, AIDS • stres a jeho důsledky • výroba, držení a distribuce nelegálních návykových látek	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Ochrana člověka za mimořádných událostí		
• rozhodne, jak se odpovědně zachovat při konkrétní mimořádné události • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události	• první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel • sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - rozhodnost, pohotovost, obětavost	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

6.3.4. Geografie

6.3.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Geografie je obsahově vymezen oborem Geografie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda, částečně integruje také obor Geologie. Součástí předmětu jsou i průřezová témata Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova. Díky charakteru předmětu, který v souladu s RVP GV propojuje vzdělávací obsah přírodovědného i společenského charakteru, můžeme klást velký důraz na mezipředmětové vztahy k řadě dalších oborů (Biologie, Fyzika, Chemie, Základy společenských věd, Historie aj.). Do středu pozornosti se ve výuce geografie dostává porozumění základním procesům a jevům, které na Zemi existují, a orientace člověka v dnešním globalizovaném světě. Řada pojmů, procesů a jevů z obecné geografie je rozvíjena či podrobněji probírána v rámci regionální geografie, na kterou klademe poměrně velký důraz.

Vyučovací předmět má v 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a ve 3. a 4. ročníku šestiletého gymnázia dvouhodinovou týdenní dotaci, ve 3. a 4. roce čtyřletého gymnázia a 5. a 6. roce šestiletého gymnázia jednorodinovou týdenní dotaci.

Při výuce využíváme kromě výkladových hodin také výuku ve skupinách, diskuse a geografické vycházky. Podle aktuální nabídky zařazujeme do výuky také přednášky, besedy, výukové programy a komponované pořady na různá témata z geografie, geologie, ekologie apod. Nedílnou součástí výuky jsou exkurze a vycházky v každém ročníku (kromě maturitního), kdy je předmět zařazen do učebního plánu. Geografické exkurze a vycházky obohacují teoretickou výuku v klasických hodinách o praktický rozměr a orientaci v terénu.

6.3.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- seznamujeme studenty s rozmanitostí přírodních i socioekonomických složek krajinné sféry
- umožňujeme studentům poznávání jiných kultur
- propojujeme problémy dnešního světa s jejich historickými příčinami

Kompetence k řešení problémů

- v diskusích se třídou i při skupinové práci podporujeme hledání vhodných řešení problémů
- vedeme studenty (a se studenty) k diskusi nad problémy dnešního světa, jejich příčinami, následky a možnostmi řešení
- vedeme studenty k práci s více typy informačních zdrojů a jejich kritickému zhodnocení

Kompetence komunikativní

- vedeme studenty k diskusi při všech formách výuky

- využíváme diskusi jako nástroj pro pochopení učiva i pro tříbení názorů a hodnotové orientace studentů
- podporujeme věcnou argumentaci se znalostí problémů
- vedeme studenty k obhajobě vlastního názoru a úctě k názorům jiným
- podporujeme kultivovanou prezentaci názorů v ústní i písemné formě

Kompetence sociální a personální

- klademe důraz na rozvíjení vlastních názorů studentů a utváření jejich hodnotové orientace
- učíme studenty vyznat se v dnešním globalizovaném světě
- posilujeme vztah studentů k regionu, ve kterém žijí

Kompetence občanské

- učíme studenty kriticky hodnotit problémy dnešního světa
- vedeme studenty k odpovědným občanským postojům a veřejnému vyjadřování názorů
- upozorňujeme studenty na nebezpečí jednostranných pohledů na svět (rasismus, xenofobie, politický extremismus aj.)
- zdůrazňujeme hodnoty platné napříč světovými kulturními okruhy
- překládáme studentům různé názory a úhly pohledu a umožňujeme jim jejich porovnání a kritické zhodnocení

Kompetence k podnikavosti

- vedeme studenty k samostatnému zpracování úkolů, včetně skupinových projektů
- podporujeme práci s více zdroji informací a různou formou prezentace výsledků
- vyzdvihujeme pozitivní příklady ekonomicky úspěšných, sociálně a ekologicky zodpovědných projektů

6.3.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Přírodní prostředí		
- orientuje se v prostorovém uspořádání Sluneční soustavy a postavení Země ve vesmíru - popíše tvar Země (včetně využití zjednodušených těles – elipsoidy, geoid) a vysvětlí její základní pohyby - vysvětlí důsledky pohybů Země (střídání dne a noci, střídání ročních období) - vysvětlí důvod existence časových pásem a důsledky pro cestování mezi různými pásmy - osvětlí základní zákonitosti dnes platného kalendáře a jeho historický vývoj	- Země jako vesmírné těleso - postavení Země ve vesmíru - Sluneční soustava - Měsíc - tvar a pohyby Země - důsledky pohybu Země - střídání dne a noci, střídání ročních období - časová pásma na Zemi - kalendář	Fyzika – vesmír a Sluneční soustava Dějepis – historie poznávání Země a vesmíru
Geografické informace a terénní vyučování		
- rozliší základní druhy map a využívá je v souladu s jejich funkcemi - odliší kartogram, kartodiagram a lokalizovaný diagram a vyvozuje z nich informace - orientuje se v základních pojmech používaných v kartografii - rozlišuje bodové, čárové a plošné značky a jejich význam - aktivně vyhledává informace z různých datových zdrojů relevantních pro kartografii a topografii i pro geografii jako celek	- Geografická topografie a kartografie - praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy - Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk - obecně využívané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii	Matematika – využití matematiky v geografii a kartografii Informatika – využití počítačů v geografii

- vyhledané informace analyzuje a interpretuje - aktivně s využitím dostupných dat vytváří vlastní kartografické a geografické materiály - orientuje se v základních systémech praktických aplikací moderních technologií v geografii i denním životě - uvádí příklady praktického využití moderních technologií v kartografii, geografii i denním životě - vysvětluje význam DPZ pro studium planety Země i jeho konkrétní praktické aplikace	- Geografické informační a navigační systémy - GIS, DPZ, jejich praktické využití a aplikace	
Přírodní prostředí		
- popíše stavbu Země, pojmenuje její základní části - porovná složení a strukturu zemských sfér - vysvětluje vzájemné vztahy zemských sfér - orientuje se v způsobech vzniku a vlastnostech minerálů - orientuje se v základních obdobích historie Země a jejich časové posloupnosti - charakterizuje základní období historie Země z hlediska geologie a paleontologie - vysvětluje vztah mezi litosférou a zemskou kůrou - vysvětluje základní principy teorie deskové tektoniky - objasní rozdíly mezi působením endogenních a exogenních procesů na georeliéf a jejich příčinami - orientuje se v základních endogenních a exogenních procesech, uvádí příklady jimi vytvořených tvarů georeliéfu a rozpozná je - odliší podnebné charakteristiky různých podnebných pásů na zemi - popíše mechanismy globální cirkulace atmosféry a jejich důsledky pro podnebí a počasí	- Fyzickogeografická sféra - stavba Země, Země jako geologické těleso - zemské sféry - minerály - geologická historie Země - litosféra a georeliéf, teorie deskové tektoniky - atmosféra	Integrováno: Geologie - složení, struktura a vývoj Země, geologické procesy v litosféře, voda, člověk a anorganická příroda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Chemie – voda Biologie – biogeografie

• orientuje se na synoptické mapě a rozumí základním principům předpovědi počasí • vysvětlí význam atmosféry pro přírodu i člověka a příčiny jejího ohrožení • popíše velký a malý oběh vody • rozliší základní složky hydrosféry (včetně rozdělení na povrchové a podpovrchové), jejich hydrogeografické charakteristiky a funkci v krajině • orientuje se v příčinách vzniku různých typů jezer • vysvětlí význam hydrosféry pro přírodu i člověka, příčiny jejího ohrožení a možnosti její ochrany • posoudí možnosti efektivního hospodaření s vodou a jeho geopolitický význam • orientuje se v členění pedosféry na pásy, půdní typy a půdní druhy • objasní vznik a vývoj základních půdních typů, jejich využitelnost a možnosti hospodaření • objasní význam půdy pro živou přírodu i ekonomiku • zhodnotí příčiny ohrožení půdy • rozliší hlavní biomy, popíše jejich rozšíření na zemi a osvětlí jejich klimatické, edafické a biogeografické poměry • vysvětlí vztah mezi šířkovou pásmovitostí a výškovou stupňovitostí bioty • popíše zákonitosti při vzniku výškových stupňů • ovládá základní termíny biogeografie a ekologie • dokáže pojmenovat základní prvky a složky krajinné sféry a rozpoznává vztahy mezi nimi • rozliší přírodní a kulturní prvky a složky krajinné sféry a uvádí příklady	▪ hydrosféra ▪ pedosféra ▪ biosféra ▪ krajinná sféra	Pozn. : téma se překrývá a volně přechází v následující učivo o krajině.
---	---	---

Životní prostředí		
• definuje krajinu a její typy • rozliší složky, strukturu, okolí a funkce krajiny • charakterizuje vývoj krajiny • orientuje se ve vývoji kulturní krajiny • rozliší předmět studia environmentalistiky a krajinné ekologie, ekologie obnovy, environmentální geologie a příbuzných oborů • zamýšlí se nad vztahem člověka ke krajině a významem krajiny pro člověka i ostatní organismy • porovnává různé způsoby obnovy krajiny	• Krajina ▪ vývoj krajiny ▪ přírodní a společenské prostředí ▪ vývoj ve využívání půdy ▪ kulturní krajina ▪ environmentalistika a krajinná ekologie ▪ typy krajiny a krajinný potenciál ▪ obnova krajiny	Integrováno: Geologie – člověk a anorganická příroda Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Biologie – ekologie Český jazyk, dějepis – historie vnímání krajiny, romantismus a vztah ke krajině
Sociální prostředí		
• charakterizuje jednotlivé fáze demografické revoluce a uvede příklady států a oblastí světa v různých fázích • popíše vývoj obyvatelstva světa s důrazem na jeho akceleraci ve 20. století, uvádí příčiny změn • uvádí příklady oblastí světa s vysokou a nízkou hustotou zalidnění včetně příčin tohoto stavu • ovládá hlavní charakteristiky přirozeného pohybu obyvatelstva (natalita, mortalita, přír. přírůstek aj.) • popíše základní typy věkových pyramid, uvádí pro ně příklady států a oblastí světa a analyzuje příčiny • orientuje se v rozdělení světového obyvatelstva podle základních biologických i socioekonomických znaků a analyzuje příčiny • charakterizuje hlavní světové regiony a kulturní okruhy s ohledem na rozdělení obyvatelstva	• Obyvatelstvo ▪ vývoj obyvatelstva, demografická revoluce ▪ hustota zalidnění ▪ přirozený a umělý pohyb obyvatelstva ▪ struktura obyvatelstva	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova – člověk a životní prostředí ZSV – kulturní okruhy Výchova k myšlení

• charakterizuje vývoj sídel a sídelní struktury v historii a současnosti • vysvětlí rozdíly mezi venkovskými a městskými sídly • popíše základní znaky a funkce sídel	• Sídla ▪ sídelní struktura a její vývoj ▪ venkovská a městská sídla	v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Geografické informace a terénní vyučování		
• orientuje se v krajině s pomocí různých druhů map • aktivně využívá turistické mapy • ovládá základní přístroje pro práci v terénu • vytváří jednoduché mapky a plány krajiny • poznává v krajině její prvky a složky, odhaduje jejich vznik, vývoj a vzájemné vazby	• Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ▪ geografická a geologická exkurze (fyzická geografie, praktická topografie, orientace, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce) ▪ geografické vycházky (fyzická a socioekonomická geografie, praktická topografie, orientace, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce)	Integrováno: Geologie – člověk a anorganická příroda

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sociální prostředí		
- orientuje se v sektorové a odvětvové struktuře světového hospodářství - charakterizuje světové zemědělství, jeho vývoj a současné trendy - charakterizuje rostlinnou výrobu a hlavní oblasti pěstování důležitých zemědělských plodin - charakterizuje živočišnou výrobu a hlavní oblasti chovu důležitých hospodářských zvířat - charakterizuje sladkovodní i mořský rybolov jako důležitou součást světového hospodářství - charakterizuje lesní a vodní hospodářství a zdůvodní jejich důležitost pro lidskou společnost - lokalizuje oblasti těžby hlavních nerostných surovin a zhodnotí důsledky jejich nerovnoměrného rozmístění pro světovou ekonomiku a politiku, případně i životní prostředí - charakterizuje hlavní průmyslová odvětví včetně jejich rozmístění ve světě a lokalizačních faktorů - zhodnotí význam jednotlivých průmyslových odvětví pro dnešní hospodářství - charakterizuje dopravu jako složku světového hospodářství včetně charakteristiky jejích základních odvětví - charakterizuje služby a obchod jako složky světového hospodářství	Hospodářství - struktura hospodářství - zemědělství - rybolov - lesní a vodní hospodářství - těžba nerostných surovin - průmysl - doprava - služby a obchod	Integrováno: Geologie – Člověk a anorganická příroda Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí ZSV – ekonomie

- vysvětlí zvyšující se význam služeb a moderních technologií v dnešní ekonomice - charakterizuje cestovní ruch a jeho hlavní lokalizační a realizační faktory - lokalizuje hlavní oblasti cestovního ruchu - uvede hlavní ekonomická integrační seskupení ve světě, vysvětlí jejich význam a uvede přínosy i rizika ekonomické integrace	- cestovní ruch - ekonomická integrace	
- vymezí jádrové a periferní oblasti světového hospodářství - zhodnotí příčiny nerovnoměrného rozmístění hospodářských aktivit ve světě - zhodnotí dopady ekonomické globalizace světa a její vliv na světové hospodářství	Socioekonomická sféra – syntéza - jádrové a periferní oblasti - globalizace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí
Regiony		
- popíše geografickou polohu Evropy a vysvětlí její pozitiva i negativa - charakterizuje geologické, geomorfologické, klimatické, hydrogeografické, edafické a biogeografické poměry Evropy - vysvětlí provázanost jednotlivých geosfér, složek a prvků fyzicko-geografické sféry v Evropě - orientuje se v základních charakteristikách evropského obyvatelstva - vysvětlí odlišnosti mezi obyvatelstvem jednotlivých evropských regionů a jejich příčiny - orientuje se ve struktuře evropského obyvatelstva s ohledem na hlavní regiony a s důrazem na	- Evropa - přírodní poměry Evropy - obyvatelstvo Evropy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova – člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a ČR

národnostní a jazykové poměry • popíše vývoj, význam a základní principy evropské integrace s důrazem na Evropskou unii • orientuje se v členských a kandidátských státech Evropské unie • zhodnotí přírodní a socioekonomické poměry jednotlivých regionů a států Evropy • orientuje se v důležitých problémech jednotlivých evropských regionů (migrace, etnické konflikty, terorismus, sociální vyloučení apod.) s ohledem na místní podmínky a specifika • zhodnotí význam Ruska v globálním kontextu, v kontextu „blízkého zahraničí“ a v kontextu ČR • zhodnotí přírodní a socioekonomické poměry Ruska	▪ evropská integrace ▪ západní Evropa ▪ severní Evropa ▪ jižní Evropa ▪ střední Evropa ▪ jihovýchodní Evropa ▪ východní Evropa ▪ Rusko	Anglický jazyk – anglicky mluvící země Německý jazyk – německy mluvící země Historie – vybrané pasáže evropských dějin (především moderních) Dějepis – vybrané pasáže evropských dějin (především moderních)
• zhodnotí polohu ČR v Evropě a ve světě, zdůvodní její pozitivní a negativní aspekty • zhodnotí přírodní poměry ČR v evropském kontextu • orientuje se v geologických a geomorfologických poměrech ČR, hlavních pohoří, jejich vývoji a významu • objasní základní principy geologického vývoje ČR s využitím mapových podkladů • vysvětlí základní rozdíly mezi magmatickými, sedimentárními a metamorfovanými horninami, uvádí příklady, nerostné složení a výskyt v ČR • uvede a vysvětlí rozdíly mezi Českou Vysočinou a Západními Karpaty • charakterizuje klima ČR s ohledem na evropský a globální kontext • orientuje se v základních stavech počasí v podmínkách ČR	• Česká republika ▪ postavení ČR v Evropě a ve světě ▪ přírodní poměry ČR	Integrováno: Geologie – geologické procesy v litosféře, voda, člověk a anorganická příroda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Environmentální výchova – člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a ČR Biologie – biogeografie a ochrana přírody v ČR

• orientuje se v hydrogeografických poměrech ČR • ovládá řeky v rámci hlavních povodí v ČR a jejich charakteristiky • uvádí příklady jezer v ČR a vysvětlí jejich původ • orientuje se v pedogeografických poměrech ČR se speciálním přihlédnutím k rozšíření a významu půdních typů • charakterizuje biogeografické poměry ČR s ohledem na biomy (vegetační pásy), výškové stupně a vazbu bioty na klimatické a edafické poměry • zhodnotí stav a význam ochrany přírody v ČR • charakterizuje aktuální stav a vývojové trendy v rámci obyvatelstva ČR • zhodnotí demografickou strukturu obyvatelstva ČR s ohledem na hlavní socioekonomické a biologické znaky • orientuje se v sídelní struktuře ČR, základních sídelních aglomeracích a správní hierarchii obcí a měst • vymezí hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky (včetně historického kontextu) • orientuje se v sektorové a odvětvové struktuře českého hospodářství • charakterizuje hlavní obory českého hospodářství (zemědělství aj. obory primárního sektoru, průmysl, služby, obchod, cestovní ruch) • charakterizuje vnitřní členění české republiky (kraje, okresy, „malé“ okresy, obce) • charakterizuje jednotlivé kraje ČR s důrazem na jejich specifika v rámci ČR a střední Evropy • charakterizuje Jihočeský kraj a jeho jednotlivé	▪ obyvatelstvo a sídla ČR ▪ hospodářství ČR ▪ regionální členění ČR ▪ Jihočeský kraj	
---	---	--

přírodní a administrativně-správní celky • vymezí místní region podle místa svého bydliště • charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry místního regionu • zhodnotí efektivitu využívání zdrojů v mikroregionu a jeho dopady na životní prostředí • porovnává místní region s okolními mikroregiony • charakterizuje historický vývoj mikroregionu a jeho důsledky pro současnost	• Místní region ▪ vymezení mikroregionu (Soběslavsko, Veselsko, Tábořsko) ▪ přírodní poměry ▪ obyvatelstvo a sídla ▪ hospodářství ▪ vývoj mikroregionu	Integrováno: Geologie – geologické procesy v litosféře, voda, člověk a anorganická příroda Environmentální výchova – člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a ČR Historie – historie místního regionu Biologie – zajímavé přírodní lokality Projekt – sborník o místním regionu
Geografické informace a terénní vyučování		
• orientuje se v krajině s pomocí různých druhů map • aktivně využívá turistické mapy • ovládá základní přístroje pro práci v terénu • vytváří jednoduché mapky a plánky krajiny • poznává v krajině její prvky a složky, odhaduje jejich vznik, vývoj a vzájemné vazby • ovládá zásady bezpečnosti pohybu v terénu, zhodnotí rizika v různých oblastech a situacích	• Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ▪ geografická exkurze (regionální geografie ČR, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu) ▪ geografické vycházky (regionální geografie místního regionu, praktická topografie, orientace, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce)	

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sociální prostředí		
- orientuje se v různých formách státu a vlády, uvádí jejich příklady ve světě a vzájemně je porovnává - analyzuje vztah mezi státní zřízením a demokracií či diktaturou - orientuje se v současném postavení závislých území - ovládá základní mezinárodní organizace a rozlišuje je podle významu a funkce - zvláštní pozornost věnuje OSN a jeho organizacím - orientuje se v geopolitickém postavení regionů světa s důrazem na globální a regionální velmoci - analyzuje hlavní světová ohniska napětí a příčiny tamních konfliktů	- Politická geografie - politické rozdělení světa - mezinárodní organizace - geopolitické procesy - hlavní světová ohniska napětí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě ZSV – Politologie Historie – formy vlády
Regiony		
- charakterizuje přírodní poměry Asie s důrazem na specifika kontinentu - charakterizuje regiony a významné státy Asie - analyzuje vybrané problémy asijských regionů, především hlavní konfliktní oblasti	- Asie - přírodní poměry - Zakavkazsko - střední Asie - jihozápadní Asie - jižní Asie - jihovýchodní Asie - východní Asie	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Historie – historie významnějších států (Čína, Indie, arabský svět aj.), zámořské objevy Pozn. Severní Asie je probírána v rámci Ruska
charakterizuje přírodní poměry Ameriky s důrazem na specifika kontinentu	- Amerika - přírodní poměry	Environmentální výchova – člověk a

• charakterizuje regiony a významné státy Ameriky • analyzuje vybrané problémy amerických regionů	▪ obyvatelstvo a objevování ▪ Severní Amerika ▪ střední Amerika ▪ Jižní Amerika	životní prostředí Anglický jazyk – anglicky mluvící země Historie – historie významnějších států (USA, Kanada, Mexiko, Brazílie aj.), zámořské objevy
--	--	--

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Životní prostředí		
- rozliší rizikové faktory pro životní prostředí na lokální, regionální i globální úrovni - definuje pojem trvale udržitelný rozvoj/život - uvádí konkrétní příklady trvale udržitelných postupů a technologií - uvádí příklady globálních problémů lidstva a diskutuje o jejich možném řešení - uvede a vysvětlí příklady hospodářských a právních nástrojů v ochraně přírody a životního prostředí - orientuje se v základních pojmech druhové a územní ochrany přírody - v základech charakterizuje stav ochrany přírody v ČR a v EU	- Vývoj interakce příroda – společnost - prostorová koexistence - udržitelný rozvoj/život - limity přírodního prostředí - globální problémy lidstva - hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí - ochrana přírody a krajiny	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky Environmentální výchova – člověk a životní prostředí
Regiony		
- charakterizuje přírodní poměry Afriky s důrazem na specifika kontinentu - charakterizuje regiony a významné státy Afriky - analyzuje vybrané problémy afrických regionů, především hlavní konfliktní oblasti	- Afrika - přírodní poměry - severní Afrika - střední (tropická) Afrika - jižní Afrika	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Historie – historie Afriky (kolonialismus, Rok Afriky aj.), zámořské objevy
- charakterizuje přírodní poměry Austrálie a Oceánie s důrazem na specifika regionu - charakterizuje významné státy regionu	- Austrálie a Oceánie - Austrálie - Oceánie	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí

• analyzuje vybrané problémy regionu		Anglický jazyk – anglicky mluvící země Historie – historie Austrálie a Oceánie, zámořské objevy
• charakterizuje přírodní poměry polárních oblastí a vysvětlí jejich význam pro svět • Vysvětlí příčiny ohrožení polárních oblastí	Polární oblasti • Antarktida • Arktida	Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí Historie – objevování polárních oblastí
• charakterizuje světový oceán i jednotlivé oceány z pohledu fyzické i socioekonomické geografie • vysvětlí význam světového oceánu a příčiny jeho ohrožení	Světový oceán • Tichý oceán • Atlantský oceán • Indický oceán • Severní ledový oceán	Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí

• charakterizuje přírodní poměry polárních oblastí a vysvětlí jejich význam pro svět • Vysvětlí příčiny ohrožení polárních oblastí	• Polární oblasti ▪ Antarktida ▪ Arktida	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Historie – objevování polárních oblastí
• charakterizuje světový oceán i jednotlivé oceány z pohledu fyzické i socioekonomické geografie • vysvětlí význam světového oceánu a příčiny jeho ohrožení	• Světový oceán ▪ Tichý oceán ▪ Atlantský oceán ▪ Indický oceán ▪ Severní ledový oceán	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí

6.3.5. Cvičení z fyziky, chemie a biologie

6.3.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Cvičení z fyziky, chemie a biologie navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie a Biologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP GV. Je realizován laboratorním cvičením z fyziky, laboratorním cvičením z chemie a laboratorním cvičením z biologie. Předmět integruje a realizuje i část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Informatika.

Vyučovací předmět Cvičení z fyziky, chemie a biologie vede žáky k osvojení základů experimentální práce. Rozvíjí a upevňuje postupně získávané teoretické poznatky a formuje základy uceleného systému vědomostí. Tím posiluje chápání vztahu přírodovědných předmětů s běžným životem i jejich specifického postavení ve srovnání s ostatními vědními disciplínami. Žáci jsou při skupinové výuce podněcováni k věcné diskusi, k pokládání dotazů, k vyslovení a obhajobě vlastního názoru a základům týmové práce. Nedílnou součástí experimentální práce je vhodné užívání výpočetní techniky. Žáci se učí rozhodovat o vhodných softwarových nástrojích, adekvátně je užívat pro výpočty i prezentaci výsledků a srovnávat vlastní poznatky s informacemi dostupnými v digitální podobě. To vede k rozvíjení praktických schopností využívat ICT a chápat je jako významný komplexní fenomén moderního člověka.

Výuka předmětu probíhá převážně v odborných učebnách vybavených didaktickou technikou (učebna fyziky a biologie) a v chemické laboratoři. Třída se dělí na třetiny. Náplň praktika je volena podle dostupnosti fyzikálních a biologických pomůcek, chemikálií a je v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Předmět Cvičení z fyziky, chemie a biologie je vyučován ve 3. roč. čtyřletého gymnázia resp. v kvintě gymnázia šestiletého s dotací 2 hodiny týdně. Hodnocení je zahrnuto do klasifikace předmětů Fyzika, Biologie, Chemie.

6.3.5.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozorování přírody a k získání základní dovednosti pozorování pomocí dostupných přístrojů
- učíme žáky rozlišovat podstatné informace od podružných, využívat a propojovat poznatky z různých předmětů
- učíme žáky zpracovávat informace získané na základě vlastního poznání
- vedeme žáky ke kritickému zhodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aplikaci teoretických poznatků získaných v hodinách Fyziky, Biologie, Chemie
- podněcujeme žáky ke zhodnocení reálnosti dosaženého výsledku

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali výsledky praktických činností
- učíme žáky základům týmové práce
- podněcujeme žáky k věcné diskusi

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k efektivní organizaci práce ve dvojicích a malých skupinách
- upozorňujeme žáky na negativní důsledky chybných řešení a vedeme je k odpovědnosti za výsledky jejich práce

Kompetence občanské

- dbáme na bezpečnost práce v laboratoři
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- zdůrazňujeme zásady laické první pomoci

Kompetence k podnikavosti

- umožňujeme žákům pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji, a tím posilujeme jejich zručnost
- v prostředí otázek a odpovědí vedeme žáky k aktivnímu vztahu k dění okolo nich

6.3.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

LABORATORNÍ CVIČENÍ Z FYZIKY

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
▪ dokáže podle pracovního postupu provádět jednoduché fyzikální experimenty ▪ dodržuje pravidla bezpečné práce ▪ umí použít běžné měřicí přístroje a posoudit vhodnost jejich užití v konkrétních případech ▪ je schopen výsledky měření číselně a graficky zpracovat pomocí vhodně zvolených softwarových nástrojů a také je poutavě prezentovat ▪ zvládne diskutovat přesnost měření a určit možné zdroje chyb měření ▪ umí porovnat výsledky experimentu s předpovědí teorie	▪ základy experimentální práce ▪ základní měřicí metody ▪ měřicí přístroje, zařízení a pomůcky ▪ zpracování dat a prezentace výstupů pomocí výpočetní techniky	ICT – zpracování dat, prezentace dat v číselné i grafické formě, vyhledávání informací

LABORATORNÍ CVIČENÍ Z BIOLOGIE

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• dokáže podle pracovního postupu provádět jednoduchá biologická pozorování a pokusy • dodržuje pravidla bezpečné práce • umí zhotovit jednoduchý dočasný mikroskopický preparát a mikroskopovat • je schopen výsledky pozorování graficky zpracovat a poutavě prezentovat	• základy experimentální práce • zhotovení dočasného mikroskopického preparátu • zásady správného mikroskopování • vyhledávání informací z odborné literatury a internetu • zpracování dat a prezentace výstupů pomocí výpočetní techniky	ICT – zpracování dat, prezentace dat v číselné i grafické formě, vyhledávání informací

• zvládne diskutovat výsledky pozorování a pokusů • umí porovnat výsledky pozorování a experimentu s předpovědí teorie		
---	--	--

LABORATORNÍ CVIČENÍ Z CHEMIE

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce ve školní chemické laboratoři • používá vhodné ochranné pomůcky • rozumí třídění chemických látek podle jejich nebezpečných vlastností a symbolům označení těchto nebezpečných vlastností • dokáže podle daného pracovního postupu provádět jednoduché chemické experimenty v malé pracovní skupině • vyhledává potřebné údaje v chemických tabulkách, učebnicích, na internetu • umí použít nejzákladnější laboratorní pomůcky včetně jednoduchých přístrojů • vede si poznámky o prováděných pokusech, na jejichž základě je pak schopen zpracovat laboratorní protokol • využívá při zpracování laboratorního protokolu výpočetní techniku včetně zpracování grafů a protokol předává i v elektronické podobě • objektivně hodnotí výsledky provedených experimentů	• pravidla bezpečnosti práce v chemické laboratoři • nebezpečné vlastnosti chemických látek, symboly nebezpečnosti • základní laboratorní pomůcky a postupy • zápisy chemických rovnic, výpočty z rovnic • zpracování dat a prezentace výstupů pomocí výpočetní techniky	ICT – zpracování dat, vyhledávání informací Předmět chemie

6.4. Člověk a společnost

6.4.1. Základy společenských věd

6.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Základy společenských věd je obsahově vymezen oborem Občanský a společenskovědní základ RVP GV. Součástí výuky je téma Člověk a svět práce a průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Při výuce využíváme mezipředmětové vztahy, které nabízí především Historie a Český jazyk a literatura. V předmětu se žáci seznamují se základy práva, etiky, politologie, ekonomie, psychologie, sociologie a filosofie. Výuka směřuje nejen k získání základních poznatků o společenské a kulturní rozmanitosti, ale také k získání schopnosti využívat je k rozvoji osobnosti, k orientaci v mezilidských vztazích a k aktivitě v občanském životě.

Vyučovací předmět má ve všech ročnících studia dvoudinovou týdenní dotaci. Ve dvou posledních ročnících obou typů mohou studenti z nabídky volitelných předmětů vybrat také seminář ze Základů společenských věd.

Ve výuce předmětu jsou kombinovány výkladové hodiny se skupinovou, diskusní výukou, příležitostně jsou zařazovány besedy a exkurze. V prvním ročníku obou typů je realizován projekt Rolníčka.

6.4.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence k učení

- učíme získávat poznatky z různých zdrojů a srovnávat je z hlediska objektivity
- dbáme na funkčnost faktografie
- rozvíjíme schopnost rozpoznat neúplnost, jednostrannost a účelovost interpretací
- učíme analytickému využívání informačních zdrojů
- klademe důraz na problémový způsob výuky

Klíčové kompetence k řešení problémů

- pracujeme se soubory otázek, které umožňují dospět k závěrům samostatnou aktivitou
- motivujeme k využívání rozšiřující odborné literatury
- učíme sledovat (formou krátkých anotací odborné literatury) nové poznatky v oboru

Klíčové kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro diskusi
- věnujeme pozornost srozumitelnému vyjadřování
- dbáme na přesnou argumentaci
- rozvíjíme schopnost obhajovat a věcně doložit vlastní názor či ho kriticky korigovat

Klíčové kompetence sociální a personální

- dbáme na objektivní a kritické respektování plurality názorů
- vedeme k pochopení aktuálních problémů jako je multikulturalita, globalizace
- zdůrazňujeme nebezpečí relativismu, etnocentrismu a xenofobie
- rozvíjíme sebereflexi a zodpovědnost

Klíčové kompetence občanské

- učíme maximálně objektivnímu způsobu posuzování společenských jevů
- upozorňujeme na nebezpečí stereotypů a předsudků
- zdůrazňujeme potřebu univerzálně platných hodnot a norem
- věnujeme se výkladu evropské demokratické tradice
- analyzujeme povahu totalitních ideologií a systémů

Klíčové kompetence k podnikavosti

- nespokojujeme se s mechanickou reprodukcí, ale vždy zjišťujeme míru porozumění
- vyžadujeme důkladnost, pečlivost při zpracování zadaných úkolů
- učíme používat co nejširší škálu informačních zdrojů
- využíváme formu projektového vyučování

6.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Občan a právo – základy práva		
- rozpozná chování protizákonné od chování porušujícího mravní normy - objasní pojmy mravní a právní norma - vysvětlí odlišnost v postihu při porušení mravních a právních norem	- základní etické pojmy - morálka a právo - smysl, účel a význam práva	Osobnostní a sociální výchova – morálka všedního dne
- orientuje se v právním řádě, vysvětlí systém jeho uspořádání - rozlišuje význam jednotlivých právních předpisů, uvede jejich typy i způsob jejich publikování - vysvětlí rozdíly mezi trestně právním a občanskoprávním řízením - rozezná význam a funkce jednotlivých právních profesí - popíše průběh soudního líčení	- právní řád - druhy právních norem - přehled jednotlivých právních odvětví	
- rozlišuje mezi fyzickou a právnickou osobou - popíše všeobecné podmínky smluv včetně možnosti jejich vypovězení, je si vědom důsledků neznalosti smluv - objasní pojmy práva věcná a závazková - objasní pojem vlastnictví, spoluvlastnictví, dědictví a autorská práva	- základy občanského práva - způsobnost k právním úkonům - základní druhy majetkových smluv včetně jejich všeobecných podmínek	
- popíše základní znaky trestního práva - odliší od sebe trestní právo hmotné a procesní	- základy trestního práva - trestní právo hmotné a procesní	

• popíše pojem skutková podstata trestného činu • odliší od sebe trestný čin a přestupek • uvědomuje si podmínky trestní odpovědnosti • jmenuje příklady trestných činů, je si vědom postihů trestné činnosti		
• popíše základní problematiku rodinného práva • vymezí podmínky vzniku a zániku manželství • uvědomuje si význam manželství z hlediska osobního i společenského	• základy rodinného práva • manželství	
• ve svém jednání respektuje platné právní normy (průběžně na základě získaných informací v oblasti občan a právo)	• základní informace o právu	
Občan ve státě – politologie		
• vysvětlí pojem demokracie, vymezí demokracii oproti ostatním formám vlády • orientuje se v různých formách vlády, uvědomuje si jejich zápory i přednosti • porovná postavení občana v demokracii vůči totalitě • uvědomuje si význam politického pluralismu pro život občana ve státě	• základy politologie • formy vlády • principy demokracie	Historie – formy vlády
• zhodnotí význam politických stran pro život občana ve společnosti • popíše názory významných politických směrů, uvědomuje si jejich přínosy i dopady pro společnost • rozlišuje levici a pravici • uvědomuje si nebezpečí levicového i pravicového politického extremismu, uvede příklady extremismu z každodenního života	• politický život v demokratickém státě • význam politických stran • systémy politických stran • politické spektrum • politický extremismus	
• vysvětlí funkci a význam ústavy • uvědomuje si význam tří nezávislých mocí ve státě, popíše jejich význam a funkci	• základy ústavního práva • moc zákonodárná, výkonná a soudní	

• popíše legislativní proces • popíše funkci vlády a prezidenta • popíše soudní hierarchii		
• rozlišuje mezi jednotlivými typy voleb – komunálními, parlamentními a volbou prezidenta • vysvětlí rozdíl mezi volebním systémem většinovým a poměrným • uvědomuje si právo občana mluvit do věcí veřejných, je si vědom své voličské zodpovědnosti • chápe význam pojmů koalice a opozice	• volby, volební systémy • vznik povolebních koalicí	
• objasní význam lidských práv • respektuje lidská práva • popíše základní dokumenty o lidských právech	• základní dokumenty o lidských právech • příběhy porušování lidských práv	

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Člověk a svět práce - ekonomie		
• rozlišuje mezi ekonomii a ekonomikou • rozlišuje mezi tržní a plánovanou ekonomikou • objasní pojem poptávka a nabídka, vysvětlí mimocenové faktory nabídky a poptávky, uvede na konkrétních příkladech • vysvětlí vznik ceny na trhu na základě teorie nabídky a poptávky • vysvětlí cenu na trhu na základě součtu nákladů, zisku a DPH • odhalí cenové triky a klamavou reklamu	• ekonomie, ekonomika • typy ekonomik • teorie nabídky a poptávky, tvorba ceny • reklama • konkurence	Mediální výchova – mediální produkty a jejich významy

• uvědomuje si význam reklamy při prodeji výrobku • kriticky přistupuje k nekalým praktikám při prodeji výrobků • vysvětlí jednotlivé typy konkurence, rozpozná korektní konkurenci od nekorektní		
• objasní význam státu v ekonomice • ne konkrétních příkladech objasní příjmové a výdajové položky státního rozpočtu • rozlišuje jednotlivé typy daní, rozpozná, jaká daňová povinnost se na něj bude jednou vztahovat • odliší přímé daně od daní nepřímých • orientuje se v jednotlivých formulářích pro přiznání daní, zejména pro přiznání daní z příjmu fyzických osob • vysvětlí význam sociálního a zdravotního pojištění • provede základní výpočty daní a sociálního i zdravotního pojištění • objasní pojem inflace, vypočítá míru inflace • uvede mechanismy, jak snížit na minimum riziko inflace pro domácnost • posoudí vliv inflace na životní úroveň občanů • vysvětlí pojem HDP • objasní pojem nezaměstnanost, vypočítá míru nezaměstnanosti • uvede rizika dlouhodobé nezaměstnanosti pro životní úroveň občanů • vysvětlí pojem rekvalifikace a podpora v nezaměstnanosti • objasní funkci pracovních úřadů • orientuje se v možnostech získání práce v personálních agenturách, na internetu atd.	• fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava • sociální a zdravotní pojištění • inflace • HDP • nezaměstnanost • pomoc v nezaměstnanosti – pracovní úřady, personální agentury aj • systém sociálních dávek	

• vysvětlí pojem sociální dávka • posoudí, které sociální dávky může využít, vyhledá bližší informace o jejich poskytování • kriticky posoudí zneužívání sociálních dávek		
• orientuje se na finančním trhu • používá různé platební nástroje – peníze, karty, internet, bezhotovostní platební styk • vysvětlí vývoj a funkci peněz • objasní činnost centrální banky a její vztah k bankám komerčním • vysvětlí principy vzniku úrokových sazeb v závislosti na činnosti centrální banky • objasní vztah úroky – inflace • popíše další finanční instituce na finančním trhu • sestaví domácí rozpočet • navrhne a zdůvodní ideální řešení zhodnocení volných finančních prostředků – investice do cenných papírů, pojištění, penzijní fondy aj. navrhne a zdůvodní ideální řešení při finanční krizi, orientuje se v úvěrových produktech • uvědomuje si nebezpečí předlužení • uplatňuje svá práva spotřebitele, reklamuje zboží apod.	• finanční trh • peníze – vznik a vývoj • bankovní systém • moderní formy bankovníctví • inflace • další finanční instituce, kapitálový trh • osobní investice – úvěry, pojištění, leasing, cenné papíry, investice se státní pomocí atd. • spotřebitelská výchova	
• kriticky přistupuje ke svým dovednostem a schopnostem při volbě dalšího studia či profesní orientaci • uvědomuje si strop svých kvalifikačních předpokladů • orientuje se v nabídce dalšího vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání pro svoji profesní kariéru	• profesní volba • seberealizace, sebekritika • další vzdělávání jako nástroj profesního růstu • přijímací pohovor • mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, profesní mobilita • právní formy podnikání • základní právní normy týkající se podnikání	Český jazyk – životopis, motivační dopis

• vybírá svou pracovní kariéru s ohledem na osobní život a mimopracovní vztahy • orientuje se v nabídce práce, uvědomuje si možnost nabídek práce na českém i evropském pracovním trhu • posoudí možnost podnikat, uvědomuje si rizika i výhody podnikání • pojmenuje jednotlivé formy podnikání • navrhne nejvhodnější formu podnikání pro konkrétní situaci • popíše možnosti postupu při zakládání vlastní podnikatelské činnosti • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení i profesní kariéru • zvládá verbální i neverbální komunikaci při prezentaci své osoby v přijímacím řízení, snaží se na sobě dále pracovat	• přihláška na VŠ, životopis, motivační dopis • osobní management	
• orientuje se v základních právních předpisech pracovního práva • popíše nezbytné záležitosti pracovní smlouvy, výpovědi a dalších dokumentů pracovního práva • reflektuje vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, respektuje své pracovní povinnosti, zná svá pracovní práva • uvědomuje si význam odborů • dodržuje zásady bezpečnosti práce • při práci respektuje zákony ČR	• základy pracovního práva • zásady bezpečnosti práce	
• objasní význam státní správy • jmenuje některé ze státních orgánů, uvede jejich význam pro občana a kdy se na ně občan může obrátit	• základy správního práva • správní řízení, správní soud • přestupek a jeho důsledky • nejvýznamnější státní úřady	

• v rámci možností, je-li to potřeba, dokáže komunikovat s úřady • uvědomuje si možnosti a příčiny korupčního jednání, odsuzuje ho, domýšlí jeho právní a morální důsledky		
Mezinárodní vztahy		
• uvědomuje si význam mezinárodní spolupráce, posoudí její výhody a nevýhody • stručně charakterizuje činnost významných mezinárodních organizací • zhodnotí aktuální postavení ČR v mezinárodních organizacích • vyhledá informace o zemi, kterou chce navštívit, vyhledá instituce, na které se může v těchto zemích obrátit v případě ohrožení	• mezinárodní spolupráce • významné mezinárodní organizace • práce s webem MZV	
• popíše historické důvody, které vedly ke vzniku evropské integrace • zhodnotí vliv evropské integrace na každodenní život občanů • zhodnotí klady a zápory zapojení ČR do evropské integrace, uvede konkrétní příklady	• význam a cíle evropské integrace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě
• popíše základní mezníky ve vývoji evropské integrace • vysvětlí podstatu, význam a cíle EU • popíše strukturu orgánů EU, jejich činnost, zhodnotí působení ČR v těchto orgánech	• historie evropské integrace • orgány EU	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Člověk jako jedinec - psychologie		
- uvědomuje si originalitu své i cizí osobnosti - uvědomuje si vnitřní i vnější vlivy působící na psychiku osobnosti - rozčlení vývoj jedince do jednotlivých etap	- základní pojmy psychologie - biologická a sociální determinace člověka - formování osobnosti v jednotlivých etapách života - osobnost člověka	
- popíše základní rysy psychických procesů, vlastností a stavů - popíše základní specifika psychických procesů, zejména vnímání, pozornosti, paměti, myšlení a učení - vysvětlí pojmy počítkové prahy - uvědomuje si chyby při sociálním vnímání, zejména podlehnutí prvnímu dojmu, halo efekt aj. - uvědomí si svůj styl učení – naučí se učit - seznámí ostatní s vlastní strategií učení - uvědomuje si zásady psychohygienických podmínek při učení i jinde - popíše jednotlivé vlastnosti osobnosti, vnímá tyto vlastnosti jako naprosto specifické pro každou osobnost	- psychické procesy - psychické vlastnosti	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Biologie – biologie člověka
- dokáže využít získané poznatky z psychologie ve svém každodenním životě - sebekriticky přistupuje ke své osobnosti, dokáže sám sebe zhodnotit z hlediska psychických vlastností a procesů - uvědomuje si své nepřiměřené reakce, dokáže	- psychologie v každodenním životě - zásady duševní hygieny - náročné životní situace a reakce na ně - systém psychologického poradenství	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

• dodatečně tyto reakce zhodnotit a popsat • kriticky přistupuje ke své budoucí profesní orientaci z hlediska psychologické analýzy své osobnosti • dokáže se na základě teoretických znalostí vypořádat s náročnými životními situacemi • v případě psychických problémů, které není schopen sám vyřešit, se obrátí na příslušné orgány psychologického poradenství		
Člověk ve společnosti – sociální psychologie		
• uvědomuje si sám sebe jako nedílnou součást společnosti a konkrétní sociální skupiny • komunikuje s ostatními v rámci sociální skupiny • řeší konflikty konstruktivním způsobem • uvědomuje si svou roli v rámci sociální skupiny • uvědomuje si význam sociální kontroly v sociální skupině i větších sociálních celcích, na konkrétních příkladech ukáže její selhání • popíše roli jedince ve skupině	• proces socializace • sociální skupiny • struktura sociální skupiny • význam sociální kontroly ve skupině • rodina • sociální komunikace, komunikace verbální a neverbální	Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
Člověk ve společnosti – sociologie a globální svět		
• uvědomuje si změny ve společenském vývoji, vnímá jejich pozitiva i negativa • rozlišuje změny pozitivní i destruktivní • popíše vývoj společnosti od společnosti tradiční až po společnost postmoderní	• základy sociologie • vývoj společnosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globalizační a rozvojové procesy
• charakterizuje postmoderní společnost • uvědomuje si sociální a globální problémy současnosti, navrhuje jejich řešení • domýšlí důsledky globálních problémů, popíše jejich případný vliv na společnost • odhaluje příčiny globálních problémů • respektuje kulturní a sociální rozdíly mezi lidmi,	• proces globalizace, její příčiny, projevy a důsledky • globální problémy sociální a ekologické	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky Multikulturní výchova –

národnostními skupinami atd. • odhaluje a odmítá předsudky, uvědomuje si jejich nebezpečí pro společnost • odmítá jakýkoliv extremismus		psychosociální aspekty interkulturality
---	--	---

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Úvod do filozofie a religionistiky		
• uvědomuje si povahu filozofických otázek a jejich význam pro člověka • chápe rozdíl mezi filozofií a ostatními vědami • uvědomuje si specifika obsahu filozofie (z hlediska její hodnotové orientace)	vztah filozofie a mýtu, okolnosti, podmínky vzniku filozofie, filozofie v soustavě věd (různé přístupy), předmět filozofie	
Antická filozofie		
• uvědomuje si aktuálnost otázek kladených antickou filozofií • chápe význam dialogu, diskuse a věcné argumentace • porozumí pojmům dogma, demagogie, relativní pravda, subjektivní pravda • získá představu o etických principech	• přehled směrů, názory a významné osobnosti, řešení ontologických, gnozeologických či metodologických, etických resp. existenciálních otázek počínaje milétskou školou a konče řecko – římskou filozofií helénistické doby	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Dějepis – antická demokracie Politologie – přehled dějin politického myšlení
Filozofie křesťanského středověku		
• uvědomuje si neoddělitelnost filozofie a náboženství v tomto historickém období • uvědomuje si možnost koexistence víry a rozumového přístupu • je schopen čelit předsudkům ohledně neslučitelnosti	• kontinuita filozofického myšlení, problematika vztahu mezi filozofií a vírou, filozofie období patristiky a scholastiky, významní myslitelé	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globalizační a rozvojové procesy

• náboženského a filozofického přístupu		Dějepis – středověká kultura
Renesanční filozofie		
• chápe potřebu kritického myšlení • uvědomuje si význam svobody vědeckého bádání • orientuje se v otázce individuální svobody a odpovědnosti	• renesanční filozofie přírody (teizmus, deizmus, panteizmus), nová kosmologie, metodologie vědy, ilustrativní výběr osobností • renesanční filozofie člověka (humanismus), nové pojetí lidské existence ve srovnání s předcházejícím obdobím, povaha renesančního individualizmu, člověk tvůrce, významní filozofové italské i mimoitalské renesance	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Dějepis – renesanční kultura
Filozofie 17. a 18. století		
• uvědomuje si problém jednostrannosti v poznávací činnosti • chápe nebezpečí extrémního subjektivismu • rozlišuje základní existenciální postoje • uvědomuje si význam tvůrčího přístupu a zároveň respektu k okolnímu světu • posuzuje jednání prostřednictvím mravních norem a uvědomuje si odlišnosti mravních postojů	• racionalismus a senzualismus nejen jako gnozeologie a metodologie, ale také jako existenciální postoj; B. Spinoza, R. Descartes, J. Locke • subjektivismus ve filozofii 18. století zvláště jako odmítnutí empirického determinismu v pojetí člověka; G. Berkeley, D. Hume • vyvrcholení filozofie 18. století Kantova syntéza gnozeologická, etika	Osobnostní a sociální výchova – morálka všedního dne Dějepis – demokratická hnutí v evropských dějinách raného novověku Politologie – přehled dějin politického myšlení
Filozofie 19. století		
• posoudí pozitivní a negativní rysy postojových orientací • uvědomuje si nebezpečí zjednodušování při interpretaci názorů • uvažuje o míře svobody lidského jednání	• hlavní filozofické koncepce představované pozitivismem, Hegelovou filozofií, voluntarizmem	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Současná filozofie		
• uvědomuje si vliv filozofie na utváření postojové orientace	• pragmatismus, existencialismus, fenomenologie, popř. další směry ve filozofii 20.	Osobnostní a sociální výchova – morálka

• uvažuje o nebezpečí manipulace směřující k omezení svobody člověka • chápe význam kritického myšlení a racionálního usuzování	• století (např. hermeneutika, kritický racionalismus)	všedního dne - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Dějepis – demokratické a totalitní režimy
--	--	--

6.4.2. Dějepis

6.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Do vyučovacího předmětu Dějepis je začleněn obsah oboru Historie z RVP GV. Tematicky zahrnuje výuka předmětu ve 3. - 6. ročníku šestiletého a v 1. - 4. ročníku čtyřletého gymnázia vývoj evropských a světových dějin od prehistorického období po současný svět. Ve výuce využíváme propojení s tematickými celky předmětů Základy společenských věd, Výtvarné výchovy, Geografie a integrujeme do ní průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Kromě získání základních poznatků usiluje výuka o rozvíjení historického vědomí (uvědomění si souvislostí mezi minulostí, přítomností a budoucností) a též o zprostředkování (v tématu historie 20. století) historické zkušenosti. Ve dvou závěrečných ročnících obou typů gymnázia mohou studenti volit též Seminář z dějepisu, který se zaměřuje nejen na přípravu k maturitě, ale hlavně na prohloubení historických poznatků a na samostatnou práci s historickou literaturou.

Vyučovací předmět Dějepis má ve všech ročnících studia dvouhodinovou dotaci.

Ve výkladových hodinách využíváme historické dokumenty, jejichž rozbořem vedeme žáky k porozumění konkrétním historickým skutečnostem. Často též využíváme dokumentární film a to opět k potřebné konkretizaci a ilustraci obecnějších charakteristik společenských jevů. Příležitostně využíváme exkurze a v oboru nejnovějších dějin besedy s pamětníky.

6.4.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- využíváme odbornou knihovnu a poskytujeme tak možnost získat větší přehled
- učíme získávat a srovnávat informace
- dbáme na funkčnost faktografie z hlediska rozvíjení schopnosti porozumět společenským jevům

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme k využívání odborné literatury
- pracujeme s otázkami, které umožňují samostatně dospět ke správnému řešení
- pomocí referátů učíme samostatnému zvládnutí problematiky jak po stránce faktografické, tak i interpretační

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro diskusi
- formulujeme pracovní hypotézy
- dbáme na obsahově a formálně správné vyjadřování
- klademe důraz na objektivní argumentaci a nezájatý přístup k odlišným názorům
- dbáme na logickou stavbu výpovědi

Kompetence sociální a personální

- podporujeme pluralitu názorů

- dbáme na věcnou diskusi
- poukazujeme na podstatu multikulturality, etnocentrismu, xenofobie

Kompetence občanské

- upozorňujeme na nebezpečí stereotypů a předsudků při posuzování společenských jevů
- podrobně se zabýváme utvářením evropské demokratické tradice
- analyzujeme povahu totalitních ideologií a systémů 20. století
- věnujeme pozornost způsobům chápání svobody, zodpovědnosti a tolerance

Kompetence k podnikavosti

- nespokojujeme se s mechanickou reprodukcí, ale vždy zjišťujeme míru porozumění
- vyžadujeme důkladnost, pečlivost při zpracování zadaných úkolů
- učíme používat co nejširší škálu informačních zdrojů
- využíváme formu projektového vyučování

6.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Úvod do studia historie		
• charakterizuje význam a povahu historického poznání • rozlišuje historické prameny • uvědomuje si problémy historické interpretace	• historická věda a dějepis • historické prameny • historické interpretace a syntéza	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Prehistorie lidstva		
• objasní proměny v životě prehistorických společenství j jednotlivých etapách pravěku • vysvětlí význam neolitického přelomu • orientuje se časově a prostorově v pravěkých kulturách	• proměny předchůdců člověka (hominizace) a způsobu života v období od nejstaršího paleolitu do počátku civilizace	Biologie – fylogeneze člověka
Nejstarší předantické civilizace		
• uvědomí si civilizační přínos starověkých společností • charakterizuje význam kulturních systémů starověkého Orientu (judaismus a další kultury)	• kultura městských států a říší starověké Mezopotámie • civilizace starověkého Egypta • vývoj v syrsko – palestinské a maloasijské oblasti do 1. tisíciletí p. n. l. • popř. základní informace o indickém a čínském starověku	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Výtvarná výchova – umění starověku
Svět antiky		
• pochopí přínos antické civilizace pro rozvoj Evropy • objasní význam křesťanství • popíše nejvýznamnější události starověkých dějin • charakterizuje významné osobnosti	• starověké Středomoří (antické Řecko a Řím) – starověká Kréta, Řecko doby mykénské, homérské a archaické – rozšíření řecké civilizace • klasické a helénistické Řecko a jeho kultura	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů

	• Apeninský poloostrov italských kmenů a dalších etnik, vznik a utváření římského státu, charakter římské republiky a počátky impéria • Řím císařské doby v systému principátu a dominátu, zánik impéria jako politického útvaru, římská kulturní tradice ve vývoji Evropy	Český jazyk a literatura – antické písemnictví Výtvarná výchova – umění antiky
Evropa po zániku římské říše		
• objasní proces christianizace • pochopí problematiku utváření státních útvarů • objasní proměny uspořádání společnosti	• Evropa za hranicemi římského impéria a nové uspořádání počínaje 5. stoletím n. l. • státní a společenská organizace pod vlivem Francké říše, Byzance, Arabské říše a slovanských etnik – první slovanské státní útvary se zaměřením na středoevropský prostor	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globalizační a rozvojové procesy Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Raný středověk		
• charakterizuje proměny hospodářského a politického uspořádání • popíše vývoj ve vybraných státních útvarech • charakterizuje vývoj na našem území • postihne odlišnosti islámské oblasti • pochopí roli církve jako nositelky vzdělanosti	• dědicové Říma – Francká říše a Byzanc – politický a kulturní vývoj • význam křesťanství a církve pro evropskou kulturu • Arabská říše a její kultura • Skandinávie v raném středověku	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a

	- anglický, francouzský stát a německá říše v tomto období - Slované a jejich první státní útvary - Velkomoravská říše a počátky přemyslovského státu - románská kultura	globálních souvislostech – globalizační a rozvojové procesy Výtvarná výchova – románské umění
Vrcholný středověk		
- objasní povahu rozporů ve středověké společnosti - postihne charakteristické rysy vývoje vybraných oblastí (zemí) - charakterizuje podstatu a cíle reformního hnutí v českých zemích	- hospodářské, společenské a politické změny - Evropa a Orient - západní Evropa v období tzv. stoleté války - středovýchodní Evropa v tomto období - český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků - konflikty ve středověké společnosti – náboženské a ekonomicko – sociální rozpory - kultura vrcholného středověku – gotika - husitské reformní hnutí v evropských souvislostech	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Výtvarná výchova - gotika
Počátky novověku		
- zhodnotí význam nových vědeckých poznatků a filozofických myšlenek - porozumí důsledkům zámořských objevů - posoudí vývoj vybraných států z hlediska střetání stavovského a absolutistického pojetí vlády - pochopí povahu úsilí o křesťanskou obnovu	- český stát ve druhé polovině 15. a na počátku 16. století - Evropané objevují nový svět - evropská reformace - politické střetnutí mezi absolutizmem a stavovstvím - renesance a humanismus - český stát jako součást habsburské říše - rivalita mezi evropskými velmocemi – třicetiletá válka	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Období novověku		
- rozpozná uplatnění osvěcenských principů v politických hnutích 18. a 19. století - uvědomí si význam parlamentních státních systémů - vysvětlí charakter národního emancipačního hnutí - pochopí důsledky industrializace - analyzuje negativní jevy v mezinárodních vztazích - objektivně (nezaujatě) posuzuje různé formy nacionalizmu, kolonializmu	- Evropa a české země po třicetileté válce – důsledky války - habsburská monarchie v období osvěcenského absolutizmu - technický pokrok – průmyslová revoluce - osvěcenství jako politické hnutí – americká nezávislost – demokratické principy - vývoj ve Francii – předrevoluční a revoluční Francie - napoleonské období - národně osvobozené a demokratické hnutí v Evropě v 1. polovině 19. století - habsburská monarchie a české země ve 40. letech – český politický program - habsburská monarchie a české země ve druhé polovině 19. století – český národní program a vládní reformy - mezinárodní vztahy a velmocenské konflikty ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století - Hospodářský rozvoj „belle époque“	Multikulturní výchova – psychosociální aspekty interkulturality Výchova k myšlení v souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky Český jazyk a literatura – národní obrození
Moderní doba I		
- uvede příčiny a formy politického vývoje ve světě - vysvětlí příčiny selhání versailleské koncepce poválečného uspořádání - analyzuje postavení ČSR - zaujímá stanoviska ke společenským a politickým	- příčiny první světové války - přehled jejího průběhu - Češi a Slováci v době války (československý odboj - okolnosti vzniku a charakter bolševické totality	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – humanitární pomoc a

událostem • uvědomuje si podstatu a nebezpečí totality (diktatury)	• okolnosti vytvoření samostatného čl. státu • versailleský systém • ČSR ve 20. letech • mezinárodní vztahy – první náznaky pokusů o revizi versailleského uspořádání • ohrožení ČSR ve 30. letech a mezinárodní politika této doby • fašismus jako ideologie a režim • mnichovská krize a její důsledky	mezinárodní rozvojová spolupráce
---	--	---

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Moderní doba II		
- uvědomuje si ohrožení civilizace totalitními režimy - porozumí vzniku a rozpadu bipolárního světa - porozumí příčinám studené války - zhodnotí významné události mezinárodních vztahů - hodnotí události a jevy měřítkem demokracie - uvědomuje si význam mezinárodní spolupráce a integrace pro omezení a odstranění nebezpečí totality - pochozí význam obrany (zajištění) lidských práv	- druhá světová válka – přehled hlavních událostí - holocaust - protektorát a domácí odboj - exil a zahraniční odboj – čsl. vojáci na frontách války - režim na Slovensku a protifašistické povstání - osvobození Čech a Moravy a české povstání - obnovené Československo – proměny v letech 1945 – 1948 - únorový převrat a komunistický režim v 50. letech - mezinárodní vztahy po válce – studená válka – poměry v sovětském bloku - západní demokracie a integrační procesy - pokus o reformu v Československu – „pražské jaro“ a období „normalizace“ - vztahy Západ – Východ v 70. a 80. letech - pád komunistických režimů a rozšiřování evropské integrace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Multikulturní výchova – psychosociální aspekty interkulturality ZSV – úvod do politologie – politické ideologie a systémy ZSV – úvod do sociologie – etnocentrismus, kulturní relativismus

6.5. Umění a kultura

6.5.1. Hudební výchova

6.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební obor z RVP GV. V návaznosti na ŠVP se v předmětu Hudební výchova průběžně realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Hudební výchova je vyučována v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, žáci si povinně volí mezi hudební a výtvarnou výchovou a pracují v oddělených skupinách. Výuka probíhá ve specializované učebně školy, dále formou projektů a výchovných koncertů realizovaných v koncertních sálech nebo divadlech.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Umožňuje žákovi hudebně se projevat při individuálních i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, vytvářet svůj vlastní názor o znějící hudbě, tedy pronikat do podstaty hudby. V produkci se žáci uplatňují kreativně vokálně, instrumentálně a hudebně pohybově. Žáci rozvíjejí své hudební schopnosti, hlasové dovednosti spojené s intonací a dovednosti pohybové.

6.5.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka k získávání informací z různých zdrojů (odborná literatura – učebnice, knihy, periodika se zaměřením na umění, internet, muzea, galerie, koncertní sály, divadla)
- podporujeme žáky v jejich aktivní účasti při netradičních kulturních vystoupeních, výstavách atd.
- vybízíme k seznamování se s novými trendy v umění (edukační programy kulturních institucí, informační zdroje)

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme využití individuálních schopností každého žáka
- motivujeme k nalézání originálních, netradičních způsobů řešení
- oceňujeme využívání vlastních zkušeností, získaných vědomostí, fantazie, intuice, představivosti
- klademe důraz na uvědomění si mezipředmětových souvislostí a provázanosti jednotlivých druhů umění navzájem

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k užívání odborného pojmosloví při interpretaci uměleckých děl i interpretaci vlastního uměleckého vyjádření

- podporujeme využití jazyka umění jako způsobu komunikace
- seznamujeme žáka se specifickou komunikací z prostředí umění (neverbální, symbolická, obrazová) a motivujeme ho k jejímu osvojení a používání

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáka, aby prostřednictvím tvorby, uměleckých aktivit a komunikace s uměleckým dílem procházel procesem uvědomování si sama sebe
- při týmové práci podporujeme jak vlastní názor žáka, tak i respekt ke smýšlení týmu – každá osobnost i skupina se tak mohou navzájem obohacovat
- častá skupinová práce při výuce podporuje a rozvíjí schopnost komunikace a spolupráce mezi žáky, vzájemné využití zkušeností a dovedností, vede k respektu individuality a zodpovědnosti za svoji práci

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vnímání a uvědomování si kulturních hodnot, významu kulturního dědictví a toleranci ke kulturám jiných společenství a národů
- pomáháme žákům rozlišit různé způsoby vlastní prezentace na veřejnosti
- při kulturních akcích (výstavy, divadelní představení, koncerty) klademe důraz na dodržování společenských norem

Kompetence k podnikavosti

- rozezná své slabé stránky, které by mu mohly bránit v úspěšném zvládnutí dalšího vzdělávání a snaží se na nich pracovat
- přijímá zodpovědnost za své konání, nevyhýbá se takovým úkolům nebo věcem, které jsou spojeny s přijetím zodpovědnosti
- přichází s vlastními nápady, nečeká jen na to, jaké řešení navrhnou ostatní
- umí přijmout změnu, vyrovná se změněnými podmínkami, než na které byl zvyklý, a nepodlehne neefektivní rutině
- stanovuje si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné z hlediska vlastních možností
- dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu

6.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Produkce – vokální činnosti		
- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu a při mluvním projevu - umí se rozezpívat, tón tvoří měkce a nenásilně, nepřepíná své hlasové možnosti - zpívá dle svých vlastních možností, čistě a rytmicky přesně, ve správném tempu - zvládá frázování, přízvuky, dynamiku - dbá na kulturu svého hlasového projevu	- hlasová výchova – správné dýchání, hlasová hygiena, rozezpívání, artikulace - zpěv – jednohlasé písně lidové a umělé, kánony, písně dvojhlasé - intonace – zpěv hudebních motivů, intonační nácvik, imitace - dynamika - základní atributy hudby – melodie, harmonie, rytmus	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Bi – ústrojí hlasové a sluchové
Produkce – instrumentální činnosti		
- rytmizuje jednoduché texty - používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře v doprovodech k písním - používá i některé melodické nástroje při individuálních i skupinových činnostech – podle svých schopností - orientuje se v notovém zápise jednoduchých vokálních a instrumentálních skladeb	- rytmizace textů a písní (rytmickými Orffovými nástroji) - tvorba instrumentálních doprovodů – jednoduchá aranžmá - hudební nástroje – přehled a využití k hudebnímu doprovodu písní - notace	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Produkce – hudebně pohybové činnosti		
- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji podle svých schopností a dispozic - zvládá „hru na tělo“, předvede základní taktovací	- tanec jako způsob komunikace - hra na tělo, realizace rozličných rytmů ve 2/4 a 3/4 taktu, taneční krok	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

gesta, pokusí se vytvořit pohybovou improvizaci na danou hudbu - dovede sjednotit pohyb s hudbou - rozliší tance podle příznačných rytmů	vlastní jednoduché pohybové sestavy k písničím tanečního charakteru	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Tv – taneční rytmické prvky
Recepce a reflexe		
- vyděljuje podstatné znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku - popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla - orientuje se ve vývoji hudebního umění, podle charakteristických znaků rozlišuje jednotlivé hudební slohy - na hudebních ukázkách popíše charakteristické rysy skladatelovy tvorby, objasní podmínky vzniku díla - sluchem rozpozná hudební nástroje, chápe význam interpreta a dirigenta v hudbě - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích - interpretuje a kriticky hodnotí hudbu, na základě svých zkušeností vytváří vlastní hodnocení, které dokáže v diskusi obhájit - uvědomuje si rozdílnost přístupu k hudební tvorbě	- hudebně výrazové prostředky – melodie, harmonie, rytmus, tempo, dynamika – jejich význam ve skladbě - hudební druhy a formy – organum, kánon, moteto, mše, madrigal, kantáta, oratorium, opera, koncert, suite, fuga - úloha skladatele a interpreta v hudbě, vztah tvůrce a příjemce uměleckého díla - vývoj hudby od pravěku – teorie vzniku hudby, středověká hudba, renesance, humanismus, baroko - vývoj notace, zápis hudby, partitura, dirigent, umění instrumentace, koncert, balet, film, divadlo - hudební proudy, žánry a styly 20. stol. - nonartificiální hudba – doba předjazzová, jazzová, swing, bop, muzikál - hudební průmysl - hudba a její běžné využití v životě člověka - rozběr uměleckého díla – vlastní reflexe a hodnocení	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Mediální výchova – mediální produkty a jejich významy Děj – obraz společnosti v daných vývojových epochách

Umělecká tvorba a komunikace		
najde a pojmenuje umělecký znakový systém jako vnitřně diferenciovaný a rozpozná v něm jednotlivé umělecké znaky, se kterými je schopen dál pracovat při vlastní tvorbě	orientace ve znakových systémech jednotlivých druhů umění	Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnosti
objasní předpoklady potřebné k recepci uměleckého díla a jeho porozumění	prezentace uměleckého díla, jeho rozbor	
snaží se vysvětlit podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu, objasní proces vzniku obecného vkusu a estetických norem	role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a příjemce	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Produkce – vokální činnosti		
- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu i v mluveném projevu - vede svůj hlas zněle a přirozeně - správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení) - uplatňuje zásady hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě	- kultivace pěveckého a hlasového projevu – dechová, hlasová, intonační cvičení - intervalová intonace - důraz na pojetí zpívaných písní - lidský hlas, sluch, akustika	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace Bi – hlasové ústrojí
Produkce – instrumentální činnosti		
- zvládá hru na jednoduché rytmické nástroje, popř. nástroje melodické - oceňuje hudební dovednosti druhých	- hra a tvorba rytmicko-melodických doprovodů, společné sestavení rytmických etud - jednoduchá aranžmá k písničkám	

• vytváří vlastní jednoduchý doprovod • volí vhodnou kombinaci nástrojů • zapojuje se do souhry s ostatními • rozumí notovému zápisu, dovede vysvětlit hudební značky a názvosloví, při hře na ně reaguje	• orientace v partituře • hudební značky, názvosloví	
Produkce – hudebně pohybové činnosti		
• vytvoří pohybovou improvizaci na danou hudbu • dovede sjednotit pohyb s hudbou • pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• pohybové vyjádření výrazu taneční i netaneční hudby, plynulý pohyb v prostoru • pohybové vyjádření soudobé hudby, výrazový tanec, prvky pantomimy	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace Tv – taneční prvky
Recepce a reflexe		
• prokáže vlastní zájem o hudební dílo, orientuje se v něm • na vybraném díle dokáže popsat charakteristické kompoziční prvky a výrazové prostředky • dokáže uvést na příkladech ze svého okolí důležitost vzdělání pro rozvoj umělecké tvorby i pro její chápání • uvede příklady vlastních setkání a zkušeností s hudebním uměním • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současné době • je schopen popsat možnosti využití hudby v mimohudební oblasti, poukáže na příklady jejího možného zneužívání • uvědomuje si význam osobních estetických prožitků	• hudba jako organizovaný zvuk – melodické linie, zajímavosti harmonie, zvláštnosti instrumentace, prostředky zvukomalby • tvůrce hudby – skladatel a interpret v jedné osobě, úloha interpreta hudby umělecké a nonumělecké, úloha dirigenta • hudba od klasicismu až po současnost, prezentace skladeb umělecké i nonumělecké hudby XX. století, kontakt s uměním různých stylů a žánrů • využití hudby v běžném životě, hudba jako součást kultury, ale také jako zboží, hudební průmysl, možnosti zneužití hudby • estetická a umělecká hodnota hudebního díla, jeho smyslové vnímání	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova – morálka všedního dne Mediální výchova – mediální produkty a jejich významy

Umělecká tvorba a komunikace		
najde a pojmenuje umělecký znakový systém jako vnitřně diferenciovaný a rozpozná v něm jednotlivé umělecké znaky, se kterými je schopen dál pracovat při vlastní tvorbě	orientace ve znakových systémech jednotlivých druhů umění	Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnosti
objasní předpoklady potřebné k recepci uměleckého díla a jeho porozumění	prezentace uměleckého díla, jeho rozbor	
snaží se vysvětlit podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu, objasní proces vzniku obecného vkusu a estetických norem	role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a příjemce	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž

6.5.2. Výtvarná výchova

6.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarný obor z RVP GV. V návaznosti na ŠVP se v předmětu Výtvarná výchova průběžně realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výtvarná výchova je povinný vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku. Žáci si volí mezi výtvarnou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Počet žáků ve skupině odpovídá přibližně polovině žáků ve třídě, tj. 15. Velká část výuky je realizována v učebně výtvarné výchovy vybavené k tomuto účelu polohovatelnými lavicemi, grafickým lisem a materiály používanými při výuce (papíry, barvy, nástroje apod.).

Předmět je veden současně po dvou liniích – teoretické a praktické. V teoretické části si studenti osvojují základní fakta z dějin umění, uvědomují si širší souvislosti jak historické, tak i umělecké, ale i souvislosti technického, materiálního a sociálního rázu, učí se vnímat, jak umění, jeho tvorba, vyjádření a pochopení prostupují celým lidským životem a ovlivňují jej. Praktická část se s teoretickou prolíná a umožňuje studentům vlastní tvorbou reagovat na právě získané poznatky a zkušenosti, vyzkoušet a osvojit si nové techniky, výtvarně vyjádřit svůj názor na dané téma. Důležitou součástí je schopnost vnímání a interpretace nejen vlastního výtvarného díla, ale i komunikace nad daným tématem, smysluplná argumentace na podporu vlastního názoru.

6.5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka k získávání informací z různých zdrojů (odborná literatura – učebnice, knihy, periodika se zaměřením na umění, internet, muzea, galerie, divadla)
- podporujeme žáky v jejich aktivní účasti při netradičních kulturních vystoupeních, výstavách atd.
- vybízíme k seznamování se s novými trendy v umění (edukační programy kulturních institucí, informační zdroje)

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme využití individuálních schopností každého žáka
- motivujeme k nalézání originálních, netradičních způsobů řešení
- oceňujeme využívání vlastních zkušeností, získaných vědomostí, fantazie, intuice, představivosti
- klademe důraz na uvědomění si mezipředmětových souvislostí a provázanosti jednotlivých druhů umění navzájem

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k užívání odborného pojmosloví při interpretaci uměleckých děl i interpretaci vlastního uměleckého vyjádření
- podporujeme využití jazyka umění jako způsobu komunikace
- seznamujeme žáka se specifickou komunikací z prostředí umění (neverbální, symbolická, obrazová) a motivujeme ho k jejímu osvojení a používání

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáka, aby prostřednictvím tvorby, uměleckých aktivit a komunikace s uměleckým dílem procházel procesem uvědomování si sama sebe
- při týmové práci podporujeme jak vlastní názor žáka, tak i respekt ke smýšlení týmu – každá osobnost i skupina se tak mohou navzájem obohacovat
- častá skupinová práce při výuce podporuje a rozvíjí schopnost komunikace a spolupráce mezi žáky, vzájemné využití zkušeností a dovedností, vede k respektu individuality a zodpovědnosti za svoji práci

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vnímání a uvědomování si kulturních hodnot, významu kulturního dědictví a toleranci ke kulturám jiných společenství a národů
- pomáháme žákům rozlišit různé způsoby vlastní prezentace na veřejnosti
- při kulturních akcích (výstavy, divadelní představení) klademe důraz na dodržování společenských norem

Kompetence k podnikavosti

- rozezná své slabé stránky, které by mu mohly bránit v úspěšném zvládnutí dalšího vzdělávání a snaží se na nich pracovat
- přijímá zodpovědnost za své konání, nevyhýbá se takovým úkolům nebo věcem, které jsou spojeny s přijetím zodpovědnosti
- přichází s vlastními nápady, nečeká jen na to, jaké řešení navrhnou ostatní
- umí přijmout změnu, vyrovná se změněnými podmínkami, než na které byl zvyklý, a nepodlehne neefektivní rutině
- stanovuje si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné z hlediska vlastních možností
- dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu

6.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Obrazové znakové systémy a znakové systémy výtvarného umění		
• porovnává různé znakové systémy • rozpoznává jejich specifickou • je schopen je vědomě uplatnit při vlastní interpretaci a tvorbě	• vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • historické umělecké slohy, jejich náboženské, filozofické a vědeckotechnické souvislosti • výtvarné umění v praxi – prostředky, obsah, účinek • analýza vizuálně obrazových systémů • rozdělení barev • klasické rozdělení, materiály a postupy základních výtvarných disciplín • vkus, kýt, estetická norma, jak chápat umění	Multikulturní výchova – všechny tematické okruhy Osobnostní a sociální výchova – všechny tematické okruhy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globalizační a rozvojové procesy - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Ch (chemické prvky a jejich vzájemné vztahy) Fy (základní rozdělení barev)
• objasní a vysvětlí roli autora, interpreta i příjemce při tvorbě, sdělení i komunikaci prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření	• jednotlivé základní typy vizuálně obrazných vyjádření v ploše o prostoru, jejich výrazové prostředky a použitý materiál • klasické a moderní vizuálně obrazné vyjádření	

- uvědomuje si a na příkladech konkretizuje vliv společenských a filozofických kontextů na vývoj a interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání - vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě	- umělecké slohy a směry od počátku do cca 18. století - osobnosti výtvarného umění, jednotlivá díla, techniky	D (vliv historického vývoje oblastí Evropy a Asie na vývoj umění)
pro uskutečnění svých projektů nalézá a vybírá odpovídající prostředky, uplatňuje osobní zkušenosti, znalosti a prožitky	- ujasnění uměleckého tvarosloví - komunikace, formy prezentace - role autora a publika - vlivy na chápání umění ve společnosti - umění jako společensky uznávaná hodnota vs hodnoty společnosti	
Umělecká tvorba a komunikace		
najde a pojmenuje umělecký znakový systém jako vnitřně diferenciovaný a rozpozná v něm jednotlivé umělecké znaky, se kterými je schopen dál pracovat při vlastní tvorbě	orientace ve znakových systémech jednotlivých druhů umění	Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnosti
objasní předpoklady potřebné k recepci uměleckého díla a jeho porozumění	prezentace uměleckého díla, jeho rozbor	
snaží se vysvětlit podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu, objasní proces vzniku obecného vkusu a estetických norem	role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a příjemce	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Obrazové znakové systémy a znakové systémy výtvarného umění		
- je schopen konkrétní znakové systémy vědomě uplatnit při vlastní interpretaci a tvorbě - samostatně s různými znakovými systémy experimentuje a ve vlastní tvorbě dokáže kombinovat klasické a moderní vyjadřovací prostředky	- vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků - historické umělecké slohy, jejich náboženské, filozofické a vědeckotechnické souvislosti - výtvarné umění v praxi – prostředky, obsah, účinek - seberealizace, sebevyjádření - subjektivní vyjádření + obhajoba vlastního názoru	Multikulturní výchova – všechny tematické okruhy Osobnostní a sociální výchova – všechny tematické okruhy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globalizační a rozvojové procesy - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova – všechny tematické okruhy
- aktivně uplatňuje své znalosti a zkušenosti v procesu komunikace - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění společného cíle	- práce ve skupině - projekt (společná příprava, konfrontace, realizace)	

• respektuje názory a zkušenosti ostatních • je schopen v rámci kolektivu dojít ke smysluplnému kompromisu		
• rozlišuje umělecké slohy a směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl s důrazem na nové formy vizuálně obrazných vyjádření	• umělecké směry a proudy od cca 18. století dodnes • interpretace a pochopení uměleckého díla • konfrontace konkrétních slohů a stylů a společnosti jako takové (reklama, street-art, body-art, ...)	D (vliv historického vývoje oblastí Evropy a Asie na vývoj umění) ZSV (reklama)
• vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn • na konkrétních příkladech uvede jejich vliv na komunikaci v uměleckém procesu a chápání umění jako takového • na základě získaných znalostí a dovedností objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku vybraných artefaktů	• nestandardní postupy a materiály • kombinace „starého“ a „nového“ • individuální tvorba • skupinová tvorba	
Umělecká tvorba a komunikace		
• najde a pojmenuje umělecký znakový systém jako vnitřně diferenciovaný a rozpozná v něm jednotlivé umělecké znaky, se kterými je schopen dál pracovat při vlastní tvorbě	• orientace ve znakových systémech jednotlivých druhů umění	Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnosti
• objasní předpoklady potřebné k recepci uměleckého díla a jeho porozumění	• prezentace uměleckého díla, jeho rozbor	
• snaží se vysvětlit podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu, objasní proces vzniku obecného vkusu a estetických norem	• role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a příjemce	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž

6.6. Tělesná výchova

6.6.1. Tělesná výchova

6.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova (TV) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP GV, do kterého je integrován tematický okruh vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (obsah: Ochrana člověka za mimořádných událostí (realizace ve 3. ročníku-septimě na sportovně-turistickém kurzu) a Návykové látky (realizace jako součást projektu prevence Spolu zvládneme vše aneb snadné vykročení do studia-víkendovka 1. ročník). V předmětu jsou též zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Vyučovací předmět spolu s tématy Výchovy ke zdraví (VkZ) vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky. TV usiluje o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází z motivující atmosféry, zájmu žáků a jejich individuálních předpokladů. Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace, navazovat dobré vztahy a vytvořit trvalý vztah k pohybovým činnostem. Vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu

Součástí předmětu je i zdravotní TV (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

Součástí výuky tělesné výchovy ve 3. ročníku čtyřletého a v 5. ročníku víceletého gymnázia je i výuka dopravní výchovy. Výuka má dvě části:

- a) teoretickou-prováděná odborným školitelem v hodinách TV
- b) praktickou -prověření získaných znalostí na sportovním kurzu

Podle zájmu žáků škola nabízí také nepovinný předmět pod názvem Sportovní hry (SH).

Týdenní časová dotace je všech ročníků 2 hodiny týdně.

V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy. Lyžařského kurzu a sportovně-turistického kurzu se zúčastní celá třída.

Další nabízené náplně činností:

1. ročník studia - součástí výuky je 5 - 7denní lyžařský kurz a projekt Snowboardákem za 5 dnů (realizovaný na LK)

3. ročník studia - součástí výuky je 5 - 7denní sportovně-turistický kurz

6.6.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzujeme žáky ke sledování sportovních soutěží a nabytí vztahu k TV

- vedeme žáky formou turnajů k soutěžení a umožňujeme tak zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky do soutěží, turnajů a samostatné prezentaci a organizaci sportovních akcí
- řešíme otázky šikany, přístupu k osobnímu majetku a majetku školy aktivním působením vyučujícího
- vedeme žáky neustálým zdůrazňováním k zásadám dodržování osobní hygieny a bezpečnosti práce při hodinách TV

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčími na hřišti a při samostatném vedení družstva
- pomáháme formou turnajů rozlišit vztahy se studenty z jiných škol

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme u žáků chování v duchu tolerance, hru fair-play a schopnost empatie
- informujeme o negativech sportu (doping, korupce atd.)
- stavíme žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, časoměřič, organizátor atd.)

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke stanovení krátkodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností, rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do sportovního dění (pomoc při organizování turnajů, soutěže pro mladší děti atd.)

Kompetence k podnikavosti

- vyžadujeme soustavné a vytrvalé plnění dohodnutých úkolů
- vedeme žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť
- seznamuje žáky s možností být zaměstnaný v různých oblastech sportu
- učíme žáky odhadnout situaci a včas reagovat

6.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení. - používá základní názvosloví, terminologii. - zacvičí jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu. - průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. - posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. - spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích. - zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. - vyjmenuje, dokáže vybrat a používat vhodnou výstroj a výzbroj k provádění hře, udržuje ji. - využívá základní znalost pravidel sportovních i netradičních her. - může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích.	- pořadová cvičení - rozvoj pohybových schopností a dovedností - základní gymnastika a průpravná cvičení - sportovní gymnastika - protná, přeskok a cvičení na nářadí - atletika - běhy a skoky - průpravné hry - sportovní hry – kopaná - sportovní hry – házená - sportovní hry – košíková - sportovní hry – florbal - sportovní hry – odbíjená - netradiční hry – softbal (HČJ: + HK+HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků) - lyžování a snowboarding - sjezdová technika – lyže - sjezdová technika – snowboard - běžecská technika - zdravá výživa, životní styl - hygiena - první pomoc	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů BI – (biologie člověka – 3. roč) Z - (kartografie – 1. roč) Osobnostní a sociální výchova - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova ke zdraví – integrace Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam

• ovládá základy běžecké a sjezdové techniky, zná zásady bezpečného pohybu po sjezdovkách a na horách obecně. • poskytne první pomoc při drobných poraněních. • zná zásady pro pobyt v přírodě, umí se orientovat dle mapy a ostatních značek. Činnosti ovlivňující zdraví • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • uvědoměle dbá na zásady správného držení těla a správný životní styl. • usiluje v rámci svých možností a zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.		
--	--	--

2. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení. • ovládá základy posilování, používá posilovací	• pořadová cvičení • rozvoj pohybových schopností a dovedností • kondiční kulturistika a posilování • základní gymnastika a průpravná cvičení • sportovní gymnastika - prostná, přeskok a cvičení na nářadí	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - sociální komunikace - seberegulace,

pomůcky a stroje pro zlepšení svalové síly a budování vlastního těla. • vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • ovládá základní názvosloví, terminologii. • zvládne jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu. • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. • spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ:, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • zná a dokáže vybrat a používat vhodnou výstroj a výzbroj k provádění hře, udržuje ji. • má základní znalost pravidel sportovních i netradičních her. • může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích. • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uvědoměle dbá na zásady správného držení těla a správný životní styl. • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	• atletika - běhy a skoky • průpravné hry • iniciativní a kooperativní hry • sportovní hry – kopaná • sportovní hry – házená • sportovní hry – košíková • sportovní hry – florbal • sportovní hry – odbíjená • netradiční hry – softbal • (HČJ: + HK+HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků) • zdravá výživa, životní styl, relaxace • první pomoc • klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel • sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace	organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova ke zdraví - integrace Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam
--	--	--

• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. • částečně se orientuje v historii OH (kdy, kde, účast české reprezentace), současné olympijské hnutí a česká reprezentace. • rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události. • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.		
---	--	--

3. ročník čtyřletého a 4. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení. • ovládá základy posilování, umí používat posilovací pomůcky a stroje pro zlepšení svalové síly a budování vlastního těla • vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo	• pořadová cvičení • rozvoj pohybových schopností a dovedností • kondiční kulturistika a posilování • základní gymnastika a průpravná cvičení • sportovní gymnastika - prostná, přeskok a cvičení na nářadí • atletika - běhy a skoky • sportovní hry - výběrově • průpravné hry	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • eviduje přírůstky své výkonnosti • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • ovládá základní názvosloví, terminologii. • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • ovládá jednoduché gymnastické prvky na koberci a na náradí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích. respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ:, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • vybere a používá vhodnou výstroj a výzbroj k prováděné hře, udržuje ji. • vyjmenuje základy pravidel sportovních i netradičních her, dokáže se podílet na organizaci nebo rozhodování her a soutěží.	• iniciativní a kooperativní hry • sportovní hry – kopaná • sportovní hry – házená • sportovní hry – košíková • sportovní hry – florbal • sportovní hry – odbíjená • netradiční hry – softbal • (HČJ: + HK+HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků) • turistika a pobyt v přírodě	Z – (kartografie – 1. roč) BI – (biologie člověka – 3. roč) Výchova ke zdraví – integrace Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam
--	---	---

• může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích. • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • uvědoměle dbá na zásady správného držení těla a správný životní styl. • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. • částečně se orientuje v historii OH (kdy, kde, účast české reprezentace), současné olympijské hnutí a česká reprezentace. • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. • zná negativa užívání stimulačních a psychotropních látek.		
---	--	--

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • ovládá základní terminologii. • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové	• pořadová cvičení • rozvoj pohybových schopností a dovedností • posilování • průpravná cvičení • sportovní hry – výběrově (dle zájmů žáků) • nácviky, herní cvičení, průpravné hry zaměřené	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - sociální komunikace Výchova ke zdraví – integrace

zatížení. • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích. respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch Zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • vybere a používá vhodnou výstroj a výzbroj k provádění hře a správně ji ošetřuje. • dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i opačné pohlaví. • má znalost pravidel sportovních i netradičních her, podílí se na organizaci nebo rozhodování her a soutěží. • může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích. Činnosti ovlivňující zdraví • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v	na rozvoj HČJ, HK a HS • iniciativní a kooperativní hry • sportovní hry – kopaná • sportovní hry – házená • sportovní hry – košíková • sportovní hry – florbal • sportovní hry – odbíjená • netradiční hry – softbal • pořadová cvičení • rozvoj pohybových schopností a dovedností • základní gymnastika a průpravná cvičení • rytmická gymnastika a moderní pohybové formy • sportovní gymnastika • prostná, přeskok a cvičení na nářadí • průpravné hry • iniciativní a kooperativní hry	Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Výchova ke zdraví – integrace Mediální výchova - uživatelé
---	--	--

běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • používá názvosloví a terminologii. • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • rozvíjí rytmické pohybové schopnosti. • zdokonaluje kvalitu pohybových dovedností, soulad pohybu s hudbou a výrazovost pohybu. • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • volí si jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu.		
--	--	--

• sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých. • uvědoměle dbá na zásady správného držení těla a správný životní styl. • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.		
---	--	--

6.7. Informatika a informační a komunikační technologie

6.7.1. Informatika

6.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika realizuje obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie RVP GV. Do výuky jsou též zařazeny vybrané tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Předmět Informatika a informační a komunikační technologie navazuje na stejnojmennou oblast v základním vzdělávání. Prohlubuje a dále rozvíjí schopnosti žáků vyhledávat, třídit, zpracovávat a prezentovat informace a efektivně využívat výpočetní techniku při studiu i v běžném životě. Žáci se zdokonalí v ovládání operačního systému počítače, naučí se systematicky a efektivně používat kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat věrohodnost a vyhodnocovat informace z různých zdrojů. Při tvorbě dokumentů budou žáci uplatňovat základní estetická a typografická pravidla. Žáci se naučí publikovat prostřednictvím prezentačních programů a v prostředí www. Žáci si osvojí algoritmický přístup k řešení problémů. Výuka směřuje také k aplikování získaných dovedností a vědomostí v ostatních vzdělávacích předmětech.

Předmět Informatika se vyučuje v 1. ročníku čtyřletého gymnázia a ve 3. ročníku šestiletého gymnázia s dvouhodinovou týdenní dotací.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Výuka probíhá v odborných počítačových učebnách plně vybavených výpočetní technikou.

6.7.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly vedoucí žáky k samostatnému vyhledávání informací a jejich systematizaci
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení zdrojů informací
- používáme metody samostatné práce, skupinové práce, výkladu, řízené diskuse

Kompetence k řešení problému

- učíme schopnosti přesné formulace požadavku
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení problému
- podporujeme odlišné způsoby myšlení a řešení problému

Kompetence komunikační

- podporujeme diskusi, vyžadujeme prezentaci postupů
- zařazujeme práci ve skupinách
- učíme respektovat práci druhých

- vyžadujeme prezentaci výsledků práce v menší skupině i ve větším kolektivu

Kompetence sociální a personální

- používáme prezentaci způsobů práce s informacemi
- podporujeme spolupráci ve skupině a umění zhodnotit svůj přínos
- učíme zdravému sebevědomí

Kompetence občanské

- vybízíme k šetrnému zacházení s výpočetní technikou
- vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s nejdůležitějšími právními normami, které se týkají práce s informacemi
- objasňujeme žákům problematiku ochrany duševního vlastnictví a autorských děl
- oceňujeme ochotu pomoci slabším spolužákům

Kompetence k podnikavosti

- motivujeme žáky k předkládání vlastních nápadů na řešení daných problémů
- podněcujeme žáky k hledání nejlepších a nejefektivnějších řešení problémů
- oceňujeme rozvíjení nápadů druhých a dosahování cílů v týmové práci
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali rozvrhnout svou práci a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle, a přitom je řešení úkolu nestálo neúměrně času a sil

6.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník čtyřletého a 3. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Digitální technologie		
- ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku – hardware i software - při práci s výpočetní technikou uplatňuje teoretické i praktické poznatky o jednotlivých složkách hardware a software - využívá při práci lokální síť i internet - ukládá a organizuje data a chrání je před poškozením a zneužitím - řeší efektivně problémové situace na PC - orientuje se v možnostech využití ICT v praxi - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s PC	- hardware – popis a funkce počítače i jeho částí a periferních zařízení, podstata reprezentace dat - software – funkce operačních systémů a aplikačních programů - počítačové sítě – topologie, internet, síťové služby - možnosti využití digitálních technologií v praxi - údržba a ochrana dat – správa souborů, diskové nástroje, počítačové viry, antivirová ochrana, firewally - zásady bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními - ochrana zdraví při práci s počítačem	
Zdroje a vyhledávání informací, komunikace		
- využívá služeb informačních sítí ke komunikaci, vyhledávání informací a vlastnímu vzdělávání - využívá k získávání informací internetové vyhledávače, vzdělávací portály, encyklopedie a výukové programy - třídí informace a posuzuje jejich informační hodnotu a věrohodnost - využívá možnosti komunikace prostřednictvím PC a počítačových sítí - dodržuje právní normy i pravidla etiky při	- internet – jeho význam pro společnost, služby dostupné prostřednictvím internetu - informace – základní vlastnosti (relevance, informační hodnota, aktuálnost) - věrohodnost zdrojů informací - vyhledávání informací na internetu a jejich ukládání - komunikace prostřednictvím internetu – email, diskusní skupiny a fóra - informační etika a legislativa – autorská práva,	Mediální výchova – Média a mediální produkce Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě – Vzdělávání v Evropě a ve světě

komunikaci a získávání informací • respektuje autorská práva a ochranu autorských děl a programů	ochrana osobních údajů, spam, etika při komunikaci v prostředí internetu	
Zpracování a prezentace informací		
• zpracovává a prezentuje informace pomocí aplikačního softwaru • využívá pokročilých funkcí aplikací • publikuje výsledky své práce na internetu • ovládá základy algoritmizace úloh a využívá ji při řešení úkolů problémů	• aplikační software – textový procesor, tabulkový procesor, prezentační software • základy grafiky a typografie • základy HTML, tvorba jednoduchých webových stránek a jejich umístění na internet	Mediální výchova – Média a mediální produkce

6.9. Povinně volitelné předměty od 3. ročníku

6.9.1. Ruský jazyk

6.9.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru Další cizí jazyk z RVP GV. Předmět je volitelný pro žáky od 3. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky od 5. ročníku šestiletého gymnázia.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Tento předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se Ruské federace a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Výuce ruštiny jsou věnovány dvě vyučovací hodiny týdně.

V předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

6.9.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (jazykové hry a řečové situace)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, encyklopedie, internet)
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků jejich práce a napomáháme rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci)
- dohlížíme na soustavnou domácí přípravu, která směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak k nezbytné fixaci slovní zásoby a pravopisu (odlišnost azbuky)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, práce ve dvojicích a ve skupinách)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet)

Kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)
- nacvičujeme s žáky vystupování před kolektivem

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách) a tím rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, vzájemně se respektovat a sami se realizovat
- vyžadujeme kulturu projevu

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu a diskutujeme)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- učíme žáky vyhodnocovat rizika podnikání a postupy jak je minimalizovat
- připravujeme žáky na situace ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.9.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě na známé téma • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované • reaguje na základní pokyny a instrukce týkající se organizace jazykového vyučování • učí se používat dvojazyčný slovník Čtení • čte nahlas jednoduchý text se známou slovní zásobou • v jednoduchém textu vyhledá hlavní myšlenky • v jednoduchém textu vyhledá detailní informaci • vyhledané informace umí interpretovat za použití nové slovní zásoby • učí se používat dvojazyčný slovník • odvodí pravděpodobný význam slova z kontextu Mluvení • na základě otázek reprodukuje jednoduchý přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných	Jazykové prostředky • Fonetika ▪ azbuka ▪ zvuková podoba slova a její zvláštnosti ▪ intonační konstrukce • Pravopis • Gramatické kategorie ▪ 1. pád podstatných jmen v oslovení ▪ podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 ▪ číslovky 1 – 100 ▪ 1. a 2. časování základních sloves ▪ podstatná jména v 1., 2., 3., 7. pádě č. j. ▪ zájmena osobní, přivlastňovací ▪ vyjádření záporu ▪ konstrukce „mám/nemám“ ▪ časování zvratných sloves • Slovní zásoba ▪ synonyma, antonyma ▪ interference, internacionalismy Tematické okruhy • rodina, přátelé • volný čas - koníčky a záliby • plány do budoucna – čím chci být • základní informace o Rusku	Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě

materiálů (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá hlavní myšlenky • v jednoduchém textu vyhledá detailní informaci • odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu • využívá dvojjazyčný slovník Mluvení • reprodukuje jednoduchý přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace • jednoduchým způsobem vyjádří svůj názor • dbá na gramatickou správnost Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • dbá na písemnou správnost • napíše krátké sdělení	▪ skloňování podstatných jmen ▪ vazby s předložkou „po“ • Slovní zásoba ▪ synonyma, antonyma ▪ interference, internacionalismy ▪ tvorba slov Tematické okruhy • volný čas • škola- popis budovy • vyučování – rozvrh hodin • základní informace o Rusku Komunikační situace • pozvání do kina, divadla • přijetí/odmítnutí pozvání • dotazy a odpovědi při zápisu do jazykového kurzu • dotazy a odpovědi o studiu, o předmětech, o známkách, o rozvrhu hodin Slohové útvary • neformální dopis • seznamovací inzerát a odpověď na něj	Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnost Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
---	---	---

6.9.2. Latina

6.9.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsah vyučovacího předmětu Latina vychází ze vzdělávacího oboru další cizí jazyk RVP GV vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace stanovených RVP GV. Součástí předmětu je též zařazení průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Latina u žáků rozvíjí logické uvažování a vede je k pochopení systémového charakteru jazyka. Soustavná konfrontace latiny s mateřským jazykem rozvíjí jejich vyjadřovací schopnosti. Srovnávání s živými jazyky žáky vede k pochopení slovtvorných a gramatických jevů a vytváří předpoklady pro jejich samostatné celoživotní studium cizích jazyků. Latina působí na utváření pozitivních studijních návyků a morálně volných vlastností žáků. Přispívá rovněž k hlubšímu pochopení evropského kulturního dědictví a k jeho respektování. V tomto kontextu je také probírána základní latinská terminologie z oborů lékařství, farmacie a právo.

Předmět Latina je řazen ve od 3. ročníku čtyřletého gymnázia a od 5. ročníku šestiletého gymnázia s časovou dotací 2 hodiny týdně.

6.9.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pravidelnému studiu slovní zásoby a gramatických jevů
- vedeme žáky k chápání systémového charakteru jazyka i k chápání podstaty jednotlivých slovtvorných a gramatických jevů
- vedeme žáky k samostatné práci se slovníkem a s odbornou literaturou
- snažíme se vést žáky k samostatnému studiu jazyka rozšiřováním slovní zásoby a překlady textů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k analýze textu
- vedeme žáky k hledání různých výrazových prostředků při překladu textu a zvažování jejich přiměřenosti
- vedeme žáky k uplatňování analogie při studiu jazyků

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání odborných názvů
- vedeme žáky k přesnosti ve vyjadřování
- vedeme žáky k rozlišování stylových prostředků
- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení vyjadřovacích schopností
- snažíme se vést žáky ke kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci
- vytváříme podmínky pro rozvoj sociálního citění žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k rozlišování obecných a individuálních zájmů
- vedeme žáky k respektování názorů a zájmů druhých
- snažíme se rozvíjet politické a sociální myšlení žáků

Kompetence k podnikavosti

- motivujeme a vedeme žáky k zapojení do předmětových olympiád a průběžně je vedeme k soutěživosti a porovnávání výkonů.

6.9.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Latina jako indoevropský jazyk		
definuje pojmy a zařazuje do systému dělení jazyků	- genetické dělení ide. jazyků - klasická latina - středověká a novověká latina - románské jazyky - slovanské jazyky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty) Český jazyk – dělení indoevropských jazyků
Zvuková a grafická stránka latiny		
ovládá jeden z typů výslovnosti latiny	- písmo a latinská abeceda - výslovnost latiny a latinský přízvuk	Dějepis – vývoj písma ve starověku
Základy lingvistické terminologie		
správně užívá základní gramatické termíny, určuje slovní druhy	- terminologie substantivní a adjektivní - terminologie slovesná - rozdíly oproti češtině	
Jmenná flexe v latině		
ovládá principy latinské deklinace, srovnává tvary substantiv, adjektiv a zájmen; aktivně pracuje s jednoduchými latinskými texty	Jmenná flexe – 1. –3. deklinace - systém latinských deklinací - substantiva a adjektiva 1. a 2. deklinace - zájmena osobní a přivlastňovací - předložky a jejich vazby Jmenná flexe – 3. –5. deklinace	Český jazyk – jmenná flexe a její vzory

	• substantiva a adjektiva 3. deklinace • substantiva 4. a 5. deklinace • ablativ časový • tvoření adverbii Zájmenná flexe I • zájmena ukazovací • zájmena záporná • zájmena tázací a vztavná • zájmenná adjektiva Stupňování adjektiv a adverbii • komparativ adjektiv a adverbii • superlativ adjektiv a adverbii • užití při srovnávání • užití samostatné	
Slovesná flexe v latině I.		
• ovládá principy latinské konjugace; jmenné a slovesné tvary chápe v základních syntaktických strukturách, aktivně pracuje s jednoduchými latinskými texty	Slovesná flexe 1. - 4. konjugace - 1 • indikativ přítomného 1. – 4. konjugace: aktivum a pasivum • imperativ a infinitivy přítomného • slovesná stupnice Slovesná flexe 1. - 4. konjugace - 2 • indikativ imperfekta aktiva a pasiva • slovesa mezi 3. a 4. konjugací • sloveso <i>esse</i> a jeho složeniny • deponentní slovesa • futurum 1. sloves 1. – 4. konjugace	Český jazyk – slovesná flexe a její třídy

Latinské číslovky		
ovládá základní a řadové číslovky 1-100, ovládá tvoření vyšších číslovek a pracuje s římskými číslicemi	- čísllovky základní a řadové 1-10 - čísllovky základní a řadové 11-100 - skloňování řadových číslovek - tvoření vyšších číslovek - římské číslice	
Základy latinské četby I.		
formou četby a interpretace jednoduchých textů se seznamuje s antickými reáliemi, s antickou historií, mentalitou a kulturou	- četba a interpretace článků De deis, De bellis Romanorum et Graecorum, De dominis et servis - četba a interpretace článků De populis antiquis, De bello Troiano, De Suebis, De familia, De nominibus Romanorum, De dictatoribus, De Nioba, De Spartaco, De nominibus mensium Romanorum - četba a interpretace článků De inferis, Lucius Iuliam suam salutatur, De bellis Punicis, De Romanorum fastis, De Graecis et Persis, De senatu, Fabula narrat	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty) Český jazyk – mytologie v dílech antických autorů Dějepis – dějiny starověkého Řecka a Říma
Latinská myšlenková tradice I.		
formou četby a interpretace latinských sentencí se seznamuje s mentalitou antického světa a její recepcí v rámci evropské vzdělanosti	- živá slova <i>Ex sapientia saeculorum</i>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
ovládá veškerá latinská zájmena, rozlišuje jejich významové odstíny a dokáže najít ekvivalenty v českém jazyce	Slovesná flexe 1. – 4. konjugace - 3 - konjunktiv imperfekta aktiva a pasiva - konjunktiv přezentu - konjunktivy v samostatných větách Zájmenná flexe II - zájmena ukazovací a neurčitá	
Slovesná flexe v latině II.		
chápe význam perfekta a ovládá princip časování v indikativu perfekta aktiva; chápe rozdíly mezi imperfektem a perfektem a správně překládá tyto časy do češtiny; při překladu do češtiny dokáže vyjádřit jejich význam pomocí vidu; srovnává významy minulých časů v latině; chápe princip gramatického vyjádření časových souvislostí	Slovesná flexe 1. – 4. konjugace - 4 - indikativ perfekta aktiva - perfektní kmen a jeho tvoření	Český jazyk – vyjádření a význam vidu v češtině

Základy latinské četby II.		
formou četby a interpretace jednoduchých textů se seznamuje s antickými reáliemi, s antickou historií, mentalitou a kulturou	- četba a interpretace článků <i>De Orpheo et Eurydica</i>, <i>De Philemone et Baucide</i>, <i>Responsa Laconica</i>, <i>De Minotauro</i> - četba a interpretace článků <i>Oleum et operam perdidit</i>, <i>C. I. Caesar: Commentarii de bello Gallico</i>, <i>De pugna Marathonia</i>, <i>Gaudeamus igitur</i>, <i>De Ulix</i> - četba a interpretace článků <i>Fabula narrat</i>, <i>De servorum rebellionem</i>, <i>De Scipione Nasica et</i>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty) Český jazyk – mytologie v dílech antických autorů Dějepis –
	<i>Ennio</i>, <i>De Hannibale</i>, <i>De magistratibus Romanorum</i>, <i>De Phaëton</i>	dějiny starověkého Řecka a Říma
Latinská myšlenková tradice II.		
formou četby a interpretace latinských sentencí se seznamuje s mentalitou antického světa a její recepcí v rámci evropské vzdělanosti	- živá slova - běžné akademické tituly	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)

Lékařská, farmaceutická a právnícká terminologie na latinských základech		
seznámí se s základy latinské a řecké terminologie užívané v lékařství, farmacii a právu v kontextu dané problematiky; dokáže definovat pojmy a systematicky je zařadit do uvedených oborů; uvědomuje si širší souvislosti těchto oborů v rámci evropské vzdělanosti	- základní latinské termíny v lékařství: lékař, nemoci a jejich typy, léčba, tělní tkáň a tekutiny, hlavní odvětví současné medicíny - hlavní funkční soustavy lidského těla a jejich orgány, systém kostí a svalů - lékárnický recept, jeho tvorba a interpretace - základní skupiny léčiv a léků - římské právo, jeho možné klasifikace, otroctví a osobní svoboda, základní občanská práva, problematika manželství a římské rodiny - způsobilost k právním úkonům a její omezení, vlastnické, procesní a trestní právo	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty) Biologie – biologie člověka Základy společenských věd – základy evropského práva

6.9.3. Seminář z fyziky

6.9.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář z fyziky navazuje na předmět Fyzika, jehož učivo rozšiřuje a prohlubuje. Cílem je rozšíření znalostí žáků v oblastech, které se týkají přírodních věd, zejména fyziky, biologie, chemie. Součástí předmětu je též zařazení průřezového tématu Environmentální výchova. Žáci jsou vedeni k práci s odbornými texty, k samostatné práci a její následné prezentaci. Seminář je vyučován ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v 5. a 6. ročníku šestiletého gymnázia s časovou dotací dvě hodiny týdně. Po dohodě se studenty je jedna třetina vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přizpůsobena jejich požadavkům. Důvodem je snaha co nejlépe vyhovět studentům v jejich přípravě ke studiu na vysokých školách.

6.9.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme do výuky pozorování fyzikálních objektů a demonstrační pokusy
- vyžadujeme správný a přehledný zápis při řešení fyzikálních příkladů
- zařazujeme motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazujeme souvislost fyziky a ostatních přírodních věd
- vedeme žáky k práci s fyzikálními tabulkami, učebnicemi, odbornými časopisy, internetem
- ukazujeme význam fyziky pro každodenní život

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v hledání různých cest k vyřešení problémů
- vyžadujeme analýzu problému a navržení způsobu řešení
- podněcujeme žáky ke zhodnocení reálnosti dosaženého výsledku
- podporujeme práci ve skupinách při řešení problémů
- upozorňujeme na rozdíly mezi fyzikálními modely a realitou

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k věcné diskusi, k pokládání dotazů a k vyslovení vlastního názoru
- vedeme žáky k prezentaci svých výsledků ve skupině svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve dvojicích a malých skupinách
- upozorňujeme žáky na negativní důsledky chybných řešení

- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky své práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- diskutujeme se žáky o ekologických problémech
- diskutujeme nad problematikou zdrojů energie
- upozorňujeme žáky na důležitost třídění odpadů a šetření energií
- upozorňujeme na možnosti zneužívání fyzikálních objevů

6.9.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• pochopení systému fyzikálních veličin • schopnost odvozovat fyzikální veličiny a jednotky • znalost převodů fyzikálních jednotek	Systém fyzikálních veličin	
• poznat systém fyzikálních oborů • pochopit provázanost mezi jednotlivými vědními obory	Obory fyziky	
• orientace v historických souvislostech vzniku fyziky a důležitých fyzikálních objevů • znalost významných představitelů antické vědy • znalost významných představitelů fyziky středověku a novověku • pochopit základní principy nejmodernějších fyzikálních oborů (teorie relativity, kvantová fyzika)	Historie fyziky	
• znát pravidla pro provádění fyzikálních měření • ovládat postupy při zpracování fyzikálních měření • prakticky provádět jednoduchá fyzikální měření a jejich zpracování	Fyzikální měření	
• znát základní astronomické pojmy • umět popsat sluneční soustavu a jednotlivá tělesa • samostatně diskutovat o astronomických tématech a prezentovat vybrané kapitoly před spolužáky	Astronomie	
• ovládat práci s fyzikálním textem • umět vyhledávat informace prostřednictvím internetu a odborné literatury	Práce s fyzikálním textem, internetem, diskuze nad vybranými tématy	

• prezentovat fyzikální témata dle výběru studenta před spolužáky s následnou diskuzí • prohloubení učiva dle požadavků studentů		
---	--	--

4.ročník čtyřletého a 6.ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• pochopení podstaty elektromagnetického vlnění • znalost základních vlastností elektromagnetického vlnění a jejich využití v praxi • porozumět principu sdělovací soustavy	Elektromagnetické vlnění	
• vysvětlovat a diskutovat nad jednotlivými tématickými okruhy fyziky • zvládnout techniku přípravy a prezentace • analyzovat a samostatně řešit fyzikální příklady	Opakování maturitních okruhů	
• pochopit vztah mezi elektromagnetickým vlněním a energií • znát fotometrické veličiny a jejich jednotky	Fotometrie	
• uvědomovat si problémy fyziky 19. – 21. století • znát postuláty teorie relativity • znát důsledky teorie relativity	Speciální teorie relativity	
• pochopit základní principy vývoje vesmíru • diskutovat nad současnými poznatky a názory na budoucnost vesmíru	Kosmologie	
• umět vyhledávat informace prostřednictvím internetu a odborné literatury • syntéza a analýza informací	Diskuze nad vybranými tématy	

6.9.4. Přírodovědný seminář

6.9.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Přírodovědný seminář je zaměřen na přípravu žáků k maturitě z biologie a chemie, k přijímacím zkouškám z biologie a chemie na vysoké školy a přípravě ke studiu na vysokých školách přírodovědného zaměření. Obsahem je opakování a rozšíření základního učiva biologie a chemie podle katalogu požadavků ke státním maturitám a podle dostupných požadavků k přijímacím zkouškám na vysoké školy. Výuka probíhá především formou aktivního procvičování učiva.

Po dohodě se studenty je přibližně jedna třetina vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přizpůsobena jejich požadavkům. Důvodem je snaha co nejlépe vyhovět studentům v jejich přípravě ke studiu na vysokých školách.

Výuka probíhá v odborné učebně biologie. Je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Doplňkově zařazujeme také formu frontálního výkladu s nutnou demonstrací obrazového i dokladového materiálu. Maximálně je využívána didaktická technika (zpětný projektor, prezentace zprostředkované dataprojektorem, videoprogramy, DVD, práci s interaktivními zdroji).

Hodinová dotace předmětu Přírodovědný seminář je ve 3. ročníku čtyřletého gymnázia a 5. ročníku šestiletého gymnázia 2 hodiny, z toho 1 hodina je biologie a 1 hodina chemie, stejně jako ve 4. ročníku čtyřletého gymnázia a 6. ročníku šestiletého gymnázia.

Předmět je hodnocen jednou známkou, která je ohodnocením výsledků žáků v obou předmětech.

6.9.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k využívání učebnic a dalších studijních materiálů a k aktivnímu studiu
- žáci jsou vedeni k porozumění pojmům a k jejich aplikaci na konkrétních příkladech a k využívání modelových příkladů pro řešení problémů
- žáci jsou vedeni ke vzájemnému propojení tří typických složek učiva chemie: popis vnějšího vzhledu a chování látek + popis vnitřní struktury + symbolický zápis pomocí vzorců nebo rovnic
- žáci se učí chápat kvantitativní stránku popisu chemických látek a chemických dějů prostřednictvím chemických vzorců, rovnic a chemických výpočtů
- jsou zadávány referáty či seminární práce, k jejich zpracování žáci využívají všechny elektronické i tištěné zdroje

Klíčové kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k přesnému vyjadřování

- žáci se učí veřejně prezentovat výsledky své práce a obhajovat je

Klíčové kompetence k řešení problémů

- je vyžadováno využívání odborné literatury a internetu a přesné citování zdrojů informací
- žáci jsou motivováni ke kritickému hodnocení svých výsledků i zdrojů informací

Klíčové kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k širšímu pohledu na využívání chemických látek v praxi CH
- na základě informací o nebezpečných vlastnostech chemických látek vedeme žáky k ochraně jejich zdraví a zdraví ostatních lidí
- žáci jsou informováni o pravidlech bezpečnosti práce s chemickými látkami a o zásadách první pomoci
- žáci jsou informováni o nebezpečí průmyslových havárií spojených s únikem nebezpečných chemických látek a o správném chování v takových situacích

Klíčové kompetence k podnikavosti

- žáci zvažují správnost volby oboru dalšího studia i z hlediska náročnosti přijímacích zkoušek a studia konkrétního oboru a míry zájmu o studium konkrétního oboru
- žáci zpracovávají referáty nebo seminární práce, které musí svojí kvalitou prosadit v konkurenci spolužáků

6.9.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
CHEMIE		
Obecná a anorganická chemie		
- žáci rozumějí základním chemickým pojmům a umějí je použít ve vhodných souvislostech - chápu částicové složení látek a jeho důsledky - dovedou sestavit ch. rovnice a využít je k základním výpočtům	- Základní pojmy chemie: částice, jejich složení, hmotnost - Stavba atomu, chem. vazba - Názvosloví anorganické chemie - Ch. rovnice, výpočty	
žáci dovedou charakterizovat prakticky významné prvky a sloučeniny, popíší jejich výrobu, použití a ekologické vlastnosti	- Anorganická chemie nekovů a kovů, - Významné sloučeniny, jejich vlastnosti, výroby	
BIOLOGIE		
Úvod do studia přírodovědného semináře		
- orientuje se v řádu učebny a zásadách BOZP v hodinách semináře - orientuje se v problematice sestavení seminární práce ve formální i obsahové rovině - popíše části mikroskopu - zhotoví jednoduchý dočasný preparát a v souladu se zásadami mikroskopování ho pozoruje, zvětšuje, zakresluje a popisuje	- Řád učebny, poučení BOZP - Zásady psaní seminárních prací a zadání jejich témat - Základy mikroskopování	
Biologie rostlin		
vysvětlí fyzikální podstatu a biologické důsledky osmotických jevů v buňce	- Osmotické děje v buňce - Rostlinná pletiva	mezipředmětové vztahy – fyzika, chemie

- rozeznává základní rostlinná pletiva a zhodnotí jejich funkci - orientuje se v problematice rostlinných orgánů a jejich významu, včetně metamorfóz - popíše základní fyziologické děje v rostlinném těle a zhodnotí jejich význam pro rostlinu i ekosystém - orientuje se v systému rostlin a fylogenetických vztazích základních taxonů - charakterizuje důležité skupiny rostlin	- Rostlinné orgány - Fyziologie rostlin - Systém rostlin	
Biologie živočichů		
- rozeznává základní tkáně a zhodnotí jejich funkci - popíše genezi jednotlivých orgánových soustav na příkladech základních vyšších taxonů živočišného systému - orientuje se v systému živočichů a fylogenetických vztazích základních taxonů - charakterizuje důležité skupiny živočichů - uvádí příklady základních typů chování živočichů a jejich význam pro ně	- Živočišné tkáně - Fylogeneze orgánových soustav - Systém živočichů - Etologie	mezipředmětové vztahy – fyzika, chemie, psychologie
Obsah dle požadavků studentů		

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
CHEMIE		
Organická chemie a biochemie		
Žáci rozumí principům organického názvosloví,	Rozdělení organických sloučenin	

- dovedou zapsat vzorce významných sloučenin - žáci dovedou charakterizovat prakticky významné organické sloučeniny a jejich skupiny	- Základní druhy uhlovodíků, jejich názvosloví, reakce - Hlavní typy derivátů uhlovodíků	
Žáci charakterizují zákl. typy přírodních látek, tyto znalosti dokážou aplikovat při popisu biochemických dějů	- Lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny - jejich složení a struktura	
Žáci dokážou charakterizovat významné biochemické děje a jejich části	- Základní biochemické děje - enzymy a další biochemicky významné látky	
BIOLOGIE		
Biologie člověka		
- v základech popíše anatomickou stavbu lidského těla - informovaně používá české a základy latinského anatomického názvosloví - popíše orgánové soustavy člověka a vysvětlí jejich význam a funkci - vysvětlí vzájemné vztahy mezi jednotlivými orgánovými soustavami - orientuje se v základních pojmech imunitního systému člověka, vysvětlí jeho význam a propojení s jednotlivými orgánovými soustavami	- Základy anatomického názvosloví - Orgánové soustavy člověka	mezipředmětové vztahy – chemie, psychologie je kladen důraz na propojení souvislostí učiva s předchozími temat. celky
Genetika		
- orientuje se v principech molekulární a buněčné genetiky - na příkladech vysvětlí mechanismus transkripce a translace - vysvětlí rozdíl v realizaci genetické informace prokaryotické a eukaryotické buňky - řeší konkrétní příklady s tematikou autozomální i gonozomální dědičnosti - orientuje se v základních principech populační genetiky	- Molekulární genetika a genetika buněk - Genetika mnohobuněčných organismů - Genetika člověka a populací - využití genetiky v praxi	mezipředmětové vztahy – chemie, matematika

• zvláštní pozornost věnuje genetické podstatě dědičných chorob člověka • orientuje se v základní problematice šlechtění rostlin, plemenitby živočichů a biotechnologií		
Obsah dle požadavků studentů		

6.9.5. Seminář ze základů společenských věd

6.9.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář ze ZSV navazuje na předmět Základy společenských věd, jehož učivo rozšiřuje a prohlubuje. Jeho cílem je rozšířit znalosti žáků v oblastech, které se týkají společenských věd, zejména psychologie, sociologie, politologie a religionistiky. Žáci jsou vedeni k práci s odbornými texty, k samostatné práci, součástí práce je též tvorba seminární práce a její následná prezentace.

Seminář je vyučován ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v 5. a 6. ročníku šestiletého gymnázia s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Po dohodě se studenty je jedna třetina vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přizpůsobena jejich požadavkům. Důvodem je snaha co nejlépe vyhovět studentům v jejich přípravě ke studiu na vysokých školách.

6.9.5.2. Výchové a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence k učení

- učíme získávat poznatky z různých zdrojů a srovnávat je z hlediska objektivity
- dbáme na funkčnost faktografie
- rozvíjíme schopnost rozpoznat neúplnost, jednostrannost a účelovost interpretací
- učíme analytickému využívání informačních zdrojů
- klademe důraz na problémový způsob výuky

Klíčové kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro diskusi
- věnujeme pozornost srozumitelnému vyjadřování
- dbáme na přesnou argumentaci
- rozvíjíme schopnost obhajovat a věcně doložit vlastní názor či ho kriticky korigovat

Klíčové kompetence k řešení problémů

- pracujeme se soubory otázek, které umožňují dospět k závěrům samostatnou aktivitou
- motivujeme k využívání rozšiřující odborné literatury
- učíme sledovat (formou krátkých anotací odborné literatury) nové poznatky v oboru

Klíčové kompetence občanské

- učíme maximálně objektivnímu způsobu posuzování společenských jevů
- upozorňujeme na nebezpečí stereotypů a předsudků
- zdůrazňujeme potřebu univerzálně platných hodnot a norem
- věnujeme se výkladu evropské demokratické tradice

- analyzujeme povahu totalitních ideologií a systémů

Klíčové kompetence sociální a personální

- dbáme na objektivní a kritické respektování plurality názorů
- vedeme k pochopení aktuálních problémů jako je multikulturalita, globalizace
- zdůrazňujeme nebezpečí relativismu, etnocentrismu a xenofobie
- rozvíjíme sebereflexi a zodpovědnost

Klíčové kompetence k podnikavosti

- nespokojujeme se s mechanickou reprodukcí, ale vždy zjišťujeme míru porozumění
- vyžadujeme důkladnost, pečlivost při zpracování zadaných úkolů
- učíme používat co nejširší škálu informačních zdrojů
- využíváme formu projektového vyučování

6.9.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia, nebo 4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Religionistika		
- uvědomí si mnohost a různorodost jednotlivých náboženství - rozpozná a pojmenuje společné jmenovatele jednotlivých náboženství - používá s porozuměním základní religionistické pojmy - objasní podstatu religionistiky jako oboru - vysvětlí pojetí svátostí - vysvětlí odlišné chápání světa a člověka z pohledu vědy a náboženství	- hypotézy o původu náboženství - pojem „svato“ - inspirace - vnější činnosti náboženství – svaté děje, osoby, časy, předměty, místa	
- rozlišuje významné náboženské systémy - identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti - vysvětlí způsob pohledu přírodního člověka na svět - objasní vazby mezi židovstvím a křesťanstvím - uvědomí si význam jednotlivých větví křesťanství - vysvětlí základní filosofii buddhismu a hinduismu - vysvětlí základní filosofii islámu a vztah k židovství a křesťanství - vysvětlí základní pilíře islámu - objasní otázky týkající se současnosti islámu ve	- základní informace o nejvýznamnějších náboženstvích světa : - přírodní náboženství - východní náboženství – hinduismus, buddhismus, atd. - křesťanství - islám - judaismus - problematika sekt	

světě včetně problematiky fundamentalismu		
rozezná projevy sektářského myšlení		
Mediální výchova		
- kriticky přistupuje k mediálním informacím - vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěch výrobku na trhu - identifikuje přesvědčovací techniky, které se objevují v reklamách - uvědomí si význam neustálého opakování reklamních sdělení při působení na spotřebitele - rozliší hlavní aspekty etické/neetické reklamy - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce - identifikuje stereotyp v reklamním sdělení - pojmenuje některé předsudky plynoucí ze stereotypu - porozumí souvislostem mezi cílovou skupinou a konkrétním zařazením reklamy	- média, jejich druhy - reklama, její funkce a typy – komerční, politická a sociální reklama - reklamní slogany - přesvědčovací techniky reklamy - etika a reklama, rada pro reklamu - stereotypy v reklamě - produkt placement, programové schéma, cílová skupina, marketing	
Obsah dle požadavků studentů		

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia, nebo 3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Občan ve státě - politologie		
- vysvětlí pojem demokracie, vymezí demokracii oproti ostatním formám vlády - orientuje se v různých formách vlády, uvědomuje si jejich zápory i přednosti - porovná postavení občana v demokracii vůči totalitě - uvědomuje si význam politického pluralismu pro život občana ve státě	- základy politologie - formy vlády - principy demokracie - přehled dějin evropského politického myšlení	
- zhodnotí význam politických stran pro život občana ve společnosti - popíše názory významných politických směrů, uvědomuje si jejich přínosy i dopady pro společnost - rozlišuje levici a pravici - uvědomuje si nebezpečí levicového i pravicového politického extremismu, uvede příklady extremismu z každodenního života	- politický život v demokratickém státě - význam politických stran - systémy politických stran - politické spektrum - politický extremismus	

- vysvětlí funkci a význam ústavy - uvědomuje si význam tří nezávislých mocí ve státě, popíše jejich význam a funkci - popíše legislativní proces - popíše funkci vlády a prezidenta - popíše soudní hierarchii	- základy ústavního práva - moc zákonodárná, výkonná a soudní	
- rozlišuje mezi jednotlivými typy voleb – komunálními, parlamentními a volbou prezidenta - vysvětlí rozdíl mezi volebním systémem většinovým a poměrným - uvědomuje si právo občana mluvit do věcí veřejných, je si vědom své voličské zodpovědnosti - chápe význam pojmů koalice a opozice	- volby, volební systémy - vznik povolebních koalicí	
Obsah dle požadavků studentů		

6.10. Povinně volitelné předměty od 4. ročníku

6.10.1. Konverzace v anglickém jazyce

6.10.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP GV. Předmět těsně navazuje na výuku anglického jazyka a dále ji prohlubuje. Klade důraz na rozšíření slovní zásoby, zvládnutí běžné frazeologie i na komunikativní dovednosti žáků. Důraz je kladen zejména na samostatný ústní projev a interaktivní dovednosti v souladu s přípravou na ústní část maturitní zkoušky a s cílem vytvoření komunikační kompetence. Náplní učiva jsou témata všeobecná a běžné komunikační situace, stejně jako témata specifická, která se zaměřují na realie anglicky mluvících zemí a anglickou literaturu. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje v posledních ročnících čtyřletého a šestiletého gymnázia jako volitelný předmět, a to s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové učebně vybavené multimediálními pomůckami.

Vzdělání směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského rámce pro jazyky.

Po dohodě se studenty je jedna třetina vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přizpůsobena jejich požadavkům. Důvodem je snaha co nejlépe vyhovět studentům v jejich přípravě ke studiu na vysokých školách.

6.10.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímký)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (projekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, encyklopedie, internet, videonahrávky)
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků jejich práce (testy s klíčem, práce s portfoliem)

Klíčové kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)
- rozvíjíme písemný projev (formální/neformální dopis, formuláře, životopis)

Klíčové kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech Scio, Vektor
- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, panelová diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet, zjednodušené verze beletrie)

Klíčové kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu a diskutujeme)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Klíčové kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka a jejich využití)

Klíčové kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- učíme žáky vyhodnocovat rizika podnikání a postupy jak je minimalizovat
- připravujeme žáky na situace, ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.10.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - rozumí i delšímu souvislému projevu složitějšího obsahu - identifikuje různé styly mluveného projevu - rozliší citové zabarvení a záměr - postihne různé názory a stanoviska - pochozí hlavní smysl složitější autentické konverzace - postihne zápletku i sled událostí ve filmu Čtení - čte s porozuměním kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu nebo informace - používá různé druhy slovníků - využívá internet a informativní literaturu - čte s porozuměním text v časopise - přečte adaptované dílo z literatury (vyšší úroveň náročnosti) - odvodí význam neznámých slov Psalí - je schopen sestavit kratší i delší sdělení na aktuální téma - umí napsat výtah, esej, projekt - dokáže vyhledat a písemně zpracovat informace k tématu	Tematické okruhy a komunikační situace - Osobní charakteristika, volný čas - Rodina, domov a bydlení - Cestování a doprava - Kultura a zábava - Česká republika a Jihočeský kraj - Velká Británie - USA - Svátky a tradice - Angličtina jako světový jazyk - Četba, americká a britská literatura - Globální problémy a problémy ve společnosti - Ekologie	Osobnostní a sociální výchova – poznání a rozvoj vlastní osobnosti Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

• vyhledá a shromáždí specifické informace Mluvení • sestaví souvislé sdělení v rámci probíraných témat • umí podat podrobný popis věcí, činností, událostí • popíše a srovná obrázky • dokáže reprodukovat text nebo poslech • používá vhodnou slovní zásobu, gramatiku a PTN • umí připravit prezentaci • dovede vyjádřit a obhájit názor • komentuje sdělení • provede shrnutí Interaktivní řečové dovednosti • osvojí si rozdíl mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • reaguje adekvátně v komunikačních situacích • je schopen zahájit, převzít a ukončit konverzaci • používá vhodné výrazy a frazeologické obraty • zapojí se do diskuse Obsah dle požadavků studentů		
--	--	--

6.10.2. Konverzace v německém jazyce

6.10.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce je zařazen do výuky v 6. ročníku šestiletého a ve 4. ročníku čtyřletého studia. Je určen pro žáky, kteří se připravují na maturitní zkoušku nebo se chtějí zdokonalit v německém jazyce. Časová dotace předmětu jsou 2 hodiny týdně.

Cílem předmětu je osvojení komunikativní kompetence ústní i písemné, rozšiřování slovní zásoby v různých tématech a rozvíjení schopností žáků dorozumět se v běžných situacích. Předmět rovněž prohlubuje znalosti žáků v oblasti reálií České republiky a německy mluvících zemí.

Výuka probíhá v jazykové učebně. V hodinách je používána dostupná didaktická technika.

6.10.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímký)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (projekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, encyklopedie, internet, videonahrávky)
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků jejich práce (testy s klíčem, práce s portfoliem)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích)
- motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet, zjednodušené verze beletrie)

Kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)
- rozvíjíme písemný projev (formální/neformální dopis, formuláře, životopis)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka, archaismy, vulgarismy)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- připravujeme žáky na situace, ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.10.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4.ročník čtyřletého a 6.ročník šestiletého gymnázia		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech	Jazykové prostředky	Osobnostní a sociální výchova
• pochopí hlavní myšlenku • pochopí záměr/názor/postoj mluvčích	Slovní zásoba	sebepoznání a sebepojetí
• postihne hlavní body • postihne specifické informace • porozumí podrobnějším orientačním pokynům	Tematické okruhy	mezilidské vztahy
	• osobní identifikace a charakteristika • rodina • domov a bydlení	komunikace
Čtení	• každodenní život • vzdělávání • volný čas a zábava • mezilidské vztahy • cestování a doprava • zdraví a hygiena • stravování • práce a povolání • služby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
• pochopí hlavní myšlenku textu • rozumí popisu událostí a výstavbě textu • odhadne význam neznámých výrazů • vyhledá a shromáždí specifické informace z různých částí textu • porozumí jednoduchým návodům, předpisům, značením, nápisům, pokynům atd.		žijeme v Evropě
		jazyková rozmanitost Evropy
		ČR, naši sousedé
		Náměty:
		práce s časopisy, internetem, skupinová práce

Mluvení		
• popíše místo, cestu, věc, osobu, činnost, událost...	Komunikační situace	
• popíše a představí sebe a druhé	Jsou zasazeny do těchto oblastí užívání jazyka :	
• poskytne jednoduché informace	• osobní (rodina, přátelé...)	
• shrne informace a rozvine argumentaci	• osobnostní (identita, zájmy, postoje...)	
• vyjádří souhlas/ nesouhlas, zdůvodní své názory, reakce, plány a jednání	• veřejné (účast ve veřejném životě)	
	• vzdělávací (účast v organizovaném vzdělávacím procesu)	
	• pracovní (účast v pracovním procesu)	
	• společenská (kultura, příroda, realie...)	
Psaní		
• zformuluje žádost, nabídku, stížnost, reklamaci		

6.10.3. Seminář z matematiky

6.10.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika z RVP GV. Systematizuje a třídí a prohlubuje dovednosti a znalosti z matematiky. Je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia a sextě šestiletého studia s dotací 2 hodiny týdně.

Žák si v tomto předmětu prohlubuje a systematizuje znalosti, vytváří přehled o postupech, metodách, aplikacích matematických postupů, učí se hledat optimální způsob řešení a výsledky svého hledání vhodnou formou prezentuje. Řeší úlohy vyžadující znalosti a dovednosti z více oblastí matematiky najednou. Náplň semináře má současně sloužit jako příprava žáka k maturitě a na přijímací zkoušku ke studiu vysoké školy s technickými, ekonomickými a matematickými obory. Pokud je to možné probíhá výuka v matematické učebně s využitím výpočetní techniky.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, logického vyvozování a geometrického vnímání světa. Matematické myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy napomáhají rozvíjet schopnost soustředění a hlubšího porozumění problému. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

6.10.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na příkladech z praxe vysvětlujeme význam matematiky
- používáme metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, řízené diskuse
- ukazujeme práci s chybou, odhad výsledků
- vyžadujeme porozumění grafům, schémátům, tabulkám a jejich slovní vysvětlení
- motivujeme žáky k zapojení do matematických soutěží

Kompetence k řešení problému

- ukazujeme práci s chybou a odhadem
- při výkladu motivujeme žáky k objevování souvislostí a vyvozování a formulace matematických vět
- na vhodných příkladech vedeme žáky k důsledné analýze textu a problému, matematizaci a interpretaci výsledku
- využíváme symbolické zápisy
- podporujeme odlišné způsoby řešení a zároveň vedeme žáky ke kritickému hodnocení nových myšlenek, nápadů

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme, aby žáci s porozuměním užívali plynulý přechod mezi symbolickým a slovním zápisem
- podporujeme diskusi, vyžadujeme zdůvodňování postupů
- zařazujeme práci ve skupinách
- učíme respektovat práci druhých

Kompetence občanské

- vyžadujeme plnění domácích úkolů
- motivujeme žáky pochvalou, povzbuzením
- zdůrazňujeme historický význam matematiky

Kompetence sociální a interpersonální

- zařazujeme práci ve skupině
- vedeme žáky k hodnocení svého přínosu skupině
- učíme toleranci k práci druhého a k jiným názorům

6.10.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- klasifikuje číselné obory a rozumí jejich vztahům - umí zjednodušit, upravit výraz a zapsat podmínky	Číselné obory, výrazy	F, CH ICT - průběžně
- diskutuje řešitelnost rovnic, nerovnic a vhodnost volby metody - umí vyřešit a zapsat řešení rovnic a nerovnic - rozumí ekvivalentním a implikačním úpravám rovnic a nerovnic	Řešení rovnic, nerovnic, soustav rovnic v oboru reálných čísel, řešení rovnic v oboru komplexních čísel	
- řeší vhodné úlohy v rovině konstrukčně, analyticky i synteticky, porovnává různé způsoby řešení - řeší úlohy v prostoru analyticky i synteticky	Planimetrie, stereometrie – analyticky, synteticky, konstrukční úlohy	
- umí vyjádřit závislosti funkcemi, klasifikovat funkce, určit jejich vlastnosti, zakreslit graf - aplikuje dovednosti v praktických úlohách	Funkce	
- vysvětlí základní termíny pravděpodobnosti a statistiky - aplikuje znalosti pravděpodobnosti na úlohách reálného života	Pravděpodobnost a statistika	
- žák aplikuje základní matematické pojmy a klasické algoritmy při řešení rutinních úloh vybere optimální metodu pro řešení úlohy a aplikuje ji - rozčlení úlohu na jednoduché logické celky		

6.10.4. Seminář z dějepisu

6.10.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář z dějepisu navazuje na předmět Dějepis, jehož učivo prohlubuje a rozšiřuje. Jeho cílem je významně rozšířit znalosti žáků v oblastech, které se týkají zejména historické metodologie, českých a československých dějin v širokém spektru až do současnosti a základních mezníků světových dějin. Žáci jsou vedeni k práci s odbornými texty, k samostatné práci včetně počítačové prezentace, součástí práce je též tvorba seminární práce.

Seminář je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v 6. ročníku šestiletého gymnázia s časovou dotací dvě hodiny týdně.

P dohodě se studenty je jedna třetina vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přizpůsobena jejich požadavkům. Důvodem je snaha co nejlépe vyhovět studentům v jejich přípravě ke studiu na vysokých školách.

6.10.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence k učení

- využíváme odbornou knihovnu a poskytujeme tak možnost získat větší přehled
- učíme získávat a srovnávat informace
- dbáme na funkčnost faktografie z hlediska rozvíjení schopnosti porozumět

Klíčové kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro diskusi
- formulujeme pracovní hypotézy
- dbáme na obsahově a formálně správné vyjadřování
- klademe důraz na objektivní argumentaci a nezájatý přístup k odlišným názorům
- dbáme na logickou stavbu odpovědí

Klíčové kompetence k řešení problémů

- motivujeme k využívání odborné literatury
- pracujeme s otázkami, které umožňují samostatně dospět ke správnému řešení
- pomocí referátů učíme samostatnému zvládnutí problematiky

Klíčové kompetence občanské

- upozorňujeme na nebezpečí stereotypů při hodnocení společenských jevů
- podrobně se zabýváme utvářením evropské demokratické tradice
- analyzujeme povahu totality a systémů 20. i 21. století
- věnujeme pozornost způsobu chápání svobody a tolerance

Klíčové kompetence sociální a personální

- podporujeme v diskusi pluralitu názorů
- dbáme na věcnost
- poukazujeme na multikulturalitu či xenofobii

Klíčové kompetence k podnikavosti

- vždy zjišťujeme míru porozumění daného problému
- vyžadujeme preciznost a pečlivost
- učíme používat co nejbohatší škálu zdrojů informací
- využíváme formu projektového vyučování

6.10.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- uvědomí si strukturu práce v semináři - seznámí se s podobou maturitní zkoušky - připraví se na dlouhodobější práci v historii	Metodologie práce v semináři	Osobnostní výchova
- naučí se základy pracovních postupů v oboru a využívání obvyklých postupů historikovy práce - ujasní si strukturu archivu - pochopí základy práce s historickými prameny	Metody historikovy práce, funkce a význam pramenů a pomocných věd historických	Výchova k myšlení
- ujasní si význam přelomových dějinných zvrátů - zhodnotí úlohu mas i jednotlivce - zamyslí se nad postavením náboženství - charakterizuje revoluce a války jako dějinný činitel - uvědomí si postavení ras v průběhu vývoje lidstva	Základní mezníky v dějinách Evropy a světa	Výchova k myšlení v souvislostech ZSV- sociologie, politologie
- ujasní si klíčové body české historie - charakterizuje zásadní znaky vybraných období - zhodnotí význam přesahu pro dnešní dobu	Český stát od nejstarších doložených počátků po vznik ČSR v roce 1918	Výchova k vlastenectví ZSV-multikulturalita
- zamyslí se nad vývojem našeho samostatného státu - pochopí návaznost současnosti na minulost	20. a 21. století v československých a českých dějinách	Výchova demokratického občana ZSV - sociologie
Obsah dle požadavků studentů		

6.11. Nepovinné předměty

6.11.1. Sportovní hry

6.11.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět sportovní hry vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví. Je určen žákům všem žákům. Je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v koedukované skupině hoši – dívky. Součástí výuky je aktivní účast na soutěžích pořádaných AŠSK ČR.

6.11.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzujeme žáky ke sledování sportovních soutěží a nabytí vztahu k TV
- vedeme žáky formou turnajů k soutěžení a umožňujeme tak zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčími na hřišti a při samostatném vedení družstva
- pomáháme formou turnajů rozlišit vztahy se studenty z jiných škol

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky do soutěží, turnajů a samostatné prezentaci a organizaci sportovních akcí
- řešíme otázky šikany, přístupu k osobnímu majetku a majetku školy aktivním působením vyučujícího
- vedeme žáky neustálým zdůrazňováním k zásadám dodržování osobní hygieny a bezpečnosti práce při hodinách TV

Kompetence občanské

- **vedeme žáky ke stanovení** krátkodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností, rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do sportovního dění (pomoc při **organizování turnajů, soutěže pro mladší děti atd.**)

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme u žáků chování v duchu tolerance, hru fair-play a schopnost empatie
- informujeme o negativech sportu (doping, korupce atd.)
- stavíme žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, časoměřič, organizátor atd.)

Kompetence k podnikavosti

- seznamuje žáky s možností být zaměstnaný v různých oblastech sportu
- učí žáky odhadnout situaci a včas reagovat

6.11.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 4. ročník čtyřletého gymnázia a 1. – 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• spolupracuje při jednotlivých pohybových činnostech a soutěžích • zvládá HČJ, HK a HS v procvičovaných SH, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře • má základní znalosti pravidel SH • Může být členem školních reprezentačních družstev v okresních, krajských a celostátních soutěžích • Dokáže se podílet na organizaci nebo rozhodování her a soutěží	• SH – kopaná • SH – košíková • SH – odbíjená • SH – házená • SH – florbal	

6.11.2. Deskriptivní geometrie

6.11.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie z RVP GV. Je vyučován ve 3. ročníku čtyřletého studia a v 5. ročníku šestiletého studia 2 hodiny týdně. (Variantou je i 4. ročník čtyřletého studia a 6. ročník šestiletého studia).

Předním úkolem deskriptivní geometrie je vybudovat u žáků prostorovou představivost potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukci těchto útvarů z jejich rovného obrazu, naučit je základy zobrazovacích metod a využívat je pro řešení planimetrických a stereometrických problémů, rozvíjení logického myšlení a přesného vyjadřování.

V rámci výuky předmětu žáci také získávají dovednosti a návyky v rýsování jak ručním, tak počítačovým.

Předmět je zařazen jako nepovinný a jednoletý. Cílem je především úvod do studia deskriptivní geometrie, seznámení s významem deskriptivní geometrie, se základními zobrazovacími metodami a příprava na další studium deskriptivní geometrie.

Deskriptivní geometrie využívá a rozvíjí znalosti a dovednosti žáků v práci na počítačích.

6.11.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vysvětlujeme význam deskriptivní geometrie pro praxi
- rozvíjíme zkušenosti žáka s geometrickým modelováním
- klademe důraz na pochopení vztahů mezi reálnou situací a jejím průmětem
- pěstujeme prostorovou představivost
- vyžadujeme dodržování vysoké grafické úrovně

Kompetence k řešení problémů

- vyžadujeme přesnou analýzu problému, volbu správného postupu řešení s odůvodněním
- vybízíme k vyhodnocení správnosti řešení problému
- vedeme žáky k samostatnému promýšlení a řešení úloh
- motivujeme žáky k využívání učiva z jiných předmětů (zvláště matematiky)

Kompetence komunikativní

- podporujeme logické myšlení a vyjadřování
- vyžadujeme, aby žáci s porozuměním užívali přechod mezi symbolickým a slovním zápisem
- podporujeme diskusi a zdůvodňování postupů

- posilujeme u žáka návyk neverbálního získávání informací (např. z obrázku, rysu...).

Kompetence občanské

- vedeme žáky k svědomitosti a vytrvalosti
- vyžadujeme plnění úkolů
- vedeme žáky k odpovědnosti za vykonanou práci
- motivujeme žáky pochvalou, povzbuzením
- oceňujeme ochotu pomoci slabším spolužákům

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině
- vedeme žáky k hodnocení a kritice své práce i spolužáků
- učíme toleranci k práci druhého a jiným názorům
- učíme zdravému sebevědomí

Kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k hodnocení svých schopností, znalostí a dovedností
- podporujeme vlastní nápady a rozvoj nápadů členů skupiny
- motivujeme žáky k hledání efektivnějších řešení
- podporujeme plánování a stanovování přiměřeně náročných a dosažitelných cílů

6.11.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník čtyřletého a 6. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- modeluje a zobrazí libovolný rovinný útvar v kótovaném a Mongeově promítání	- kótované promítání - Mongeovo promítání	Matematika – 2. ročník: polohový charakter zobrazení
graficky vyřeší základní polohové úlohy o bodech, přímkách a rovinách v prostoru v kótovaném a Mongeově promítání	- zobrazení bodů, přímek a rovin - vzájemné polohy rovin, přímek - incidence lineárních útvarů	ICT - užití počítačového geometrického programu
graficky vyřeší základní metrické úlohy o bodech, přímkách, rovinách v prostoru v kótovaném a Mongeově promítání	skládění a otáčení, osová afinita třetí průmětna	ICT - užití počítačového geometrického programu
zobrazí hranaté těleso v základní i obecné poloze v prostoru v kótovaném a Mongeově promítání	hranatá tělesa	Matematika – 2. ročník ICT - užití počítačového geometrického programu
zobrazí řez hranatého tělesa v základní poloze rovinou v základní nebo obecné poloze v Mongeově promítání	- řezy hranatých těles rovinami - hranaté těleso a přímka	ICT - užití počítačového geometrického programu
- sestrojí sdružené průměty kružnice - zobrazí válec, kužel v základní i v obecné poloze	kružnice, elipsa	Matematika – 3. ročník kuželosečky
zpracuje ručně rys	- opakování základních polohových a metrických úloh - deskriptivní úlohy	

6.11.3. Programování

6.11.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Programování navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Informační a komunikační technologie a Matematika a její aplikace z RVP GV.

Cílem předmětu je seznámit žáky se základními pojmy algoritmizace a programování, nejdůležitějšími zásadami pro tvorbu algoritmů a technikami strukturovaného programování. Žáci se na vhodných příkladech naučí základní programátorské dovednosti a získají důležité návyky pro účelnou tvorbu programů. Seznámí se s principy programování konzolových aplikací, se strukturou projektu a naučí se využívat předprogramované knihovny. Díky těmto prostředkům během poměrně krátké doby mohou žáci programovat vlastní aplikace a mohou získat motivaci k vlastní originální tvorbě.

Je vyučován ve 3. ročníku čtyřletého studia a v 5. ročníku šestiletého studia 2 hodiny týdně. (Variantou je i 4. ročník čtyřletého studia a 6. ročník šestiletého studia).

Výuka probíhá v odborné počítačové učebně.

6.11.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k přesné formulaci problému a k jeho řešení pomocí posloupnosti jednoduchých kroků. Schopnost algoritmického myšlení se pozitivně projeví ve většině studijních oborů.
- při návrhu algoritmů vhodnými otázkami podněcujeme žáky k využívání analytických i syntetických myšlenkových postupů
- při řešení úkolů doporučujeme vhodnou literaturu a internetové portály, motivujeme tak žáky k samostatnému vyhledávání potřebných poznatků a k rozvoji schopnosti číst s porozuměním odborný text
- zadáváme úkoly vedoucí žáky k samostatnému vyhledávání informací a jejich systematizaci

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke schopnosti přesně analyzovat požadavky úlohy, navrhnout postup řešení a kriticky zhodnotit, zda řešení vyhovuje všem podmínkám zadání úlohy
- v rámci samostatné práce studentů poukazujeme na možnost řešení problému rozdílnými postupy, vytváříme prostor pro diskusi nad jednotlivými postupy a pomáháme žákům kriticky hodnotit jejich výhody a nevýhody
- podporujeme tvorbu samostatných projektů
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení problému

Kompetence komunikační

- přesně formulujeme otázky, dbáme na jednoznačnost, přesnost a věcnou správnost odpovědí

- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi nad daným problémem
- poskytujeme žákům prostor pro prezentaci jejich projektů tak, aby působili přesvědčivě a vystihli nejdůležitější aspekty své práce
- podporujeme diskusi, vyžadujeme prezentaci postupů

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci žáků při problémech vznikajících při ladění programů, dbáme při tom na dodržování vzájemné úcty a slušnosti
- učíme zdravému sebevědomí

Kompetence občanské

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učíme zodpovědnosti za svěřený majetek
- v souvislosti s programováním aplikací upozorňujeme na právní aspekty duševního vlastnictví, dbáme na dodržování platné legislativy. vybízíme k šetrnému zacházení s výpočetní technikou

Kompetence k podnikavosti

- testujeme funkčnost a kontrolujeme přehlednost zdrojového kódu studentských aplikací. Žák se tak učí pracovat, pečlivě, a vytrvale. Potíže s laděním programu nutí k trpělivosti a preciznosti, zdařilý výsledek vede k uspokojení z práce a motivuje k další práci
- motivujeme žáky k předkládání vlastních nápadů na řešení daných problémů
- podněcujeme žáky k hledání nejlepších a nejefektivnějších řešení problémů
- oceňujeme rozvíjení nápadů druhých a dosahování cílů v týmové práci
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali rozvrhnout svou práci a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle, a přitom je řešení úkolu nestálo neúměrně času a sil

6.11.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. (4.) ročník čtyřletého a 5. (6.) ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Základní dovednosti		
žák se orientuje v základních pojmech souvisejících s programováním počítačů	- hardware počítače - operační systém, program, soubor, konzole	
Algoritmizace		
chápe pojem algoritmu a zná jeho základní vlastnosti	algoritmus a jeho vlastnosti	
Struktura programu		
- sestaví program se správnou strukturou jednotlivých částí - užívá vestavěných i vlastních funkcí, rozlišuje mezi vstupními a výstupními hodnotami - vhodně činnost programu doplňuje komentáři	- struktura programu - moduly a funkce	
Datové typy a proměnné		
- pro řešení problému navrhne a použije proměnné vhodného datového typu a využívá standardní funkce a operace pro práci s tímto typem - pomocí operátorů umí vytvářet	- proměnné, operátory, výrazy - základní datové typy a jejich vlastnosti - strukturované datové typy	
Příkazy		
- chápe význam přiřazovacího příkazu - při zápisu algoritmů vhodně využívá různých variant podmínkového příkazu a různých typů cyklu, správně tvoří podmínkové výrazy	- přiřazení - podmínky a větvení programu - cykly	

Programování aplikací		
• chápe základní princip tvorby a běhu aplikací a jejich interakci s operačním systémem počítače • rozumí činnosti vývojového prostředí a umí v něm tvořit jednoduché aplikace • dokáže hledat a opravovat chyby ve svých programech • v jednoduchých případech dokáže hodnotit časovou a paměťovou náročnost použitých algoritmů • je seznámen se základy organizace projektů, významem dokumentace a testování	• programování aplikací a jejich spouštění • vývojové nástroje • výjimky a jejich obsluha • ladění programů • organizace vývoje, spolupráce v týmu	

Programování aplikací pro Windows		
• chápe základní princip fungování aplikací pro Windows • pomocí vizuálního vývojového prostředí vytvoří jednoduchý projekt, nastaví základní vlastnosti nejdůležitějších komponent a naprogramuje jednoduché metody • chápe výhody objektově orientovaného programování	• prostředí MS Windows • základní komponenty, jejich vlastnosti a metody • vizuální vývojové prostředí • projekt a jeho části • princip objektově orientovaného programování	
Ladění programu		
• při ladění programu využívá možností vývojového prostředí, dbá na ošetření nestandardních situací v běhu programu a základní uživatelský komfort	• ladění programu • integrovaný debugger • zastavení programu, sledování proměnných • chyby v běhu programu • obsluha výjimek	
Grafika a animace		
• využívá v programech jednoduchou grafiku, vytvoří animaci	• grafické komponenty • časovač	
Rekurze		
• chápe princip rekurze, vytvoří jednoduchou rekurzivní funkci	• princip rekurze • rekurzivní algoritmy	

6.11.4. Seminář z německého jazyka

6.11.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka je zařazen do výuky ve 3. ročníku čtyřletého studia a v 5. ročníku šestiletého studia jako nepovinně volitelný předmět pro studenty, kteří si chtějí upevnit a rozšířit své jazykové dovednosti. Realizuje se v něm obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Časová dotace předmětu je 1 vyučovací hodina týdně.

Ve vyučovacím předmětu Seminář z německého jazyka je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk z RVP GV. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tématům: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova.

Seminář z německého jazyka obsahem učiva navazuje na předmět Německý jazyk. Předmět je zařazen mezi volitelné vzdělávací aktivity a rozvíjí jazykové dovednosti - poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, písemný a ústní projev. Seminář je zaměřen na komunikaci v běžném životě a v každodenních situacích, a to jak ústní, tak i písemnou formou.

Cílem předmětu Seminář z německého jazyka je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků dorozumět se německým jazykem v běžných každodenních situacích. Jeho cílem je poskytnout žákům další nástroj komunikace při kontaktu s lidmi především z německy mluvících zemí.

V souladu s učebním plánem si žáci předmět volí ve 3. ročníku čtyřletého studia a v 5. ročníku šestiletého studia. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně.

Výuka předmětu probíhá zpravidla v učebně německého jazyka nebo v kmenové učebně s využitím audiovizuálních pomůcek.

6.11.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematizaci získaných vědomostí (třídění slovní zásoby, gramatické přehledy, časové přímky)
- podporujeme samostatnost a tvořivost (projekty, referáty, jazykové hry)
- rozvíjíme aktivní práci s různými zdroji (slovníky, časopisy, encyklopedie, internet, videonahrávky)

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémových úloh obsažených v testech Scio, Cermat
- vedeme žáky ke skupinovému řešení problémů (diskuse, „role-play“, práce ve dvojicích) motivujeme žáky k využívání cizojazyčné literatury (časopisy, internet, zjednodušené verze beletrie)

Kompetence komunikativní

- pracujeme s poslechovými texty (globální porozumění, detailní porozumění informacím)
- podporujeme různé formy ústního projevu (vyjádření souhlasu/nesouhlasu, kritiky, domněnky, vlastního názoru, shrnutí)
- rozvíjíme písemný projev (formální/neformální dopis, formuláře, životopis)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky týmovou práci (ve dvojicích i skupinách)
- vyžadujeme kulturu projevu (upozorňujeme na různé roviny jazyka, archaismy, vulgarismy)

Kompetence občanské

- rozvíjíme odpovědný vztah k životnímu prostředí (volíme vhodná témata, zařazujeme vhodnou slovní zásobu)
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, náboženských, rasových a kulturních)

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme u žáků všechny aktivity, které rozvíjejí jejich schopnost samostatně rozhodovat
- učíme žáky vyhodnocovat rizika podnikání a postupy, jak je minimalizovat
- připravujeme žáky na situace, ve kterých je potřeba nést určitá rizika

6.11.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník čtyřletého a 5. ročník šestiletého studia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího textu • postihne různé názory, záměry, postoje a stanoviska mluvčích • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • porozumí specifickým informacím Čtení • pochopí hlavní myšlenku textu • čte s porozuměním kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu nebo informace • odvodí význam neznámých slov • vyhledá z textu specifické informace • porozumí jednoduchým návodům, pokynům, předpisům apod. Mluvení • sestaví souvislé sdělení v rámci probíraných témat • popíše místo, věc, činnost, událost atd. • popíše a srovná obrázky • dokáže reprodukovat text nebo poslech • dovede vyjádřit a obhájit názor • komentuje sdělení • reaguje adekvátně v komunikačních situacích	Jazykové prostředky • Fonetika • výslovnost • přízvuk a intonace • Pravopis • Slovní zásoba • Tematické okruhy • osobní charakteristika a volný čas • rodina, domov a bydlení • každodenní život • vzdělávání a povolání • kultura • cestování a doprava • zdraví • realie německy mluvících zemí • Komunikační situace • vycházejí z různých oblastí života (osobních, veřejných, vzdělávacích, pracovních,	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - spolupráce a soutěž Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - účinky mediální produkce a vliv médií Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci Výchova k myšlení v globálních souvislostech - žijeme v Evropě, - humanitární pomoc a

Psaní • je schopen sestavit kratší i delší sdělení na aktuální téma • zformuluje žádost, nabídku, stížnost, reklamaci		mezinárodní rozvojová spolupráce Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy - uživatelé
--	--	--

6.11.5. Sborový zpěv

6.11.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Sborový zpěv se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Sborový zpěv a Hudební výchova. Od prvního ročníku si žáci osvojují a následně prohlubují správné pěvecké návyky (přirozené držení těla, pěvecké dýchání, správné nasazení tónu, přesná artikulace apod.). Dále se učí reagovat na gesta sbormistra, orientovat se v zápisu jednohlasých i vícehlasých skladeb. V neposlední řadě se zde učí také zodpovědnosti, spolupráci a toleranci k ostatním žákům. Repertoár je zaměřen především na úpravy lidových písní (jednodušší dvojhlasé a tříhlasé písně), soudobou dětskou sborovou tvorbu a populární písně. Ve vyšších ročnících studia jsou všechny získané pěvecké návyky a dovednosti prohlubovány a následně využívány v interpretaci skladeb jednotlivých období. Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu k hudbě, účastní se školních i mimoškolních aktivit. Repertoár je zaměřen na náročnější úpravy lidových písní (čtyřhlas, vícehlas), starou hudbu, spirituály a populární skladby různých hudebních období.

Vyučovací předmět má v ročnících čtyřletého i šestiletého gymnázia dvouhodinovou týdenní dotaci.

6.11.5.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka k rozvoji schopnosti získávat a třídit informace z různých zdrojů (odborná literatura – učebnice, knihy, periodika se zaměřením na umění, internet)
- budujeme spolu s žákem základy jeho kulturního povědomí a pomáháme mu orientovat se v základních historických uměleckých směrech
- pomáháme žákům rozvíjet jejich individuální pěvecký potenciál při zpěvu a mluvním projevu
- podporujeme žáky při využívání jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů při individuálních nebo společných hudebních aktivitách
- pomáháme žákům v orientaci zápisu jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně – instrumentálních skladeb

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k uvědomění si vlastních schopností a jejich využití při řešení problémů
- motivujeme k hledání originálních i netradičních způsobů řešení
- respektujeme a oceňujeme využívání vlastních zkušeností, získaných vědomostí, fantazie, představivosti, vlastních hudebních zkušeností

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáka se základním odborným pojmoslovím a oceňujeme jeho snahu používat ho při interpretaci sborových partitur
- rozvíjíme schopnost využití jazyka umění jako způsobu komunikace

- seznamujeme žáka se specifickou komunikací z prostředí umění – neverbální, symbolická, obrazová, zvuková

Kompetence sociální a personální

- při týmové práci rozvíjíme schopnost uvědomit si a prosadit svůj vlastní názor, ale i dokázat respektovat názor skupiny
- prostřednictvím skupinové práce podporujeme a rozvíjíme schopnost spolupráce a vzájemné komunikace, společné využití znalostí, dovedností a uvědomění si zodpovědnosti za svou práci

Kompetence občanské

- vedeme k vnímání a uvědomování si kulturních hodnot, významu kulturního dědictví a toleranci ke kulturám jiných společenství a národů
- pomáháme žákům rozlišit různé způsoby vlastní prezentace na veřejnosti
- při kulturních akcích (vystoupení sboru, koncerty) klademe důraz na dodržování společenských norem

Kompetence pracovní

- během výuky sborového zpěvu a při hře na hudební nástroje dbáme na bezpečnost a ochranu zdraví každého žáka
- motivujeme k aktivní ochraně životního prostředí
- vybízíme k zodpovědné a pečlivé práci

6.11.5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. - 2. ročník šestiletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sborové skladby v úpravách		
využívá při zpěvu základní návyky a dovednosti (správné a přirozené držení těla, klidné a hlubokého dýchání) a základní technické prvky (měkké nasazení tónů, hlavový tón, čistá intonace, přirozená artikulace) dle možností využívá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost zná zásady hlasové hygieny při zpěvu používá základní dynamiku (p, f, mf), agogiku a ritardando má povědomí o legatovém zpěvu - rozumí významu jednotlivých gest sbormistra a adekvátně na ně reaguje	dechová cvičení hlasová a artikulační cvičení zásady hlasové hygieny gestikulace sbormistra příprava veřejných vystoupení lidové písně v úpravách různých autorů (dvojhlas, trojhlas) umělé písně v různých sborových úpravách	Multikulturní výchova – multikulturalita D – obraz společnosti v daných vývojových epochách Př – fyziologie hlasového ústrojí Osobnostní a sociální výchova – kreativita Tv – taneční rytmické prvky Mediální výchova – práce v realizačním týmu

3. ročník šestiletého gymnázia, 1.ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sborová tvorba a populární písně		
- zvládá dle možností uvolněný postoj při zpěvu - využívá klidné a hluboké dýchání s prodlouženým plynulým výdechem, chápe použití střídavého dechu - měkce nasazuje tóny, je schopen čisté intonace jednoduchých dvouhlasých skladeb s doprovodem i a capella - přirozeně a přesně artikuluje - využívá hlas v celém svém rozsahu a dle možností ho rozšiřuje - dodržuje hlasovou hygienu - chápe jednotlivé hudební fráze s důrazem na kantilénu - chápe význam jednotlivých gest sbormistra a dokáže na ně citlivě reagovat - orientuje se ve struktuře jednoduchých sborových partitur	dechová cvičení hlasová a artikulační cvičení intonační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu zásady hlasové hygieny prodlužování a napojování hudebních frází nácvik střídavého dechu sborové partitury lidové písně v úpravách různých autorů (dvojhlas, trojhlas)	Multikulturní výchova – multikulturalita D – obraz společnosti v daných vývojových epochách Př – fyziologie hlasového ústrojí Osobnostní a sociální výchova – kreativita Tv – taneční rytmické prvky Mediální výchova – práce v realizačním týmu

4. ročník šestiletého gymnázia, 2.ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sborová tvorba a populární písně		
- při zpěvu ovládá správnou dechovou techniku, v hudební frázi používá střídavý nádech - využívá hlas v celém svém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci - zvládá zpěv jednoduchých vícehlasých skladeb s doprovodem i a capella - čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem - přesně artikuluje, je schopen přirozeného propojení jednotlivých vokálů - důsledně dodržuje hlasovou hygienu - má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu - při zpěvu používá dynamiku, zvládá agogické změny - je schopen vnímat vyváženost jednotlivých hlasů ve vícehlasu (dvojhlas, trojhlas) - orientuje se ve struktuře náročnějších sborových partitur - chápe význam jednotlivých gest sbormistra a dokáže na ně pohotově a citlivě reagovat - orientuje se v základní sborové literatuře, dle svých možností je schopen skladby jednotlivých období interpretovat)	- dechová cvičení - hlasová a artikulační cvičení - intonační cvičení - rozšiřování hlasového rozsahu - zásady hlasové hygieny - prodlužování a napojování hudebních frází - nácvik střídavého dechu - sborové partitury - lidové písně v úpravách různých autorů (dvojhlas, trojhlas)	- Multikulturní výchova – multikulturalita - D – obraz společnosti v daných vývojových epochách - Př – fyziologie hlasového ústrojí - Osobnostní a sociální výchova – kreativita - Tv – taneční rytmické prvky - Mediální výchova – práce v realizačním týmu

5. ročník šestiletého gymnázia, 3.ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sborová tvorba a populární písně		
- ovládá základy dechové techniky, dodržuje zásady hlasové hygieny - přirozeně artikuluje a propojuje vokály - dodržuje zásady správné artikulace - využívá adekvátní výrazové prostředky (dynamiku, tempo) - zpívá lidové i umělé písně se složitějším doprovodem - ovládá a při zpěvu uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace) - používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu - důsledně dodržuje hlasovou hygienu - je schopen zpívat náročnější vícehlasé skladby z paměti - prohlubuje intonační dovednosti ve vícehlasém zpěvu (zejména a capella)	- dechová cvičení - hlasová a artikulační cvičení - intonační cvičení - rozšiřování hlasového rozsahu - zásady hlasové hygieny - prodlužování a napojování hudebních frází - nácvik střídavého dechu - sborové partitury - lidové písně v úpravách různých autorů (dvojhlas, trojhlas)	- Multikulturní výchova – multikulturalita - D – obraz společnosti v daných vývojových epochách - Př – fyziologie hlasového ústrojí - Osobnostní a sociální výchova – kreativita - Tv – taneční rytmické prvky - Mediální výchova – práce v realizačním týmu
- ve skladbách uplatňuje smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu		

6. ročník šestiletého gymnázia, 4.ročník čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sborová tvorba a populární písně - orientuje se ve struktuře složitějších sborových partitur a vnímá vyváženost jednotlivých hlasů vícehlasu - při zpěvu využívá celou škálu dynamických aagogických změn, je schopen pohotově reagovat na gesta sbormistra - zpívá i v cizích jazycích, v nichž zkvalitňuje správnou pěveckou výslovnost - zná základní sborovou literaturu různých slohových období a na základě vlastních zkušeností je schopen jednotlivé skladby interpretovat - aktivně a zodpovědně spolupracuje s ostatními - tvořivě se podílí na přípravě a organizaci společných vystoupení	dechová cvičení hlasová a artikulační cvičení intonační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu zásady hlasové hygieny prodlužování a napojování hudebních frází nácvik střídavého dechu sborové partitury lidové písně v úpravách různých autorů (dvojhlas, trojhlas)	Multikulturní výchova – multikulturalita D – obraz společnosti v daných vývojových epochách Př – fyziologie hlasového ústrojí Osobnostní a sociální výchova – kreativita Tv – taneční rytmické prvky Mediální výchova – práce v realizačním týmu

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se klasifikuje těmito stupni:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušný předmět. V předmětu, v němž vyučuje více učitelů, určí stupeň prospěchu žáka za klasifikační období vyučující po vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se stupeň prospěchu neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

7.1.1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Při hodnocení výsledků vzdělávání se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta a pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností

je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

7.1.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech výchov

Do této skupiny patří zejména výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova.

- a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností, jejich tvořivá aplikace
- c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- d) kvalita projevu
- e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu
- g) v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků učebních osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku, kulturu a projevuje aktivní vztah k nim. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti, dovednosti a návyky mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Má zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu, ale nerozvíjí důsledněji svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnost, nerozvíjí dostatečně svůj vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o činnost a nevyvíjí potřebné úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák projevuje okázalý nezájem o činnost ve vyučovacím předmětu, nevyvíjí žádné úsilí pro rozvoj své tělesné zdatnosti či estetického vkusu.

7.1.3. Zásady hodnocení výsledků žáků

Při stanovení výsledné známky vycházejí vyučující z výsledků ústního zkoušení a písemných zkoušek s přihlédnutím k aktivitě a práci žáka při vyučování, účasti v soutěžích apod. Jako minimální podmínku ke klasifikaci u předmětů s jednodinovou týdenní dotací musí mít vyučující ke stanovení závěrečné klasifikace k dispozici alespoň dvě známky z průběžného hodnocení, u předmětů s dvouhodinovou dotací alespoň tři známky a u předmětů s tří a vícehodinovou dotací minimálně pět známek. Jednotlivé známky z průběžného hodnocení nemusí být rovnocenné, učitel však musí žáky seznámit s vahou každé známky. Ústní zkoušení probíhá před skupinou žáků navštěvujících příslušný předmět, na konci zkoušení oznámí vyučující žákovi hodnocení a stručně ho zdůvodní. Při písemném zkoušení vyučující sdělí žákovi hodnocení do 14 dnů od vykonání zkoušky, přičemž umožní každému žákovi nahlédnout do opravené práce a případně sdělí důvody hodnocení. Průběžnou klasifikaci zapisuje vyučující do klasifikačního archu.

Na začátku vyučování příslušného předmětu ve školním roce stanoví vyučující jednoznačná kritéria hodnocení úspěchu, která jsou spolu se znalostí průběžné klasifikace důležitým faktorem při sebehodnocení žáků.

7.1.4. Konání komisionální zkoušky

Žák koná komisionální zkoušku v těchto případech:

- h) *koná-li opravné zkoušky*, tyto zkoušky žák vykoná v posledním týdnu prázdnin, pokud ředitel nevyhoví žádosti žáka či jeho zákonného zástupce o dřívější termín. Žáci maturitního ročníku mohou konat zkoušky v týdnu volna před maturitní zkouškou, termín stanoví ředitel školy.
- i) *požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení* z důvodu pochybností o správnosti hodnocení na konci pololetí podle §69 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., termíny jsou stanoveny v tomto paragrafu. Výsledek komisionální zkoušky podle bodu a) a b) je zároveň hodnocením žáka z daného předmětu za příslušné pololetí.
- j) *koná-li se komisionální přezkoušení*. Komisionální přezkoušení se může konat na návrh vyučujícího příslušného předmětu a na základě rozhodnutí ředitele školy. Žák může konat komisionální zkoušku v těchto případech:
 - i) nebyl-li na konci pololetí hodnocen a ředitel školy stanovil pro jeho hodnocení náhradní termín
 - ii) žák chce po ukončení přerušení vzdělávání dokončit studium společně s ročníkem, ve kterém mu bylo vzdělávání přerušeno
 - iii) vzdělává-li se žák podle individuálního vzdělávacího plánu
 - iv) jedná-li se o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Termíny těchto zkoušek stanoví ředitel školy. K výsledku komisionální zkoušky podle bodu c) se podstatným způsobem přihlédne při stanovení hodnocení žáka z daného předmětu za pololetí.

Zkušební komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušejícím je učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedícím učitel s aprobační pro výuku téhož nebo podobného předmětu. Další členové komise jsou na zvážení ředitele školy.

Komisionální zkouška může mít část písemnou a ústní a musí svým rozsahem pokrývat celé období, za které je stanovena. Výsledek komisionální zkoušky vyhlásí předseda v den konání poslední části zkoušky. Žák může konat v jednom dni nejvýše jednu komisionální zkoušku.

7.1.5. Hodnocení podle individuálního vzdělávacího plánu

Je-li žákovi povoleno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, nemusí docházet do školy a zameškanou látku si doplňuje samostatně. Nelze-li takového žáka v některém předmětu hodnotit na základě průběžného hodnocení, vykoná z něj komisionální zkoušku. Při hodnocení žáků se zdravotním znevýhodněním se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vzdělávání a způsob hodnocení těchto žáků musí vycházet z konzultace s příslušným zdravotnickým zařízením, u něhož je žák v péči. Konkrétní případy se řeší individuálně.

7.1.6. Hodnocení chování žáka

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními vyučujícími a schvaluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Chování se klasifikuje podle toho, jak žák dodržuje vnitřní řád školy s ohledem na věkové zvláštnosti takto

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného společenského chování a vnitřní řád školy. Přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu nebo vnitřního řádu školy.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními vnitřního řádu školy a se zásadami společenského chování. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu nebo vnitřního řádu školy. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu se zásadami společenského chování a vnitřním řádem školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu a vnitřnímu řádu školy nebo se dopouští závažnějších přestupků proti zásadám společenského chování. Žák není přístupný výchovnému působení.

7.1.7. Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou napomenutí, důtky, podmíněčné vyloučení ze školy, vyloučení ze školy, pochvaly a jiná ocenění.

V případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem může ředitel školy rozhodnout o podmíněčném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školy, pokud splnil povinnou školní docházku. U podmíněčného vyloučení stanoví rovněž zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Ředitel školy informuje o svém rozhodnutí pedagogickou radou.

Za porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy.

Napomenutí třídního učitele a důtku třídního učitele ukládá třídní učitel na základě svého rozhodnutí nebo z podnětu jiného pedagoga za méně závažná porušení školního řádu. Třídní učitel rozhodne o uložení důtky nebo napomenutí nejpozději do 14 dnů ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl. Uložení důtky třídního učitele oznámí třídní učitel neprodleně

řediteli školy. Důtku ředitele školy ukládá ředitel školy na základě svého rozhodnutí nebo z podnětu jiného pedagoga po projednání v pedagogické radě za závažnější porušení školního řádu. Ředitel školy rozhodne o uložení důtky ředitele školy nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Pochvala nebo jiné ocenění může být uděleno bezprostředně potom, kdy nastaly důvody pro udělení, nebo za dlouhodobou práci vždy v závěru každého pololetí.

Třídní učitel oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci nezletilého žáka a zapíše toto výchovné opatření do školní matriky (třídního výkazu). Žákovi samotnému sdělí tuto skutečnost veřejně před třídou nebo skupinou žáků.

7.1.8. Celkové hodnocení

- **prospěl s vyznamenáním** – žák není v žádném povinném a volitelném předmětu klasifikován známkou horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných a volitelných předmětů není horší než 1, 50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré;
- **prospěl** – žák není v žádném povinném a volitelném předmětu klasifikován známkou 5 nedostatečný;
- **neprospěl** – žák je aspoň v jednom povinném nebo volitelném předmětu klasifikován známkou 5 – nedostatečný.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných či volitelných předmětů, koná opravnou zkoušku nejpozději do konce srpna. Opravné zkoušky jsou komisionální. Má-li zletilý žák či zákonný zástupce zletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci roku, může do tří pracovních dnů, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení.